

راه مقابله با آمریکا

ایجاد قطب قدرت جهان اسلام است

صادق

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و سوم | شماره ۱۱۷۰ | دوشنبه ۳ دی ۱۴۰۳ | ۲۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶ | ۲۳ دسامبر ۲۰۲۴ | ۱۶ صفحه

یدالله جوانی

ملت مقاومت

مهدی سعیدی

هراس ابرقدرت‌ها از قدرت ملت‌ها

نگاهی به تحولات آینده سوریه
در دوران پسا اسد

دانستان نیما!

صبح صادق ابعاد و آثار تغییر سیاست‌های بانک مرکزی در حوزه ارز را تحلیل می‌کند

❖ اصلاحاتی در این حد و قواره به مقدماتی همچون تثبیت نرخ ارز، کاهش انتظارات تورمی، تعامل سازنده، ایجاد زیرساخت‌های لازم برای شکل‌گیری بازاری رقابتی به همراه اطلاع‌رسانی و همراه‌سازی بخش‌نخبگی نیاز دارد. این اقدام به یک سری ملاحظات نیاز دارد که در صورت کاربست آنها می‌توان برخی از پیامدهای آن را کاهش داد.

❖ تصمیم بانک مرکزی برای حذف ارز نیمایی، نشان‌دهنده تغییری اساسی در سیاست‌های ارزی است؛ در حالی که این سیاست ممکن است در بلندمدت به شفافیت بیشتر بازار ارز، افزایش صادرات، رشد بازار سرمایه و حذف رانت کمک کند، پیامدهای کوتاه‌مدت آن، به‌ویژه در وضعیت تحریم و تورم، فشار بر معیشت عمومی نیازمند بررسی دقیق و شفافیت بیشتر در اجرای آن است.

معماری پنهان تصمیم‌ها

دو روایت از یک حقیقت

گزارش اقلیت!

نیم نگاه

مواضع موقت!

رضا مازمی

دکترای امنیت ملی

سر انجام ترامپ در نشست خبری ۲۶ آذر موضع رسمی دولت خود را درباره سوریه اعلام کرد و گفت: «پشت حوادث سوریه دولت ترکیه قرار دارد و ترکیه سوریه را به صورت غیردوستانه تصرف کرده است» و سپس تأکید کرد: «هزاران سال ترکیه خواستار به دست آوردن سوریه بود و اردوغان آن را به دست آورد.» این ادبیات نشان‌دهنده آن است که ترامپ از جانب سوریه احساس خطر نمی‌کند؛ چراکه در آستانه سقوط اسد هم ترامپ گفت: «به نظر می‌رسد روسیه به دلیل درگیری در اوکراین و تلفات سنگین قادر نیست از اسد حمایت کند و وضعیت سوریه آشفته است؛ اما آنها دوستان ما نیستند و آمریکا نباید هیچ کاری انجام دهد و این جنگ ما نیست.» سخنان ترامپ حکایت از این موضوع دارد که وی قصد دارد از طریق ترکیه مسئله سوریه را پیگیری کند و چندان مایل نیست با گروه تحریرالاشام وارد مذاکره شود. این سخنان ترامپ عکس‌العمل‌هایی را هم به دنبال داشت؛ از جمله «هاکان فیصدان» وزیر خارجه ترکیه سخنان ترامپ مبنی بر تسلط غیر دوستانه بر سوریه از سوی ترکیه را رد کرد و گفت: «توصیف تحولات به این شکل یک اشتباه بزرگ است.» در ادامه وی خواهان توقف حمایت آمریکا از نیروهای کرد مسوری شد. «تایمز لندن» هم در همین ارتباط نوشت: «ترامپ در اشتباه است اگر نسبت به سوریه بی‌تفاوت باشد؛ زیرا اگر می‌خواهد ایران را خنثی کند و امنیت اسرائیل را تأمین کند و پیمان ابراهیم را زنده کند، باید در سوریه حضور فعال داشته باشد.» بیشترین نگرانی نسبت به سخنان ترامپ از جانب کردهای سوریه احساس می‌شود؛ زیرا ترامپ اعلام کرده است با آغاز فعالیتش سعی خواهد کرد زمینه خروج نیروهای دو هزار نفری آمریکا را از شمال سوریه فراهم کند کما اینکه در دوره اول ریاست خود هم یک بار برای خروج از سوریه اقدام کرد که با رایزنی عربستان ورژیم صهیونیستی از این کار منصرف شد. در همین زمینه «مظلوم کوانی» فرماننده نیروهای کرد سوریه می‌گوید در دولت قبلی ترامپ ما دوستان زیادی در آنجا داشتیم و با آنها به تازگی ارتباط برقرار کردیم و از آنها خواستیم که از حملات و تهاجمات مستمر ترکیه علیه کردها جلوگیری کنند. همچنین نامه‌ای به ترامپ نوشتم و اعلام کردیم قصد داریم روابط خوب خود را با ترامپ و دولت وی حفظ کرده و ارتقا دهیم. البته به نظر می‌رسد، دوران ماه عسل ترامپ با ترکیه کوتاه باشد و آمریکا برای حفظ موقعیت کردها و تأمین امنیت رژیم صهیونی در نهایت وارد صحنه سوریه می‌شود؛ البته نماینده ویژه ترامپ در منطقه غرب آسیا «استیو وینکاف» ظرف روزهای گذشته سفرهایی به قطر، سرزمین‌های اشغالی و عربستان داشته و احتمال دارد در جریان این سفرها موضوع سوریه هم مطرح شده باشد. کشورهای اردن، عربستان و مصر بیشتر به دنبال اجرای قطعنامه ۲۲۴۵ شورای امنیت سازمان ملل هستند که تأکید می‌کند انتخابات باید با حضور همه جریان‌ها، گروه‌ها و قومیت‌ها در سوریه برگزار شود. به نظر می‌رسد، جمهوری اسلامی هم از طریق پیگیری این روند بتواند تأثیرگذاری خود را در صحنه سوریه ارتقا دهد.

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

ایران با مردمانی برتر از مردم صدر اسلام، ۴۵ سال ایستادگی در برابر زورگویان عالم و در رأس آنها آمریکای جهاننخوار را در کارنامه درخشان خود به ثبت رسانده است. ایستادگی و مقاومت یک ملت در برابر ظالمان و ستمگران از یک سو و دفاع از مظلومان تحت ستم و بی‌پناه از سوی دیگر، یک ارزش ذاتی بی‌نظیری است که ملت بزرگوار ایران مفتخر به برخورداری از این فضیلت والا است. مقاومت بی‌نظیری که اکنون در منطقه در برابر رژیم صهیونیستی شکل گرفته و به طور قطع روزی با نابودی این رژیم غاصب کودک‌کش به نتیجه نهایی خواهد رسید، محصول انقلاب اسلامی با پیشگامی ملت ایران است. سردمداران رژیم صهیونی اشغالگر با شکست‌های راهبردی وارد شده بر پیکر رژیم صهیونیستی از زمان عملیات «طوفان الاقصی» تاکنون، بیش از هر زمان دیگری نسبت به موجودیت سیاسی خود نگران هستند و بر همین اساس برای تغییر شرایط به هر اقدام ممکن دست می‌زنند. هر چند اقدامات صهیونیست‌ها از قبیل آنچه اکنون در سوریه انجام می‌دهند، نمی‌تواند

مهدی سعیدی

جریان شناس سیاسی

جنگ شناختی هر چند به درازای عمر جنگ‌ها در تاریخ بشری، قدمت دارد، اما این روزها به یکی از مهمترین ابزارهای در عرصه جنگ‌ها بدل گردیده است. نمونه تازه آن را می‌توان در آنچه در سوریه رخ داد مشاهده نماییم که چگونه ارتش سوریه ناکام میدان جنگ شناختی شد و بدون هیچ مقاومت در خوری پیش از آنکه حتی تبادل آتشی صورت گیرد، سنگر را رها کرد و تسلیم تروریست‌هایی شد که پیش از این تاب مقاومت در برابر ارتش را نداشت!

این روزها در میانه صف‌آرایی تمام قد جبهه مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی، جنگ شناختی تمام عیاری کلیدخورده است که تلاش دارد تادل و قلب حامیان جبهه مقاومت در سراسر جهان را خالی کند و با بزرگنمایی ناکامی‌ها، اجازه ندهد

تضمین‌کننده حیات رو به پایان آنان باشد، اما باید در پرتو هوشمندی نقشه‌های شیطانی صهیونیسم را خنثی کرد و هزینه‌های تحقق آرمان‌های انقلاب اسلامی و از جمله آرمان رهایی قدس شریف از جنگال اشغالگران را کاهش داد. دشمنان به خوبی براساس تجربه ۴۵ ساله از رویارویی با جمهوری اسلامی، این نکته را دریافت کرده‌اند تا زمانی که مردم ایران را نتوانند فریب دهند و آنان را از مسیر انقلاب اسلامی منصرف کنند، هیچ تغییری در ایران رخ نخواهد داد.

بر همین اساس در جنگ ترکیبی علیه ملت ایران، بر جنگ شناختی با هدف فریب دادن مردم ایران متمرکز شده‌اند. در این جنگ با بهره‌گیری از قدرت رسانه و هنر، به دنبال تصرف مغزها برای شکستن اراده مقاومت و روحیه انقلابی ایرانیان و در نهایت رویگردانی آنان از مسیر ظلم‌ستیزی و مظلوم‌پناهی و دفاع از آرمان رهایی قدس شریف هستند. دشمنی که ۴۵ سال با ملت ایران دشمنی کرده، اکنون خود را دوست و دلسوز مردم ایران معرفی کرده و جمهوری اسلامی را که یک نظام سیاسی برخاسته از مردمی‌ترین انقلاب جهان است و طی ۴۵ سال گذشته با پشتوانه مردمی در مقابل انواع توطئه‌های همین دشمنان کینه‌توز ایستادگی کرده، یک نظام غیر مردمی معرفی می‌کنند. پیام‌های سال‌های گذشته رؤسای جمهور آمریکا و اکنون صحبت‌های نخست‌وزیر جنایتکار رژیم صهیونیستی خطاب به مردم ایران

تا بزرگی و عظمت پیروزی‌ها بر ذهن‌ها بنشینند و طمانیه وآرامش بر قلب‌ها حاکم گردد.

این روزها «امید» جامعه، هدفگذاری اصلی جنگ شناختی دشمن است. جامعه به امید زنده است و منطق مقاومت با امید آبیاری می‌شود. در این میان اگر امیدها به تردیدها و یاس‌ها و ناامیدی‌ها بدل شود، مقاومت دچار انفعال گردیده و اراده‌ها سست خواهد شد و دشمن پیشاپیش پیروز معرکه حق و باطل خواهد شد.

حکیم انقلاب اسلامی در آخرین دیدارشان در جمع اقشار مختلف مردم از سناریوی دشمن برای ناامیدسازی سخن گفتند و فرمودند: «یک عده‌ای البته همتشان این است که توی دل مردم را خالی کنند؛ این نباید اتفاق بیفتد؛ حالا بعضی در خارج این کار را می‌کنند؛ تلویزیون‌های خارجی، رادیوهای خارجی، روزنامه‌های خارجی به زبان فارسی با مردم حرف می‌زنند، جوروی قضایا را تصویر می‌کنند که مردم را بترسانند، توی دل مردم را خالی کنند؛ حالا آن تکلیفش جور دیگر است و با آنها جور دیگری باید برخورد کرد اما در داخل

صهیونیستی است.

با این حال، پس از سقوط دولت در سوریه، رژیم صهیونیستی با کمک دولت‌های غربی با پمپاژ رسانه‌ها درصدد القای تضعیف محور مقاومت است. اما آیا چنین ادعایی قابل دفاع است؟

محور مقاومت شبکه‌ای از دولت‌های منطقه‌ای و گروه‌های همفکری است که با هدف مقابله با اشغالگری رژیم صهیونیستی و نفوذ بیگانگان، به‌ویژه ایالات متحده شکل گرفته است. اهداف اصلی محور مقاومت حمایت از ملت‌های منطقه، حفظ استقلال کشورها و مقابله با اشغالگری است و به دلیل ماهیت اعتقادی آن کمترین وابستگی را به افراد و ساختارهای رسمی دارد.

خلاف تصورات ساده‌انگازانه، محور مقاومت به یک شخص یا یک دولت خاص وابسته نیست. این محور بر پایه یک تفکر و باور عمیق و فراگیر و مبتنی بر حمایت‌های مردمی شکل گرفته و با تغییر در سطح رهبری دولت‌ها از بین نمی‌رود. با این حال، سقوط بشار اسد چالشی مهم

سر مقاله

ملت مقاومت

مبنی بر اینکه ما با مردم ایران مشکلی نداریم و به دنبال آزادی و سربلندی ایرانیان! هستیم، از منظر جنگ شناختی با هدف فریب یک ملت بسیار تأمل‌برانگیز است. نکته جالب و بسیار قابل توجه ارسال همین نوع پیام‌ها از سوی نتانیاهو برای مردم سوریه در گذشته و در زمان حاکمیت بشار اسد است. اما آنچه پس از سقوط بشار اسد در سوریه رخ داد، نابودی بیش از ۸۵ درصد از زیرساخت‌ها، فرودگاه‌ها، تجهیزات نظامی، سامانه‌های دفاعی، ناوگان دریایی، بنادر و اسکله‌ها، فرودگاه‌ها و دیگر اماکن مهم این کشور با بیش از ۵۰۰ تهاجم نظامی هوایی از سوی ارتش صهیونی و اشغال بیش از ۵۰۰ کیلومتر از سرزمین سوریه بود. آری، نوع مردم‌دوستی نتانیاهو بعد از ایجاد خلأ قدرت در سوریه، از سوی ارتش صهیونیستی تفسیر شد! نابود کردن تمام دارایی‌های ملت سوریه، تحقیر و بی‌دفاع کردن آنان برای تن دادن به هر نوع خواسته‌ای، آن آینده درخشانی بود که پیش از این برای سوری‌ها ترسیم کرده بودند.

آنچه در سوریه امروز رخ داده، درس‌ها و عبرت‌های فراوان برای همگان، به‌ویژه برای مردم ایران و جوانان ایرانی دارد. جوانانی که در معرض جنگ نرم و جنگ شناختی دشمن قرار دارند و دشمن متوهم هم به توفیق در فریب‌دادن‌شان امیدوار است.

البته باید گفت، مردم ایران را و به‌ویژه جوانان ایران زمین در ۴۵ سال گذشته ثابت کرده‌اند که

دو روایت از یک حقیقت

کسی نباید این کار را بکند. در داخل اگر کسی در تحلیل، در بیانی جوری حرف بزند که معنایش خالی کردن توی دل مردم باشد، این جرم است و باید دنبال بشود.»

این دغدغه به خوبی تقابل روایت‌ها را آشکار می‌سازد. آنجا که روایتی از یک رخداد، «روایتی ناامیدساز» از پدیده است و آنجا که روایتی دیگر «روایت امیدساز»ی است که آرامش و اطمینان را به جامعه تزریق می‌کند.

در روایت ناامیدساز، قطعه‌های پازل به نحوی چیده می‌شود که مخاطب پس از پایان مطالعه ماجرا، دچار انفعال و یاس و ناتوانی شده و همه چیز را پایان یافته می‌بیند و پیروز میدان را جبهه باطل می‌خواند! این در حالی است که در روایت امیدساز تصویری حقیقی از واقعیت ارائه می‌گردد که حاصل آن القاء احساس موفقیت و امید به تحول و تغییر در ذهن مخاطب خواهد بود.

در نگاه اول حقیقت تحریف شده و تنها نیمه خالی لیوان دیده می‌شود. ضعف‌ها بزرگنمایی و موفقیت‌ها کوچک انگاشته می‌شود! در نگاه دوم

هرگز فریب مکر و حيله‌های دشمنان را نخورده و از بصیرتی مثال‌زدنی برخوردارند. آینده نیز چنین خواهد بود و مردم ایران همچنان برتری خود نسبت به دیگر ملت‌ها و به‌ویژه مردم صدر اسلام و عهد رسول‌الله و زمان امامان معصوم را از حیث داشتن بصیرت، پیروی از ولایت، دشمن‌شناسی و ایستادگی در مقابل دشمنان خود را حفظ خواهند کرد و هرگز از این فضیلت‌ها و ارزش‌ها فاصله نخواهند گرفت.

مردم ما اکنون می‌دانند که دشمن صهیونی، چگونه برای ایران مقتدر چنگ و دندان نشان داده است؛ اما به دلیل بی‌فایده بودن هر اقدامی، تنها به ایجاد چالش‌های درونی و بروز اغتشاشات فراگیر در کشور دل خوش کرده است و باز هم در این شرایط حساس که دشمن به دنبال بر هم زدن آرامش و امنیت داخلی ایران است، مردم ما به خوبی می‌دانند که راهبرد اصلی برای آسیب ندیدن ایران، همان است که امام بزرگوار و آن عزیز سفر کرده اعلام فرمودند: «بشپیشان ولایت فقیه باشید تا به کشورتان آسیبی نرسد.» آری، به طور قطع و با اطمینان خاطر می‌توان گفت، در پرتو همراهی، حمایت و پشتیبانی همه‌جانبه مردم و مسئولان کشور از ولایت و پیروی بهنگام و شایسته از فرامین و رهنمودهای ایشان، هیچ گزند و آسیبی به کشور عزیزمان ایران نمی‌رسد.

ان‌شاءالله

حقیقت به درستی روایت گردیده و نیمه پر لیوان نمایان می‌گردد. ضعف‌ها دیده می‌شود، اما از بزرگنمایی پرهیز می‌شود.

حاصل نگاه اول خمودگی و پژمردگی است و خبر از خزانی می‌دهد که در راه است. در حالی که نگاه دوم شادابی و تکاپو و تحرک را به همراه دارد و نوید بخش فراسیدن بهار خواهد بود.

نگاه اول اراده‌ها را سست کرده و ایستادگی را می‌شکند و بستر را برای فروپاشی جبهه مقاومت فراهم می‌کند و نگاه دوم اراده‌ها را تقویت کرده و ایستادگی را قوام می‌بخشد و پایه‌های مقاومت را مستحکم و گفتمان مقاومت را فراگیر می‌کند!

امروز در معرکه بزرگ صف‌آرایی جبهه مقاومت اسلامی در برابر تمام اردوگاه استکبار جهانی و صهیونیسم بین‌الملل، نیازمند تربیون‌ها و رسانه‌هایی هستیم که روایت امیدساز را دنبال کنند و بر شجاعت و مقاومت جامعه بدهند! نه آنکه با روایت ناامیدسازشان دل‌ها را تهی کرده و مقاومت را تضعیف کرده و خواسته یا ناخواسته در پازل دشمن بازی کنند!

دولت‌ها یا اشخاص خاص دچار آسیب شود.

به طور قطع محور مقاومت همچنان به منزله یک نیروی مؤثر در مقابله با نفوذ بیگانگان و دفاع از استقلال منطقه باقی خواهد ماند. ایران نیز با بهره‌گیری از مجموعه ظرفیت‌های در اختیار خود و با تکیه بر تجربه و راهبردهای متنوع، به نقش‌آفرینی مؤثر در منطقه ادامه خواهد داد. این گزاره مهم را همواره رسانه‌های وابسته به رژیم صهیونی به صورت وارونه در منطقه، به‌ویژه در بین افکار عمومی کشورمان مطرح می‌کنند. در واقع، رژیم صهیونی تلاش می‌کند قدرت ادراکی جامعه که تا قبل از سقوط بشار اسد در ارزیابی خود، از پایان دولت منحوس صهیونیستی سخن می‌گفتند، امروز به واسطه پمپاژ رسانه‌ای، تصور پایان مقاومت را در منطقه دارند.

بنابراین، پر واضح است که جمهوری اسلامی ایران به همراه سایر شاخه‌های محور مقاومت، با کار ترکیبی میدان-رسانه و میدان-دیپلماسی اجازه تحرک بیش از حد رژیم صهیونی را در تغییر باورهای مردم در منطقه را ندهد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با هزاران نفر از زنان و دختران

رژیم صهیونی ریشه‌کن خواهد شد

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با هزاران نفر از زنان و دختران، حضرت فاطمه زهرا(س) را از شگفتی‌های آفرینش خواندند و با بیان اصول مهم منشور اسلام درباره زن، تأکید کردند: «در اسلام، زن و مرد مکمل یکدیگرند و در تلاش برای رسیدن به حیات طیبه و توانایی‌های فکری و روحی در عرصه‌های علمی، فرهنگی، هنری، اثرگذاری اجتماعی-سیاسی، فعالیت اقتصادی و مسائل بین‌المللی هیچ تفاوتی با هم ندارند.»

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای همچنین با اشاره به تداوم جنایات رژیم صهیونیستی و آمریکا در منطقه و کمک برخی به آنها، گفتند: «رژیم صهیونیستی به خیال خود از طریق سوریه آماده می‌شود که نیروهای حزب‌الله را محاصره و ریشه‌کن کند؛ اما آنکه ریشه‌کن می‌شود، رژیم صهیونیستی است.»

♦ بازی پنهان سیاستمداران غربی

رهبر معظم انقلاب با اشاره به دیدگاه‌های گوناگون درباره مسئله زن در جهان، گفتند: «سرمایه‌داران و سیاستمداران تابع آنها با در دست داشتن رسانه‌های مؤثر در جهان، با بی‌صداقی و دروغ‌گویی و در پوشش ظاهری یک نظریه فلسفی و انسان‌دوستانه، انگیزه‌های جنایتکارانه و فسادانگیز خود را برای دخالت و جهت‌دهی در امور جامعه جهانی زنان و کسب منافع نامشروع، پنهان می‌کنند.»

ایشان بی‌صداقی و ریاکاری را روش همیشگی استعمارگران و سرمایه‌داران غربی دانستند و کشیدن زنان به کارخانه‌ها برای تأمین نیاز صنایع به کارگران با دستمزد کم را تحت پوشش آزادی و استقلال زنان، نمونه‌ای از این ریاکاری خواندند.

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای هدف پنهان از شعار آزادی بردگان آمریکا در حدود دو قرن قبل را، کشاندن بردگان از مزارع جنوب به کارخانه‌های شمال این کشور خواندند و گفتند: «امروز هم در پشت شعارهای فمینیستی و آزادی و حقوق زنان، اهداف ضدانسانی و سیاسی، نهفته است که برخی از آنها مشخص است و برخی اهداف بعدها آشکار می‌شود.»

ایشان تشریح منشور اسلام در مقوله زن را برای درک عمومی از منطق اسلام در این زمینه، ضروری برشمردند و گفتند: «باید این منطق را در جامعه جا بیندازیم و براساس آن عمل کنیم که البته بعد از انقلاب در این زمینه کارهای زیادی شده است.»

♦ نخستین اصل منشور زن در اسلام

رهبر فرزانه انقلاب مسئله زوجیت را اولین اصل مهم در منشور زن در اسلام خواندند و افزودند: «براساس آیات متعدد قرآن، زن و مرد از جنس یکدیگر، زوج و مکمل هم هستند.»

♦ نقش‌های بدون امتیاز

ایشان نقش‌های متفاوت زن و مرد در خانواده از

نگاه اسلام را دلیل برتری یکی بر دیگری ندانستند و افزودند: «زن و مرد در خانواده از حقوق یکسان برخوردار هستند؛ البته از لحاظ عاطفی، اسلام زن را همچون گلی می‌داند که باید از طراوت و عطر او در خانواده مراقبت و استفاده کرد.»

♦ مادر شدن، افتخاری بالارزش

ایشان «ارزش معنوی مادری و افتخار به آن» را رکنی دیگر از نگاه اسلام به مسئله زن برشمردند و افزودند: «امروز بعضی‌ها در سایه سیاست‌های سرمایه‌داران و استعمارگران و بدخواهان جوامع مستقل به خصوص جامعه ما، از «مادری» تصویر بدی ارائه می‌کنند. در حالی که مادری و پرورش دادن یک انسان، افتخاری بسیار بالارزش است و بر همین اساس است که در اسلام با تعابیر مختلف از جمله قرار داشتن بهشت زیر پای مادران، سفارش زیادی به محبت و خدمت و اطاعت از مادر شده است.»

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای پس از برشمردن بعضی از اصول مهم منشور اسلام درباره زن، رشد شگفت‌انگیز زنان مؤمن، دانا و فعال در عرصه‌های مختلف پس از پیروزی انقلاب را بر پایه این نگاه متعالی دانستند و گفتند: «نقش زنان در دوره مبارزات و پیروزی انقلاب تعیین‌کننده بود و در حالی که برخی افراد، مخالف حضور زنان در راهپیمایی‌ها بودند، امام بزرگوار با آن نگاه به شدت مخالفت کردند.»

ایشان افزودند: «ورود زنان به میدان بود که باعث به میدان آمدن همسران و فرزندان آنها شد؛ بنابراین به یک معنا زنان انقلاب را پیروز کردند.»

♦ حیا و عفت، هویت زن ایرانی

رهبر فرزانه انقلاب فعالیت متین در عرصه‌های سیاسی و بین‌المللی و همچنین نقش آفرینی در حوادثی، مانند دفاع مقدس، دفاع از حرم و عرصه سیاسی را جلوه‌های درخشان دیگری از فعالیت‌های زنان پس از پیروزی انقلاب برشمردند و گفتند: «زن

ایرانی توانسته از هویت و فرهنگ و سنن تاریخی و اصیل کشور با متانت، حیا و عفت خود صیانت کند؛ به‌گونه‌ای که تا امروز تحت تأثیر عوارضی که بسیاری از کشورهای غربی دچار آن هستند قرار نگرفته و پس از این نیز ان‌شاء‌الله همین‌طور به حرکت خود ادامه خواهد داد.»

♦ درخشش علمی زنان

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای با اشاره به درخشش زنان در فعالیت‌های علمی و تحقیقی دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه، خاطر نشان کردند: «امروز تعداد زنان مجتهد، کم نیست و حتی معتقدیم که در بسیاری از مسائل زنانه که مردها تشخیص خوب و درستی ندارند، خانم‌ها باید از مجتهدان زن تقلید کنند.»

ایشان رشد زنان دانشمند، استاد دانشگاه، نویسنده، شاعر و هنرمند با حفظ تدین را غیر قابل مقایسه با قبل از انقلاب خواندند و گفتند: «البته دشمن هم بیکار نیست و مشغول طراحی است؛ چرا که آنها خیلی زود متوجه شدند شکست دادن و به زانو درآوردن انقلاب با شیوه‌های سخت‌افزاری همچون جنگ، بمباران، قومیت‌گرایی و نیروهای فتنه‌گر ممکن نیست. بنابراین سراغ شیوه‌های نرم‌افزاری، یعنی تبلیغات، وسوسه‌ها و شعارهای به‌دور از صداقت رفته‌اند.»

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای ادعای دفاع از زن با راه‌اندازی اغتشاش در کشور را از مصادیق شعارهای دروغین بدخواهان دانستند و افزودند: «دختران، بانوان، اساتید، دانشجویان و همه جامعه زنان خود را موظف بدانند که در مقابل وسوسه‌ها و شیوه‌های موزیانه و جنگ نرم بدخواهان برای انحراف از ارزش‌ها در مسائل زنان، اهتمام کافی داشته باشند.»

♦ راه مقاومت ادامه دارد

رهبر معظم انقلاب در بخش پایانی سخنانشان با اشاره به مسائل منطقه، خاطر نشان کردند: «با

حرکتی که در سوریه انجام شد و با جنایت‌های رژیم صهیونیستی و آمریکا و کمک‌های دیگران به آنها، دشمنان خیال کردند که مسئله مقاومت تمام شد؛ در حالی که آنها سخت در اشتباه هستند.»

ایشان با تأکید بر اینکه روح سیدحسن نصرالله و سنوار زنده است، افزودند: «جسم آنها رفت اما شهادت، آنها را از عرصه وجود بیرون نبرد و روح و فکر آنها باقی است و رامشان ادامه دارد.»

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای با اشاره به ایستادگی غزه در برابر حملات روزانه صهیونیست‌ها و استمرار مقاومت لبنان، گفتند: «رژیم صهیونیستی به خیال خود در حال آماده‌سازی خود از طریق سوریه برای محاصره و ریشه‌کنی حزب‌الله لبنان است؛ اما آنکه ریشه‌کن خواهد شد، رژیم صهیونیستی است.»

♦ وعده صادق به مجاهدان

رهبر فرزانه انقلاب با تأکید بر ایستادگی ایران در کنار مبارزان فلسطینی و مجاهدان حزب‌الله و تداوم هرگونه حمایت و کمک ممکن به آنها، ابراز امیدواری کردند: «مجاهدان روزی را ببینند که دشمن خبیث در زیر پاهای آنها لگدمال شود.»

پیش از بیانات رهبر انقلاب شش نفر از فعالان حوزه زنان و دختران مطالبی را در زمینه‌های «الگوی زن مسلمان انقلابی»، «فضای مجازی، زن، خانواده و کودک»، «حل مسئله جمعیت از طریق تقویت نهاد خانواده»، «توانمندی بانوان هنرمند و تقویت آثار نمایشی حوزه زنان»، «تسهیلگری ازدواج و مسئله واسطه‌گری» و نیز، «اصلاح برنامه‌های درسی دانش‌آموزان دختر با نگاه به تقویت هویت فرهنگی» بیان کردند.

همچنین خانم «عائده سُروَر» مادر دو شهید لبنانی هم به نمایندگی از بانوان محور مقاومت، در این دیدار سخنانی در باب ادامه و پیروزی مقاومت بیان کرد.

دیدگاه

شماره ۱۱۷۰ | دوشنبه ۳ دی ۱۴۰۳

صداق

روزنه

دفاع مشروع

داوود خلیلیان

کارشناس سیاسی

شریعت اسلام ناب محمدی(ص) دفاع را نوعی حق و تکلیف واجب لحاظ می‌کند که از مهم‌ترین موارد دفاع مشروع می‌توان به بروز حمله مسلحانه، دفاع از تمامیت سرزمینی و استقلال سیاسی، دفاع از اتباع داخل کشور و دفاع از حقوق قانونی و منافع ملی و مسلم استراتژیک آن بلاد اشاره کرد. همچنین در دین مبین اسلام عرصه حکومتی و اجتماعی دفاع به عنوان مبارزه با دشمنان و تجاوزگران در راستای حفظ آیین حکومت اسلامی و سیطره اسلام در سرزمین‌های تحت قلمرو برای دفاع از شرف، جان و مال و ناموس امت مسلمان تلقی می‌شود.

در حقیقت هدف اصلی از دفاع مشروع دفع تجاوز و تاراندن دشمن به بیرون از وسعت سرزمینی است و در صورتی که دامنه تعدی و تجاوز گسترده‌تر از حد طبیعی باشد، در این صورت ناپدید کردن کانون تجاوز ضرورت می‌یابد. بنابراین، مفهوم دفاع مشروع شخص در برابر اشخاص با مفهوم دفاع مشروع در وضعیت جنگی و تجاوز دشمن به عمق سرزمینی متمایز است.

مطابق آنچه گفته شد، دفاع امری عقلایی و بر حسب فطرت انسان است که در اکثریت نظام‌های دولتی و بین‌المللی و شریعت‌های الهی رسمیت یافته است؛ به گونه‌ای که مطابق نصّ آیه قرآن کریم از بارزترین فلسفه‌های دفاع این است که اگر دفاع صورت نگیرد، علاوه بر اینکه امکان مقدسه باقی نخواهد ماند، بلکه دیگر اثری از اصل دین و وحدانیت هم نخواهد بود.

از مهم‌ترین مبانی مشروعیت دفاع، آن است که اقدام دفاعی باید متناسب با تجاوز باشد. به این معنا که با متناسب‌ترین طریق و امکان متعارف و حداقل صرف هزینه، تهدید ناشی از تجاوز دفع شود و از سوی دیگر، اقدام دفاعی به جهت دفع تجاوز متخاصم کاملاً ضرورت پیدا کند. بنابراین، به جز مؤلفه‌های مذکور اقدام به دفاع، مشروعیتی نخواهد داشت.

بر اساس مبانی فقه اسلامی و اصول حاکم بر حقوق بین‌الملل، دفاع مشروع به مرزهای ژئوپلیتیک یک کشور محدود نیست. دفاع فراتر از مرزها در فقه اسلامی و حقوق بین‌الملل از همدیگر متمایز هستند. مطابق دیدگاه حقوق اسلامی، دیدگاه فقها به مسلمانان مبتنی بر یک نگاه واحد به تقسیم‌بندی قدرت و حکومت در بلاد اسلامی و قاتل بودن به دفاع پیش‌دستانه است؛ از مادر حقوق بین‌الملل، به دلیل اعمال سیاست‌های یکجانبه‌گر ایانه نظام سلطه و ایادی آن، به ویژه «صهیونیسم بین‌المللی» نگاهی منفی و توأم با انکار به مقوله دفاع مشروع در خارج از مرزهای یک کشور متصور است و همین امر موجب تردید در دفاع از مرزها برای مسلمانان سایر کشورها شده است.

پاسخ موشکی و پهپادی جمهوری اسلامی، پس از جنایت رژیم منحوس صهیونیستی در حمله به کنسولگری ایران در سوریه و پس از آن در به شهادت رساندن رئیس دفتر سیاسی حماس «شهید اسماعیل هنیه» و همچنین شهادت سید مقاومت «سیدحسن نصرالله» و سردار سرافراز سپاه اسلام «حاج عباس نیلفروشان» تحت انجام عملیات‌های وعده صادق ۲۱ و مصادیق بارزی از اقدام به دفاع مشروع هستند که مطابق فرمایش رهبر معظم انقلاب: «بایستی خطای محاسباتی رژیم صهیونیستی به هم بخورد؛ کیفیت کار را مسئولین ما باید تشخیص بدهند و درست بفهمند و آنچه صلاح این کشور و این ملت است، آن را انجام بدهند.»

بمباران بدون توقف/ در ۴۴۰مین روز حمله رژیم صهیونیستی به باریکه غزه شواهد کایت از آتش‌بسی قریب‌الوقوع دارد؛ ولی رژیم کودک‌کش صهیونیستی به حملات جنون‌آمیز خود در این باریکه ادامه می‌دهد.

شلیک فلسطین ۲/ انتصارالله یمن تصاویری از شلیک موشک بالستیک هایپرسونیک فلسطین ۲ به سمت تل‌آویو را منتشر کرد. این موشک در قلب تل‌آویو نشست.

راه شهیدا ادامه دارد/ پیکر شهید مدافع حرم تیپ فاطمیون، «شهید میرمحمد احمدی» پس از برگزاری نماز جمعه شیراز تشییع و در قطعه شهدای مدافع حرم فاطمیون گلزار شهدای شیراز به خاک سپرده شد.

اعتراض شروع شد/ نخستین تظاهرات ضد دولت جدید سوریه در میدان اموی دمشق انجام شد. مردم معترض خواستار ایجاد حکومت جدید بر اساس دموکراسی و سکولاریسم هستند.

دیدار روسای جمهور دو کشور تاریخی/ «مسعود پزشکیان» و «عبدالفتاح السیسی» در حاشیه اجلاس سران هشت کشور اسلامی در حال توسعه دی ۸ در قاهره دیدار و گفت‌وگو کردند.

کاش مادر فریح داشت/ فریح امیرالمؤمنین حضرت علی(ع) در آستانه ولادت حضرت زهرا(س) به دست خادمان آستان گل‌آرایی شد.

عکس و مکت

سرلشکر صفوی راه مقابله با آمریکا ایجاد قطب قدرت جهان اسلام است

دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا با اشاره به تحولات اخیر منطقه، گفت: «تنها راه نجات ملت و کشورهای اسلامی برای مقابله آمریکا و رژیم صهیونیستی همکاری و وحدت ملت‌ها و کشورهای اسلامی و شکل‌گیری قطب قدرت جهان اسلام است.

«سرلشکر صفوی با اشاره به اینکه قدرت اوراسیایی در قالب سازمان همکاری شانگهای و بریکس بر اساس تهدیدات مشترک و منافع مشترک و به‌طور مشخص برای مقابله با یکجانبه‌گرایی ایالات متحده آمریکا، ناتو و کاهش قدرت دلار در مبادلات اقتصادی جهانی در حال بروز و ظهور است، خاطر نشان کرد: «جهان به سمت چندجانبه‌گرایی یا چندقطبی شدن قدرت در حال حرکت است.»

وی معتقد است: «جهان امروز در مرحله گذار ژئوپلیتیکی به سر می‌برد و هندسه نظم جدید جهانی در مقیاس جهانی و منطقه‌ای در حال بروز و ظهور است و در این فرآیند گذار ژئوپلیتیکی در مقیاس جهانی، به نظر می‌رسد نظام قدرت از غرب عالم بر مبنای یک ساختار دویخشی شرقی و غربی، آرام در حال انتقال به شرق عالم است.» سرلشکر صفوی با اشاره به اینکه کشتار و کشورگشایی آمریکا و صهیون توقف ندارد، گفت: «راهبرد آمریکا و صهیونیست‌ها در جنگ کنونی علیه ملت مظلوم فلسطین و ادامه تهاجم به لبنان و ساقط کردن حکومت سوریه و پیشروی زمینی در خاک سوریه تا نزدیکی همه نشانه‌هایی از توقف‌ناپذیری آمریکا و صهیون‌هاست.»

سرلشکر صفوی افزود: «در این نظریه شکل‌گیری قطب قدرت جهان اسلام که برای اولین بار در مقیاس جهانی و منطقه‌ای نظریه‌پردازای شده است، به این نظریه پایه رسیده‌ام و تنها راه نجات ملت و کشورهای اسلامی برای مقابله با سلطه استکبار جهانی و به‌طور خاص ایالات متحده آمریکا و رژیم صهیونیستی که عامل اصلی ناامنی و جنگ و نسل‌کشی در منطقه ما و جهان است، همکاری و وحدت ملت‌ها و کشورهای اسلامی و شکل‌گیری قطب قدرت جهان اسلام یا اتحادیه کشورهای اسلامی است.»

وی با برشماری راه‌های رسیدن به قطب قدرت جهان اسلام، گفت: «راه رسیدن به این هدف، اول احساس نیاز کشورها و ملت‌ها برای امنیت پایدار و صلح منطقه‌ای و پیشرفت و استقلال کشورها و دولت‌ها و دوم شکل‌گیری قدرت‌های منطقه‌ای اسلامی در شمال آفریقا، غرب آسیا و شرق آسیا و سپس همکاری منطقه‌ای با یکدیگر و شکل‌گیری قدرت جهان اسلام یا اتحادیه کشورهای اسلامی است.»

سرلسکر صفوی با اشاره به‌آیه «کتب الله لاغلبن انا و رسلی» خاطر نشان کرد: «این همکاری بر اساس درک مشترک از تهدیدات ترکیبی علیه دولت‌ها و ملت‌های اسلامی و رسیدن به منافع مشترک و امنیت پایدار و صلح منطقه‌ای و جهانی بر اساس عدالت محقق خواهد شد.»

هفته گذشته آیین اختتامیه سومین دوسالانه «جایزه سردار شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی»، با حضور سردار سرلشکر حسین سلامی فرمانده کل سپاه پاسداران، سردار کارگر رئیس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، سردار فضل‌ی جانشین معاون هماهنگ‌کننده سپاه پاسداران، سردار اسماعیل کوثری و جمعی از مقامات کشوری و لشکری، راویان و پژوهشگران دفاع مقدس، در تالار «خلیج فارس» موزه ملی انقصاب و دفاع مقدس، برگزار شد.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در پیامی کتبی به این مراسم چنین نگاشت: «انقلاب شکوهمند اسلامی در گام دوم در مسیر نائل شدن به الگوی پیشرفت همه‌جانبه می‌باشد که مهم‌ترین مؤلفه تحقق این مهم خوداتکایی و خودباوری است. تاریخ پرافتخار هشت سال دفاع، مقدس تجربه گر آنها و ارزشمند کشورمان بوده که واکاوی هر چه بیشتر علل و عوامل این موفقیت ماندگار و تاریخی نیازمند پژوهش‌های متقن و علمی در شقوق مختلف آن است. ادبیات دفاع مقدس که نمایانگر روحیه حماسی ملت مقاوم در صحنه جنگ نابرابر بوده و فرهنگ ناب، مقاومت پایداری ایستادگی و شهادت را به نسل‌های آینده منتقل خواهد کرد، برای غنای خود نیازمند تحقیق و پژوهش است. هر چه پژوهش در ابعاد گوناگون دفاع مقدس واقعی‌تر و عالمانه‌تر باشد، ادبیات جنگ به همان میزان رشد یافته‌تر و تأثیرگذار خواهد بود. به یقین تحقیق و پژوهش متقن و دانشی در خصوص دفاع مقدس مانع تحریف واقعیت‌های ارزشمند دفاع مقدس است.

بر مسئولان و دست‌اندرکاران عرصه دفاع مقدس لازم است تا در راستای تحقق آرمان‌های

ارزشمند حضرت امام خمینی (ره) و رهنمودهای رهبر فرزانه و حکیم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی) و به منظور رونق‌بخشی بیش از پیش پژوهش‌ها و مطالعات هشت سال جنگ تحمیلی بسترهای لازم را فراهم کنند و با حمایت‌های مادی و معنوی هدمند از پژوهش‌ها و پژوهشگران دانشگاهی و جوان پذیرای یافته‌های آنان باشند تا با اتخاذ این رویکرد شاهد بروز و ظهور آثار فاخر و ارزشمند پژوهشی در عرصه دفاع مقدس باشیم.»

● صهیونیست‌ها در سوریه دفن خواهند شد

فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هم در این مراسم با اشاره به حوادث اخیر سوریه، گفت: «همانطور که رهبر انقلاب فرمودند سوریه به دست جوانان خود آزاد و صهیونیست‌ها در آن دفن خواهند شد و ما از امنیت، استقلال و منافع‌مان دفاع می‌کنیم و ایران سرزمینی نیست که بیگانه بتواند به آن نگاه نامربوط داشته باشد.»

وی با تأکید بر اینکه هیچ ملتی را نمی‌توان از گذشته خود منقطع کرد، گفت: «ما هنوز با گذشته‌های دور و نزدیک اسلام و ایران پیوند عمیقی داریم. هنوز وقتی تاریخ جنگ‌های سابق را می‌خوانیم که در آن فتوحاتی نصیب ما شده، روحیه می‌گیریم و وقتی به قطعاتی می‌رسیم که در آن شکست خورده‌ایم، همچنان غمگین می‌شویم. این حادثه‌ها هستند که ابعاد وجودی یک ملت را می‌سازند. معیارهای قضاوت مطمئن برای سنجش ظرفیت و استعداد کشورها برای اینکه چگونه در حال و آینده عمل می‌کنند، نگاه به آینده گذشته است.»

فرمانده کل سپاه با اشاره به اینکه جنگ‌ها برای نابودی موجودیت ملت‌ها طراحی می‌شوند و اگر ملت‌ها در این حادثه‌ها حماسه نیافرینند، ممکن است برای همیشه از صحنه جغرافیای سیاسی ملل حذف شوند، گفت: «اگر شخصیت‌های بزرگ نباشند که ملت‌ها را به میدان بیاورند، ملت‌ها می‌شکنند. ملت‌ها نیازمند رهبران بزرگند که

فرمانده کل سپاه

حضور ما در سوریه

برای حفظ عزت مسلمین بود

شخصیت و آرمان و فضایل‌شان، در پیکره ملت جاری شود و انسان‌هایی در تراز خود بسازند؛ برای ایستادگی به یک مکتب نیاز است. به یک پشتوانه معنوی؛ به یک غنای معنوی؛ به یک استعداد در باورها و اعتقادات، تا یک ملت بتواند بایستد. ایستادن و مقاومت موضوعی مربوط به سخت افزارها نیست؛ موضوعی است مربوط به قلب‌ها، باورها، هویت‌ها و دفاع مقدس این خصوصیات را داشت.»

وی با اشاره به اینکه نوشتن در موضوع دفاع، یک توصیف صرف تاریخی یا بیان خاطره و سرودن داستان نیست، اظهار کرد: «این کار جاری کردن یک مکتب است. جاری کردن ارزش‌ها، فرهنگ‌ها و فضیلت‌ها از عمق وجود انسان‌هایی که برای حیات دائمی یک ملت، از حیات خود گذشتند.»

فرمانده کل سپاه پاسداران با بیان اینکه ملتی که قهر مان دارد خوشبخت است، گفت: «در دوران دبیرستان برای اینکه هویت داشته باشیم، به شاهنامه رجوع می‌کردیم، اما امروز آتقدر این سرزمین از داستان‌های شگفت‌انگیز این قهرمان‌ها سرشار است که هرچه بنویسیم، پایان نمی‌یابد. نویسندگان دفاع مقدس، پیام‌آوران حماسه‌های جاودانند؛ حماسه‌های واقعی، نه داستان‌های ساختگی و قهرمانان مصنوعی؛ بلکه آدم‌های واقعی، رویدادهای واقعی، انسان‌های واقعی و داستان‌های واقعی از نزول نصرت‌های الهی و این برای همیشه می‌ماند. اگر دفاع مقدس نبود، نمی‌توانستیم در مقابل استکبار با این همه گستردگی و قدرت ظاهری بایستیم. ما ایستادگی را آنجا مشق کردیم.»

سرلشکر سلامی افزود: «وقتی کشوری رهبری دارد که مردمش را به استقامت دعوت می‌کند و خود با صلابت در میانه میدان ایستاده است و از تهدید هیچ قدرتی نمی‌ترسد و ملتش را برای استقامت آماده می‌کند و سیاست‌های تهاجمی دشمن را یکی پس از دیگری خنثی می‌کند، اینجا باید قلدر پیامبری یک انقلاب را بشناسیم. در مقایسه‌ها می‌فهمیم ما چه سرمایه عظیمی داریم. تاریخ سرمایه و پشتوانه ماست. هر کسی بخواهد با ما طرف شود، کمی به

عقب که برگردد، متوجه می‌شود چه مردان و زنانی در این سرزمین هستند که هرگز یک قدم از استقلال و آزادی و تمامیت ارضی و ایمان و اسلام و نظام‌شان کوتاه نمی‌آیند.»

سردار سلامی با اشاره به اینکه در سوریه همه دیدند، تا ما بودیم، مردم زندگی می‌کردند، چون ما به دنبال عزت‌شان بودیم، اظهار کرد: «ما نرفته بودیم بخشی از خاک سوریه را منضم به خاک خود کنیم یا آنجا را میدان جست‌وجوی منافع سودجویانه و بلندپروازانه خود قرار دهیم؛ رفته بودیم که نگذاریم عزت مسلمانان تخریب شود. به محض اینکه نظام سوریه سقوط کرد، دیدید چه اتفاقات ناگواری در حال رخ دادن است؛ صهیونیست‌ها می‌توانند با چشم غیر مسلح درون خانه‌های دمشق‌نشین را ببینند و این قابل تحمل نیست.»

● گزارش برگزاری برنامه

«سردار رمضان شریف» رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس هم در تشریح روند طراحی، برنامه‌ریزی و اجرای جایزه دوسالانه شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی، گفت: «با توجه به اهمیت مسئله پژوهش درباره موضوعات دفاع مقدس برای اجرای این برنامه فعالیت‌هایی انجام شد از جمله: – تعیین موضوعات نه‌گانه نظامی، امنیتی، سیاسی، تاریخی، اجتماعی، حقوقی، فرهنگی، بین‌الملل و اقتصادی به‌عنوان موضوعات پژوهشی؛

–جمع‌آوری و ارزیابی کتاب‌های پژوهشی در زمینه دفاع مقدس؛

–جمع‌آوری رساله‌های دکتری؛

–جمع‌آوری فصلنامه‌های علمی و پژوهشی؛

–جمع‌آوری اطلاعات لازم درباره مراکز پژوهشی که در زمینه دفاع مقدس فعالیت دارند ؛

– شناسایی پژوهشگران فعال.

متعاقب این اقدامات، اولین دوره دوسالانه «جایزه شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی» در سال ۱۳۹۹ برگزار شد.

در پایان این مراسم با حضور فرماندهان تقدیر و معرفی آثار انجام شد.

گزارش صبح صادق از حال و هوای مراسم روز دانشجو در دانشگاه جامع امام حسین(ع)

قدردان نعمت ولایت فقیه باشید

است و هزاران نعمت دیگر دارید که من در جای دیگر ندیدم و شاید خیلی از ایرانیان متوجه آن نیستند و ناشکری می‌کنند، بالاتر از همه شما ولی‌فقیه دارید؛ حاکم الهی، در تاریخ بشر جز سه پیامبر و دو امام کسی حاکم و صاحب حکومت نشد، شما ۴۶ سال است که تحت حاکمیت نایب امام زمان هستید، که اگر این چنین نبود با این حجم دشمنی‌ها قطعاً امروز چیزی به نام ایران وجود نداشت، سوریه را ببینید.»

سید مقاومت عراق در خصوص حوادث سوریه هم گفت: «باید گفت این هنوز اول جنگ هست. من از دو سه ماه پیش در سخنرانی‌ها گفتم، بعد از لبنان نوبت سوریه است و شد و بعد از سوریه نوبت عراق است. شواهد نشان می‌دهد جنگ بزرگی در عراق در پیش روداریم و البته تأکید می‌کنم، بزرگ‌ترین سفارت آمریکا در کل دنیا سفارت آمریکا در بغداد هست و آنها باید اخراج شوند تا عراق روی خوش امنیت را ببیند و ما پیگیر این مهم هستیم.»

● الگوی علی عموی شهیدش بود

بخش دیگر مراسم صحبت‌های مادر «شهید علی ادريس سلمان» پیرامون پسر شهیدش بود. او علی را خیلی شبیه عموی شهیدش هم به لحاظ ظاهر و هم به لحاظ الگوگیری و شهادتش دانست و گفت: «عموی علی از محافظان جناب سید شهید بود که او مانند علی در ۲۳ سالگی شهید شد.» بعد از اتمام سخنان مادر شهید، از طرف دانشگاه جامع امام حسین(ع)تابلوی نقاشی تصویر شهید علی ادريس در کنار تصویر سیدالشهدای مقاومت «آیت‌الله شهید سیدحسن نصرالله» که به دست هنرمند گرامی جناب «آقای کاظمی» تصویرگری شده بود، به مادر شهید اهدا شد.

اجرا شده است.»

وی گفت: «باید از ریل یک دانشگاه تقلیدی خارج شویم و پیشگام باشیم، البته امروز ما در عصر هوش مصنوعی در رزمگاه جدیدی وارد شدیم و در کنار این باید توجه داشت همه اندیشکده‌ها، مؤسسه‌های مطالعاتی و... دنیای سلطه دنبال مهار جبهه مقاومت هستند و در چنین فضایی باید برای همه مسائل فکر کرد و طرح و نظریه داد و تولید دانش نافع برای کشور، انقلاب و جبهه مقاومت کرد.»

● قدر نعمت بی‌بدیل ولایت را بدانید

سیدهاشم الحیدری هم در این مراسم گفت: «انسان از حوادث سوریه ناراحت می‌شود؛ ولی اینجا فرق حکومت اسلامی با حکومت‌های دیگر مشخص می‌شود، اینجا (ایران) ایمان هست، ولایت هست، نایب امام زمان هست، نه فقط یک حکومت و چند تا سلاح و ارتش و اطلاعات.» وی تأکید کرد: «حکومت اسلامی فقط با مقاومت و سپاه و سلاح و چند تا موشک حل نمی‌شود؛ حکومت یعنی امام و امت.»

سید مقاومت عراق افزود: «ما امروز با جنگ ترکیبی مواجه هستیم که در مقابل آن باید جهاد ترکیبی داشته باشیم.»

وی گفت: «من به عنوان یک غیر ایرانی که ایران را به خوبی می‌شناسم، چندین کشور دنیا را هم دیده‌ام، به شما می‌گویم که فریب فتنه رسانه‌های دشمن را نخورید، گرانی همه جای دنیا هست، اما به نظم وضع ایران بسیار خوب‌تر از حتی برخی کشورهای اروپایی است، شما هر جای شهر و کشورتان را که نگاه کنید، یک یا چند یا حتی چندین پروژه در حال اجراست، به راحتی در تعطیلات مسافرت می‌روید، امنیت کامل در کشورتان برقرار

پیشخوان

مدرسه، شبیه زندان!

روزنامه «واشنگتن‌پست» نوشت: «طبق داده‌های منتشر شده، تادسامبر ۲۰۲۴، ۳۲۳ تیراندازی در مدارس آمریکا رخ داده است. از زمان تیراندازی در دبیرستان کلمباین در سال ۱۹۹۹، بیش از ۳۹۰ هزار دانش‌آموز خشونت با اسلحه را در مدرسه تجربه کرده‌اند. این تیراندازی‌ها هم در مدارس دولتی بزرگ رخ می‌دهد، هم در مدارس خصوصی کوچک، هم مدارس محله‌های اعیانی و هم مدارس طبقه کارگر؛ چه کلاس درس سکولار باشد، چه کلاس مذهبی.» واشنگتن‌پست با بیان اینکه دانش‌آموزان آمریکایی برای زنده ماندن به کمک نیاز دارند، تصریح کرد: «مدارس مانورهای قرنطینه دارند به فلزبایب‌های پیشرفته و افسران پلیس تجهیز می‌شوند، کوله پشتی را ممنوع کرده‌اند و دانش‌آموزان را ملزم می‌کنند نوشت‌افزارها را درون کیسه‌های پلاستیکی شفاف بگذارند. ورود به یک مدرسه آمریکایی، در بهترین حالت شبیه گذر از گیت فرودگاه و در بدترین حالت سفری یک‌روزه به زندان است.»

به دنبال عیسی

«وال‌استریت ژورنال» در گزارشی از افزایش تقاضا برای مدل‌هایی شبیه به حضرت عیسی در ایالت یوتا خبر داد که ناشی از افزایش تقاضای مردم برای داشتن عکسی با این حضرت است و نوشت: «مردم این ایالت می‌خواهند با فردی که شبیه حضرت عیسی است، پرتره‌های خانوادگی بگیرند و یادر کارت دعوت عروسی از چنین فردی استفاده کنند. مدل‌های شبیه حضرت عیسی با زوجی که به تازگی نامزد کرده‌اند در یک مزرعه قدم می‌زنند، با بچه‌های خردسال بازی می‌کنند و کنار خانواده‌ای می‌نشینند تا عکس کریسمس‌شان را بگیرند.» این روزنامه در بخش دیگری از این گزارش به ضوابط سرسختانه پوششی در سازمان‌ها و محافل آکادمیک اشاره کرد و افزود: «پیدا کردن یک مدل (با موها و ریش‌های بلند) کار دشواری است. برخی از مردانی که برای کلیسا، یکی از بزرگ‌ترین کارفرمایان این ایالت کار می‌کنند، باید هر روز صورت‌شان را اصلاح کنند و موهای خود را کوتاه نگه دارند. یا دانشگاه‌های این ایالت مانند دانشگاه بریگام یانگ، از دانشجویان و کارمندان می‌خواهد که ضوابط پوششی مشخصی را رعایت کنند، از جمله تراشیدن ریش. کسانی که به هر دلیلی ریش یا موهای بلند دارند، باید به دنبال معافیت ویژه و اخذ «کارت ریش» باشند.»

قدم بعدی، شاید تهدید کند که اگر متحدانش دادگاه را تحریم نکنند، تعرفه‌های ۳۰ درصدی بر تجارت با آنها وضع می‌شود. این سناریو دور از انتظار نیست؛ چرا که پیشتر «لیندسی گراهام» سناتور آمریکایی پیشنهاد کرده بود کشورهایی، مانند کانادا، فرانسه و آلمان به دلیل حمایت از دیوان کیفری بین‌المللی تحریم شوند. کرستاین می‌گوید چهار سال آینده دیوان کیفری بین‌المللی حیاتی یا شاید سرنوشت‌ساز خواهد بود، شاید این دیوان از هم فروپاشد اما یا در اثر تحریم آمریکا و ارباب سایر کشورهای مؤسس، تنها شعبی از آن باقی بماند یا چرخشی انقلابی رقم خورده و به عنوان یک دادگاه بین‌المللی باصلاحیت استراتژیک و مؤثرتر ظهور کند. اغلب ناظران بر این باورند که این دیوان با عملاً کارآمدی خود را از دست خواهد داد یا آماده باج دادن به واشنگتن می‌شود تا دل دولتمردان آمریکایی را به دست آورد؛ مثلاً با تحت پیگرد قرار دادن ایران با ادعای حمایت از حماس که در هر صورت پایانی است برای عدالت.

(بخوانید در خدمت تأمین منافع واشنگتن)؛ مانند مناقشه اوکراین، میانمار تحت حمایت چین و ونزولا. اما حکم بازداشت نتانیاهو و گالاتن در تضاد مستقیم با منافع آمریکاست و قطعاً ایالات متحده از مخالفت با این احکام دست برنمی‌دارد. چالش دیوان این است که چطور از تشدید تنش بیشتر با آمریکا اجتناب کند و در عین حال استقلال خود را حفظ کرده (یا ژست استقلال بگیرد) و از عادی‌سازی یا مشروعیت بخشیدن به ترامپ اجتناب کند.

کارشناسان حقوقی در آینده‌پژوهی وضعیت دیوان می‌گویند اگر دولت ترامپ کارکنان ارشد دیوان بین‌المللی کیفری را تحریم کند و کشورهای عضو از این نهاد حمایت کنند، دادگاه به مسیر خود ادامه می‌دهد و به سراغ جنایتکاران بعدی رژیم صهیونیستی می‌رود؛ مانند «ایتاماربن‌گور» و وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی، به دلیل ارتکاب جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت در کرانه باختری. این اقدام درست و بدیهی موجب تشدید ناراحتی کاخ سفید می‌شود و تحریم‌های جدیدی را علیه خود دیوان کیفری بین‌المللی وضع می‌کند و در

پنجره

فرار سرمایه‌گذاران

نگاهی به سایه شوم بحران بر انتخابات زودهنگام

واگن با تهدید وجودی از سوی رقبای خارجی رویمر و هستند و نگرش‌های سیاسی نسبت به مهاجران بدتر شده است.»

بر اساس این گزارش، تحقیق مؤسسه بررسی فضای کسب‌وکار آلمان (ایفو) نشان داد، امید به آینده صاحبان کسب‌وکار در این کشور، در ماه دسامبر در مقایسه با ماه‌های قبل بدتر شده است. «فردیش مرز» رهبر مخالفان در پارلمان آلمان، که انتظار می‌رود پیروز انتخابات آینده شود، در یک نشست حزبی، وضعیت کنونی اقتصاد این کشور را نتیجه اقدامات «اولاف شولتس» صدر اعظم فعلی این کشور ارزیابی کرد و افزود: «از سال‌ها پیش، شولتس اعتماد سرمایه‌گذاران را از دست داد و آنها آلمان را ترک کردند.»

«رویترز» به نقل از کارشناسان مدعی شد، آنچه امروز احزاب آلمان به عنوان برنامه اقتصادی مطرح کردند، بیشتر یک فهرست آرزو بود و بیشتر آنها در چارچوب وضعیت اقتصادی کنونی این کشور، قابلیت اجرایی ندارند.

پارلمان آلمان هفته گذشته با رأی عدم اعتماد به دولت «شولتس» زمینه انحلال دولت کنونی آلمان و برگزاری انتخابات زودهنگام در ۲۳ فوریه (۵ اسفند) را فراهم کرد. شولتس و دولت اقلیت او که شامل حزب چپ میانه «سوسیال دموکرات» و «سبزها» می‌شود، تا زمان برگزاری انتخابات در قدرت باقی خواهند ماند؛ اما نمی‌توانند تا روی کار آمدن پارلمان جدید، قانونی را در پارلمان به تصویب برسانند.

خبرگزاری «رویترز» در گزارشی حل بحران اقتصادی آلمان را مسئله امروز انتخابات این کشور ارزیابی کرد و گفت: «شرکت‌های بزرگ صنعتی کشور از سوسی رقبا با تهدید رویمر و هستند.» این خبرگزاری با بیان اینکه حل بحران اقتصادی آلمان، محور اصلی تبلیغات انتخاباتی احزاب این کشور در آستانه انتخابات زودهنگام است، نوشت: «امسال نیز مثل سال گذشته، اقتصاد آلمان کوچک‌تر شده و گول‌های صنعتی این کشور، مانند فولکس

تحریم عدالت

زهراتوحیدیان

دبیر گروه بین‌الملل

چندین سال است که دولتمردان غربی در سخنرانی‌های پرطمطراق خود مکرر از تحقق عدالت و پاسخگویی سخن می‌گویند و به این بهانه، تحریم‌هایی را علیه دیگر کشورها وضع می‌کنند. برخی از دلدادگان غرب نیز تحت تأثیر این سخنان فریبنده، تصور می‌کنند قانون و حقوق بین‌الملل می‌تواند نجات‌بخش بشریت باشد. حالا تنها دادگاه بین‌المللی دامنِ جهان که مأموریت رسیدگی به جنایات جنگی، جنایات علیه بشریت و نسل‌کشی را دارد و با امید اجرای عدالت در سطح جهانی ایجاد شد، با بزرگ‌ترین چالش تاریخ خود روی‌روست تا شاید بار دیگر اثبات شود در جدال صلح و عدالت، امیدِی به نهادهای برآمده از غرب نیست.

دکتر «مارک کرستاین» استاد عدالت کیفری و جرم‌شناسی در کانادا، با اشاره به روی کار آمدن ترامپ و اعمال تحریم‌های احتمالی از سوی واشنگتن بر دیوان و کارکنان آن، می‌گوید احتمال زیادی وجود دارد که آمریکا حتی پیش از تحلیف ترامپ، دیوان را تحریم کند. تنها امید حامیان دیوان این است که تحریم‌های آمریکا علیه مقامات ارشد دیوان باشد، نه خود دیوان؛ زیرا می‌توان تحریم علیه تعدادی از کارکنان دیوان را تحمل کرد؛ اما اگر

تحلیل

انتقام‌گیری نیروهای فاتح

هرج و مرج در کمین سوریه پسا اسد

روزنامه «واشنگتن‌پست» نوشت: «خلأ ناشی از سرنگونی دولت بشار اسد، تلاش‌ها برای مداخله خارجی در این کشور را افزایش داده است؛ موضوعی که می‌تواند صلح و ثبات در سوریه را به تعویق بیندازد و به تنش در منطقه‌ای دامن‌برزند که اکنون نیز درگیر جنگ است.»

ایسن روزنامه افزود: «در هفته نخستِی که بدون حضور اسد در سوریه گذشت، سه بازیگر خارجی به بهانه منافع راهبردی خود این کشور را هدف قرار دادند: آمریکا به بهانه هدف قرار دادن عناصر باقیمانده از گروه تروریستی داعش در شرق سوریه، ترکیه علیه نیروهای کرد در شمال شرق این کشور و (رژیم) اسرائیل علیه دارایی‌های نظامی سوریه در مناطق مختلف. این اقدامات اهمیت راهبردی سوریه را به عنوان نقطه تقاطع مذاهب و ایدئولوژی‌های مختلف و مرز مشترک این کشور با پنج کشور خاورمیانه نشان می‌دهد و در عین حال بر احتمال تحولات جدید ناشی از تغییرات اتلافات نظامی و سیاسی تأکید دارد.» این روزنامه نوشت: «جنگ داخلی در سوریه

ممکن است در صورت انتقام‌گیری نیروهای فاتح در این کشور، جدایی شورشیان از یکدیگر و تلاش قدرت‌های خارجی برای زورآزمایی در این کشور ادامه یابد. خطر فوری بروز خشونت در داخل سوریه در اطراف منطقه تحت کنترل کردها در شمال شرق و شرق سوریه است که حدود ۹۰۰ نیروی آمریکایی در کنار نیروهای تحت امر کردها برای مبارزه با داعش مستقر هستند. ترکیه که چندین دهه با شورش کردها در داخل جنگیده است، مدت‌هاست با این اقدامات کردها در سوریه مخالف بوده است. افزایش قدرت سنی‌ها زمینه را برای دور جدید درگیری‌ها بین اعراب و کردها فراهم می‌کند که می‌تواند پای آنکارا را به عمق خاک سوریه باز کند.»

«فواض گرجس» استاد روابط بین‌الملل دانشگاه اقتصاد لندن، در این باره گفت: «سوریه مشکل از ایدئولوژی‌ها و مذاهب مختلفی است؛ تحولات داخلی در سوریه می‌تواند به کشورهای خارجی اجازه دخالت در مسائل داخلی این کشور دهد و بر مشکلات آن بیفزاید.»

ماجرای باورنکردنی

«دریاسالار داریل کودل» فرمانده نیروهای ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکا، با اشاره به حملات ارتش یمن به کشتی‌های مرتبط با رژیم صهیونی و ناوگان نظامی آمریکا در منطقه گفت: «آمریکا نمی‌تواند آبراه دریای سرخ را رها کند. آنچه در دریای سرخ اتفاق می‌افتد، داستانی باورنکردنی است؛ نه فقط یک روال دربارۀ نحوه دفاع نیروی دریایی از کشتی‌هایش و عملیات‌های آن در مناطق مورد مناقشه.» وی افزود: «نیروی دریایی آمریکا در شرایط خوبی قرار ندارد. آمریکا در حال بررسی گزینه‌های کم‌هزینه‌تر برای مقابله با حملات یمن است تا جایگزین شلیک موشک‌هایی شود که هزینه آنها به میلیون‌ها دلار می‌رسد.»

نمایندگان خدا

«ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه گفت: «آمریکا و اکثر دولت‌های غربی همچنان تلاش می‌کنند هژمونی جهانی خود را حفظ کرده و جامعه بین‌المللی را مجبور کنند با به اصطلاح قواعد آنها بازی کنند.» وی افزود: «تنها یک قانون برای آنها وجود دارد: هیچ قانونی برای آنهایی که قوانین را ایجاد می‌کنند، خودشان را رأس کل جهان در نظر می‌گیرند، خودشان را نمایندگان خدا به روی زمین تصور می‌کنند، در حالی که خودشان به خدا معتقد نیستند!» پوتین خاطر نشان کرد: «آنهایی که از بازی کردن با قوانین غرب سر باز بزنند، همچون روسیه، هدف جنگ‌های ترکیبی و به اصطلاح سیاست مهار قرار می‌گیرند.»

یادداشت

چرا بورس سبز شد؟

مرتضی عزتی

عضو هیئت علمی
دانشگاه تربیت مدرس

یکی از موضوعاتی که طی ماه‌های گذشته به نگرانی بنگاه‌های اقتصادی و فعالان بازار سرمایه منجر شده بود، ریزش‌ها و افت‌های مکرر بورس بود؛ اما به ناگهان شاهد ورق خوردن اوضاع و تغییرات و تحولاتی در بورس هستیم که روند رو به رشد را به نسبت هفته‌ها و ماه‌های قبل نشان می‌دهد.

واقعیت این است که اهالی بازار سرمایه معتقدند، رشد در همه بازار به شکل قابل توجه و قانع‌کننده‌ای اتفاق نیفتاده است؛ چرا که بورس دماسنج اقتصاد به شمار می‌رود. وقتی حال اقتصاد کشور چندان مساعد نیست، نمی‌توان انتظار رشد و سبز پوش شدن بورس را داشت؛ بنابراین، این اظهار نظر فعالان بازار سرمایه به نوعی موجه است که طی هفته‌های گذشته فقط برخی نمادها رشد داشته‌اند.

آنچه در این موضوع حائز اهمیت است، رشد بورس ناشی از رشدهایی است که در بازار ارز اتفاق افتاده است. پایان دادن به فاصله بین نرخ ارز نیمایی با نرخ ارز بازار آزاد می‌تواند یک دلیل عمده برای رشدهایی باشد که در هفته‌های اخیر در بورس شاهد آن هستیم.

با اینکه بازار ارز توافقی از ۲۴ آذر ماه راه‌اندازی شد؛ اما بنا به وعده‌های داده شده از سوی بانک مرکزی فعالان بازار سرمایه نسبت به تحقق این وعده امیدوار بودند. بنابراین تکانه‌های رو به رشد امروز بورس ناشی از تکانه‌ها در نرخ بازار ارز است.

در واقع، می‌توان گفت عوامل گوناگون داخلی و امنیت خارجی و سیاسی در فراز و فرودهای بورس بسیار اثر گذارند. نرخ ارز به منزله یک متغیر بسیار مهم در این زمینه نقش آفرینی می‌کند؛ لذا بازدهی ایجاد شده در بورس را نباید به رشد اقتصادی و بهبود وضعیت متغیرها یا عملکرد مثبت دولت در اقتصاد یا تغییر شیوه بنگاهداری ارتباط داد، بلکه افزایش نرخ ارز نیمایی زمینه‌ساز بهبود وضعیت بازدهی بنگاه‌هایی شده که در بورس فعالند.

بالا رفتن نرخ ارز نیمایی و به تبع آن نرخ ارز بازار آزاد زمینه‌های لازم برای افزایش نرخ تورم را ایجاد می‌کند. با در نظر داشتن این موضوع درمی‌یابیم بخش قابل توجهی از رشدهای بورس طی هفته‌های گذشته ناشی از افزایش نرخ تورم بوده که به افزایش ریالی نرخ دارایی‌های شرکت‌ها منجر می‌شود.

از سوی دیگر، این امکان وجود دارد که دولت با فشار آوردن به برخی شاخص‌ها و اینکه عوامل بازار را مجبور به تغییر قیمت‌ها کرده است، تلاش می‌کند با ایجاد جو روانی قیمت‌ها را به نفع بازار سرمایه برای ایجاد امیدواری بیشتر در بازار تنظیم کند.

بالا رفتن نرخ ارز به نفع صادرکنندگانی تمام می‌شود که می‌توانند ارز حاصل شده از صادرات را با نرخ‌های بالاتری در بازار ارز توافقی به ریال تبدیل کنند.

نشانه‌های موجود در زمینه بالا رفتن ارزش ریالی صادرات و سایر موارد به خصوص نرخ ارز را که بارها بر آن تأکید شد، می‌توان از اصلی‌ترین عوامل مؤثر بر روند رو به رشد شاخص دانست.

علی قاسمی

کارشناس ارشد اقتصادی

«ارز نیمایی» که به اختصار «نظام یکپارچه معاملات ارزی» نامیده می‌شود، به منظور مقابله با نوسانات شدید ارزی و تأمین نیازهای وارداتی کشور از سوی بانک مرکزی طراحی و اجرا شد. این سیستم ارزی از تاریخ ۲۸ بهمن ۱۳۹۶ به‌صورت آزمایشی و از ۳ اردیبهشت ۱۳۹۷ به‌طور رسمی آغاز به کار کرد. سامانه نیما بر اساس تعامل بین صادرکنندگان و واردکنندگان طراحی شده بود. صادرکنندگان ارزهای حاصل از صادرات خود را در این بازار عرضه کرده و واردکنندگان ارز مورد نیاز خود را تأمین می‌کنند. در این سامانه، ارزها به نرخ‌های توافقی فروخته می‌شوند که به تسهیل دسترسی واردکنندگان به ارز، به‌ویژه برای کالاهای اساسی و مواد اولیه صنعتی، کمک کرده و نوسانات شدید ارزی را کنترل می‌کند. بانک مرکزی پس از حدود هفت سال فعالیت این سیستم ارزی از روز شنبه ۲۳ آذر ماه، امکان مبادله ارز در سامانه نیما با نرخ مرکز مبادله ارز و طلا به صورت توافقی را فراهم کرد و از اول بهمن‌ماه این سامانه به‌طور کامل حذف می‌شود. این تصمیم که ۵۰ درصد ارز واردات کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهد، با واکنش‌های گسترده کارشناسان اقتصادی و فعالان بازار

مواجه شد. قبل از ورود به ملاحظات اساسی این موضوع باید گفت، اصلاحاتی در این حد و قواره به مقدماتی همچون تثبیت نرخ ارز، کاهش انتظارات تورمی، تعامل سازنده، ایجاد زیرساخت‌های لازم برای شکل‌گیری بازاری رقابتی به همراه اطلاع‌رسانی و هماهنگسازی بخش‌نخبگی نیاز دارد. این اقدام به یک سری ملاحظات نیاز دارد که در صورت کاربست آنها می‌توان برخی از پیامدهای آن را کاهش داد.

– در موقعیتی که تلاطم‌های بین‌المللی، تنش‌های منطقه‌ای، شرایط سوریه، سرکار آمدن ترامپ همراه با فشار حداکثری در بعد تحریم‌ها، تداوم جنگ روسیه با اوکراین، افزایش تقاضای خرید ارز از سوی شرکت‌ها در روزهای پایانی سال میلادی، به اتمام رسیدن دوره برجام، افزایش انتظارات تورمی و... تداوم دارد، هر گونه اصلاحات آن هم در حوزه ارز که از حساسیت بسیار بالایی در طول این سال‌ها به دنبال داشته، دقت و احتیاط بیشتری برای متولیان امر را می‌طلبد. به نظر می‌رسد، ابلاغ بانک مرکزی بدون در نظر گرفتن ملاحظات مذکور در اصل دفعی و غافلگیرکننده بود.

– نرخ دلار نیمایی در ابتدای شهریورماه سال جاری در حدود ۴۵ هزار و ۲۰۰ تومان بود؛ اما به تدریج به سمت مرز ۵۴ هزار تومان حرکت کرد. اما با آغاز فعالیت بازار توافقی، نرخ توافقی افزایش محسوسی داشت و در نهایت بانک مرکزی در اوّلین روز هفته، یعنی ۲۴ آذر ماه

آن روی سکه

داستان نیما

اعلام کرد با توجه به عرضه و تقاضاهای ثبت‌شده دلار در سامانه نیما، میانگین وزنی نرخ معاملات انجام‌شده حدود ۵۹ هزار و ۶۴۷ تومان تعیین شده است. در حالی که «محمدرضا فرزین» رئیس کل بانک مرکزی در تاریخ ۱۰ مهر ۱۴۰۳ در صحن علنی مجلس، نرخ ۴۷ هزار تومان را برای دلار نیما محدودده خطر و قرمز توصیف و با اشاره به عواقب تورمی آشکار آن اعلام کرد، نرخ دلار نیما بیش از این افزایش نخواهد داشت. لاجرم این نرخ بازار ارز آزاد را تحت تأثیر جدی قرار خواهد داد که در این چند روز اجرای بازار توافقی، ارز آزاد بسیار افزایش پیدا کرد.

– افزایش نرخ ارز مرکز مبادله، هزینه تأمین کالاهای اساسی و مواد اولیه وارداتی را بالا برده و قیمت‌ها را افزایش خواهد داد و می‌تواند بر قیمت کالاهای ضروری و واسطه‌ای تولید تأثیرگذار باشد. در وضعیت فعلی تورمی، هر گونه افزایش در نرخ ارز موج جدیدی از افزایش قیمت‌ها را به همراه خواهد داشت. در این بین، تولیدکنندگان که به واردات مواد اولیه نیازمندند، با افزایش هزینه‌ها روبرو خواهند شد و این موضوع می‌تواند به کاهش رقابت‌پذیری تولیدات داخلی بینجامد. مضاف بر این، تصمیم دولت و مجلس برای افزایش نرخ ارز ترجیحی همان واردات کالاهای اساسی از ۲۸۵۰۰ تومان به حدود ۳۸۵۰۰ تومان و کاهش میزان تخصیص ارز به این کالاهای، نگرانی‌ها از موج‌های تورمی پیش‌رو را در پی دارد. برای حل این معضل دولت

باید روش‌های جبرانی خوبی در نظر بگیرد؛ در غیر این صورت قدرت برابری خرید طبقات مختلف جامعه به شدت کاهش پیدا می‌کند. ضروری است که دولت هم‌زمان با اجرای این سیاست، برنامه‌های حمایتی هدفمند برای اقشار آسیب‌پذیر تدوین و اجرا کند. افزایش یارانه نقدی یا کالا برگ الکترونیکی، تسهیل تأمین مالی برای تولیدکنندگان داخلی می‌تواند وابستگی به واردات را کاهش داده و به تثبیت قیمت‌ها کمک کند.

در پایان باید گفت، تصمیم بانک مرکزی برای حذف ارز نیمایی و تغییر سازکار تأمین ارز، نشان‌دهنده تغییری اساسی در سیاست‌های ارزی است؛ در حالی که این سیاست ممکن است در بلندمدت به شفافیت بیشتر بازار ارز، افزایش صادرات، رشد بازار سرمایه و حذف رانت کمک کند، پیامدهای کوتاه‌مدت آن، به‌ویژه در وضعیت تحریم و تورم، فشار بر معیشت عمومی نیازمند بررسی دقیق و شفافیت بیشتر در اجرای آن است. شایسته است بانک مرکزی برنامه‌ای دقیق برای کاهش آثار منفی این تغییر ارائه کند. علاوه بر اینها، بانک مرکزی باید با اتخاذ تصمیمات هوشمندانه و مبتنی بر اصول اقتصادی، زمینه‌های لازم برای ایجاد یک نظام ارزی پایدار و کارآمد را فراهم آورد تا مردم بتوانند از ثمرات این تغییرات بهره‌مند و مسیر برای توسعه رونق و شکوفایی اقتصاد کشورمان هموار شود.

بررسی چگونگی حل ناترازی انرژی در گفت‌وگوی صبح صادق با عضو کمیسیون برنامه، بودجه

تأمین انرژی از راه‌های نوین

جعفر قادری گفت: «امروز کشورهای دنیا راه‌های نوینی برای تأمین انرژی خود یافته‌اند. استفاده از ظرفیت انرژی‌های زمین گرمایی یک راهکار است. وضعیت در برخی کشورها به گونه‌ای است که آنها برای تأمین انرژی مورد نیازشان از ثابت بودن دمای هوا در عمق ۲۵ متری زمین برای سرمایش و گرمایش استفاده می‌کنند. ما نیز باید از تولید انرژی به سبک‌های قدیمی عبور کرده و روش‌های مدرن را جایگزین کنیم.»

وی تأکید کرد: «مجلس مشوق‌هایی برای این موارد در نظر گرفته است که برای نمونه می‌توان به مشوق‌های در نظر گرفته‌شده برای خرید حاصل از نیروگاه‌های زیاله‌سوز اشاره کرد. بی‌شک، بخشی از انرژی مورد نیاز را می‌توان از سوزاندن زیاله‌های شهری تأمین کرد، پس تأمین انرژی راهکارهای گوناگونی دارد که با توسل به آنها در میان‌مدت می‌توانیم بر نگرانی‌های ناشی از ناترازی انرژی فائق بیابیم.»

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی بیان داشت: «دولت دستگاه‌های دولتی را مکلف کرده که برق خود را از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین کنند که البته کار ارزشمندی است.»

وی در این باره افزود: «شاید ضرورت داشت در بودجه ذکر می‌شد دستگاه‌های اجرایی برق را به قیمت تمام شده خریداری کنند. این کار برای برق حرارتی هر کیلووات بالای ۱۲ سنت تمام می‌شود، در صورتی که انرژی خورشیدی اگر در مقیاس‌های وسیع سرمایه‌گذاری خارجی بیاید، قیمت کاهش می‌یابد.»

کارشناس اقتصادی و عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز تصریح کرد: «یکی از کشورهای همسایه مناصه‌ای برگزار کرده و برنده بین‌المللی حاضر شده است نیروگاه‌های خورشیدی ۲ هزار مگاواتی ایجاد کند؛ به نحوی که هر کیلووات برق را به قیمتی مشخص به دولت آن کشور بفروشد. اگر در ایران نیز از این ابتکار عمل‌ها استفاده شود؛ بی‌شک هزینه تمام شده تولید برق برای ما بسیار ارزان تمام می‌شود و توجیه اقتصادی دارد. وقتی از امکانات و ظرفیت‌های خوبی برخورداریم؛ نباید آنها را از دست بدهیم و همچنان از گاز، مازوت یا گازوئیل برای تولید برق که توجیه اقتصادی ندارد، استفاده کنیم؛ لذا باید از راهکارهای بیان شده استفاده کنیم تا در میان‌مدت تا حد امکان مصرف سوخت‌های فسیلی را به حداقل برسانیم و ضمن تولید برق از منابع تجدیدپذیر پاک مانع تشدید آلودگی هوا شویم.»

هزار مگاوات انرژی تجدیدپذیر خورشیدی و بادی است که می‌تواند بخشی از مشکلات و نیازمندی‌های ما به تأمین برق را حل کند. با توجه به اینکه انرژی خورشیدی وابستگی به سوخت و گاز ندارد، هم‌زمان می‌تواند سه ناترازی و چالش ما، یعنی ناترازی گاز، برق و از بین بردن آلودگی هوا را رفع کند.»

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: «در این موضوع شکی وجود ندارد که باید به ظرفیت‌های کشور در تولید انرژی خورشیدی یک بار دیگر رجوع کرده و این ظرفیت‌ها را به طور دقیق‌تر و علمی‌تری شناسایی کنیم. وقتی می‌توانیم بخش قابل توجهی از برق مورد نیاز کشور را از انرژی خورشیدی تأمین کنیم، باید در این حوزه با دقت کار کنیم و از نخبگانی که می‌توانند در ساخت انبوه پل‌های خورشیدی کار کنند، حمایت کنیم.» وی در این باره توضیح بیشتری داد و گفت: «وقتی در نهایت فرآیند تولید پل‌های خورشیدی در کشور بومی‌سازی شود، آن زمان با توجه به اینکه در کشور بیش از ۳۰۰ روز آفتابی داریم، بخش قابل توجهی به نیاز برق کشور از این مسیر تأمین می‌شود.»

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی معتقد است: «در کنار ظرفیت خورشیدی باید توجه ویژه‌ای به ظرفیت باد نیز داشته باشیم. خوشبختانه در مناطق گوناگونی از کشور ظرفیت باد قابل توجهی وجود دارد که می‌تواند در تولید برق کارگر باشد.»

دلیل ناترازی بین بخش خانگی و صنعتی تقسیم شد.»

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی در ادامه بحث با اشاره به اینکه باید زمینه‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌های انرژی و عبور از انرژی‌های تجدیدناپذیر را در دستور کار قرار دهیم، گفت: «مجلس شورای اسلامی سازکارهای لازم در این خصوص را برای دولت پیش‌بینی کرده است. ۲۰ هزار مگاوات برق اتمی که در کنار خلیج فارس و دریای عمان پیش‌بینی شده، شرایط خوبی را برای تأمین برق کشور فراهم می‌کند. در این وضعیت هزینه انتقال برق از هر نقطه‌ای برای تولیدکننده و مصرف‌کننده به شدت کاهش می‌یابد و حتی رایگان می‌شود. بنابراین بخش قابل توجهی از انرژی برق مورد نیاز واحدهای بزرگ صنعتی در صورتی که در این جغرافیاساماندهی شوند، تأمین می‌شود.»

قادری در ادامه به سایر راهکارهای تأمین انرژی مورد نیاز صنایع و بخش خانگی اشاره کرد و گفت: «برای اینکه این موضوع مهم محقق شود، نیازمند تأمین مالی و مشارکت بخش خصوصی در امر سرمایه‌گذاری هستیم تا نیروگاه‌ها در کنار دریای عمان و خلیج فارس احداث شود. در بخش دیگر نیز می‌توانیم از طریق نیروگاه اتمی بخشی از نیاز به برق کشور را در زمستان و تابستان تأمین کنیم. در این صورت با ناترازی برق در همه ماه‌های سال خداحافظی خواهیم کرد.»

این کارشناس اقتصادی افزود: «دومین بحثی که باید به صورت جدی دنبال شود، احداث ۳۰

رمزگشایی از نظریه «Nudging» به منزله تکنیک نوین جنگ نرم سازمان‌های اطلاعاتی دشمن علیه ملت ایران

معماری پنهان تصمیم‌ها

نوید کمالی
دبیر گروه راهبرد

در هفته‌های اخیر، شاهد وقوع رویدادهای پر حاشیه و به ظاهر پراکنده‌ای در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی کشور بودیم. از ماجرای برگزاری «کنسرت فرضی» در یک کاروانسرای دورافتاده و حواشی مربوط به آن گرفته تا برخی تجمعات کوچک، اما پرسروصدا در مقابل نهادهای کشور و همزمان شدن این رویدادها با مباحث پرچالشی، مانند تعیین تکلیف یک قانون پر حاشیه اجتماعی – قضایی که همگی نشان از وجود یک جریان هدفمند در فضای ادراکی کشور دارد. این رویدادها که در نگاه اول ممکن است بی‌ارتباط با یکدیگر به نظر برسند، در واقع حلقه‌های به هم پیوسته‌ای از یک زنجیره بزرگ‌تر هستند که هدف آن تحت فشار قرار دادن نظام تصمیم‌گیری کشور و ایجاد انحراف محاسباتی در فرآیند اتخاذراهبردهای حساس ملی و بین‌المللی است.

بررسی تحولات اخیر و تطبیق آن با رویدادهای منطقه‌ای نشان می‌دهد، آنچه در پس این رویدادها نهفته است، نه اتفاقات تصادفی و خودجوش، بلکه بخشی از یک راهبرد پیچیده و امنیتی است که با بهره‌گیری از نظریه‌های نوین علوم رفتاری، به‌ویژه نظریه جدید سوق دادن (Nudging)، طراحی و اجرا می‌شود. همزمانی این رویدادها با مقاطع حساس تصمیم‌گیری در کشور، نحوه پوشش رسانه‌ای آنها و الگوی مشابه در شکل‌گیری و گسترش این وقایع، همگی نشان‌دهنده وجود دست‌های پنهانی است که با استفاده از تکنیک‌های پیشرفته عملیات روانی، سعی در جهت‌دهی به افکار عمومی و تحت تأثیر قرار دادن تصمیم‌گیری‌های کلان کشور دارند. با توجه به اهمیت موضوع، در ادامه با نگاهی علمی و تحلیلی، چرایی و چگونگی این پدیده و نقش سازمان‌های اطلاعاتی بیگانه در طراحی و هدایت عملیات‌های روانی مبتنی بر نظریه سوق دادن بررسی می‌شود.

در عصر حاضر که فناوری‌های نوین ارتباطی و رسانه‌ای به طور فزاینده‌ای در حال گسترش هستند و دیگر جنگ‌ها تنها ماهیتی تک بعدی و سخت‌افزاری ندارند و عمدتاً در قالب ترکیبی و با تلفیق جنبه‌های سخت و نرم طراحی و اجرا می‌شوند، سازمان‌های اطلاعاتی و امنیتی غربی و خاصه رژیم صهیونی از نظریه‌های نوین علوم رفتاری به منزله تسلیحات نرم در راستای پیشبرد اهداف خصمانه خود علیه جمهوری اسلامی ایران و دیگر اضلاع مقاومت بهره می‌برند.

یکی از مهم‌ترین این نظریه‌ها که در سال‌های اخیر مورد توجه ویژه این قبیل سازمان‌ها قرار گرفته، نظریه «سوق دادن» یا «Nudging» است که «ریچارد تالر» و «کس سانسین» مطرح کرده‌اند. این نظریه که بر پایه اصول اقتصاد رفتاری و روانشناسی شناختی بنا شده، به دنبال تأثیرگذاری بر تصمیم‌گیری افراد از طریق معماری نظام گزینش تصمیم و انتخاب افراد است؛ به گونه‌ای که فرد ناخواسته و بدون اجبار مستقیم به سمت گزینه مورد نظر طراح هدایت می‌شود. اهمیت این

نظریه تا حدی است که امروزه بسیاری از سازمان‌های اطلاعاتی و امنیتی جهان واحدهای تخصصی را برای بهره‌برداری از این نظریه در عملیات‌های روانی و رسانه‌ای خود ایجاد کرده‌اند.

یک نمونه مشهور در زمینه به‌کارگیری نظریه سوق‌دهی از سوی سازمان‌های اطلاعاتی غربی ماجرای مجله «انکاتر» در دوران جنگ سرد است. در سال ۱۹۵۱، سازمان‌های اطلاعاتی آمریکا و انگلیس به‌طور مشترک، یک نشریه فرهنگی و تحلیلی روشنفکر مآب به نام «انکاتر» را با هدف تأثیرگذاری بر نخبگان و روشنفکران غربی راه‌اندازی کردند. این نشریه که به ظاهر یک مجله مستقل چپ‌گرا بود، هدفش «سوق دادن» روشنفکران غربی از موضع بی‌طرفی به سمت مواضع ضد کمونیستی بود. نکته جالب توجه این است که مسئولان وزارت خارجه انگلیس در اسناد محرمانه خود اذعان کرده‌اند ظاهر چپ‌گرایانه و انتقادی این نشریه، آن را برای نفوذ در محافلِ دست‌رسی به آنها دشوار بود، بسیار مناسب می‌کرد! این نمونه تاریخی به خوبی نشان می‌دهد، چگونه سازمان‌های اطلاعاتی با استفاده از تکنیک‌های سوق دادن و از طریق رسانه‌های به ظاهر مستقل، افکار عمومی و نخبگان جامعه هدف را در مسیر مورد نظر خود هدایت می‌کنند؛ البته امروزه نیز شاهد هستیم که همین الگو با استفاده از ابزارهای مدرن رسانه‌ای و شبکه‌های اجتماعی علیه جمهوری اسلامی ایران به کار گرفته می‌شود.

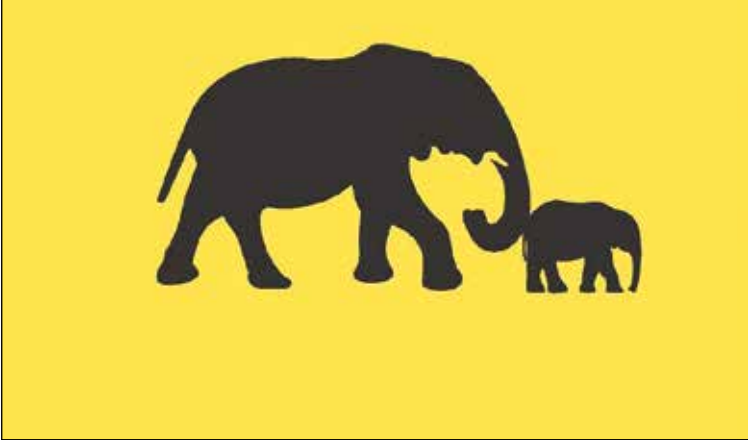
یک نمونه دیگر از کاربرد این نظریه را می‌توان در نحوه مدیریت افکار عمومی در جریان حوادث آبان ۱۴۰۱ مشاهده کرد. در این برهه زمانی، سازمان‌های اطلاعاتی دشمن با استفاده از نظریه سوق دادن، تلاش کردند تصمیم‌گیری مسئولان و واکنش افکار عمومی را در مسیر مورد نظر خود هدایت کنند. آنها با ایجاد موج‌های خبری هماهنگ در شبکه‌های اجتماعی، انتشار هدفمند تصاویر و ویدئوهای گزینش شده و استفاده از الگوریتم‌های هوشمند در سکوهای پر مخاطب فضای مجازی برای افزایش بازدید محتواهای خاص، فضای روانی جامعه را به گونه‌ای مدیریت کردند که هم تصمیم‌گیران تحت فشار قرار گیرند و هم افکار عمومی در مسیر مورد نظر آنها حرکت کند. در این عملیات روانی پیچیده، با استفاده از تکنیک‌های گوناگون سوق دادن، مانند «چارچوب‌بندی خبری»،

«برجسته‌سازی انتخابی» و «هنجارسازی اجتماعی کاذب»، تلاش شد یک رویداد محدود به بحران ملی تبدیل شود.

همانگونه که مشخص است سازمان‌های اطلاعاتی دشمن با درک اهمیت راهبردی این نظریه و قابلیت‌های گسترده آن در تأثیرگذاری بر رفتار و تصمیم‌گیری افراد، از آن به مثابه ابزاری کارآمد در راستای اهداف ضد ایرانی خود استفاده می‌کنند. این سازمان‌ها با بهره‌گیری از ابزارهای رسانه‌ای در دسترس خود و با استفاده از تکنیک‌هایی، مانند پیش‌فرض‌سازی، هنجارسازی اجتماعی و چارچوب‌بندی اطلاعات، تلاش می‌کنند ادراک و رفتار مخاطبان ایرانی، اعم از سیاست‌گذاران و شهروندان را در راستای اهداف خود شکل دهند. دقت کنیم که آنچه این تکنیک‌ها را خطرناک می‌کند، ماهیت نامحسوس و تدریجی آنهاست که سبب می‌شود افراد متوجه تأثیرپذیری خود نشوند و در نتیجه مقاومت کمتری در برابر این تأثیرات از خود نشان دهند.

در حوزه سیاست‌گذاری، سازمان‌های اطلاعاتی دشمن با استفاده از تکنیک‌های سوق دادن، تلاش می‌کنند بر تصمیمات کلان سیاسی و اقتصادی کشور تأثیر بگذارند. این تأثیرگذاری از طریق سازکارهای گوناگونی صورت می‌گیرد که «اشغال ارانه اطلاعات گزینشی و جهت‌دار»، «ایجاد فضای روانی خاص پیش از تصمیم‌گیری‌های مهم»، «القای پیش‌فرض‌های ذهنی خاص» و «استفاده از تکنیک‌های چارچوب‌بندی اطلاعات» است. برای نمونه، در جریان پرونده‌های حساس ملی و بین‌المللی، این سازمان‌ها با ارائه اطلاعات و تحلیل‌های جهت‌دار و ایجاد فضای روانی خاص، سعی می‌کنند تصمیم‌گیران کشور را به سمت پذیرش گزینه‌های مورد نظر خود سوق دهند. همچنین با استفاده از رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی، فضای عمومی جامعه را به گونه‌ای شکل می‌دهند که فشار افکار عمومی نیز در راستای اهداف آنها عمل کند!

با عنایت به آنچه بیان شد، یکی از پیچیده‌ترین جنبه‌های کاربرد نظریه سوق دادن، استفاده از آن در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی است. سازمان‌های اطلاعاتی با استفاده از الگوریتم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی، قادر به جمع‌آوری و تحلیل حجم عظیمی از داده‌های رفتاری کاربران هستند. این

اندیشکده

مخالفان ایرانی را مسلح کنید!

تندی علیه کشورمان اتخاذ کرده و به تازگی با انتشار توثیتی جنجالی، خواستار مسلح کردن مخالفان نظام اسلامی کشورمان شده است که این موضوع به خوبی نشان‌دهنده رویکرد خطرناک این اندیشکده در قبال ملت ایران است. این بنیاد با تمرکز بر راهبردهایی، همچون تشدید تحریم‌های اقتصادی و مالی، حمایت از گروه‌های مخالف داخلی و ترویج الگوی برای ایجاد بی‌ثباتی داخلی و ترویج الگوی سوریه‌سازی کشورمان، به دنبال تضعیف و فروپاشی ساختارهای سیاسی و اقتصادی کشور است. این اندیشکده با انتشار گزارش‌های متعدد و لابی‌گری گسترده در کنگره آمریکا، نقش مهمی در شکل‌دهی به افکار عمومی علیه ایران، تأثیرگذاری بر تصمیمات قانون‌گذاران آمریکایی و ارائه مشاوره‌های ضد ایرانی به دولت ترامپ ایفا می‌کند. این اندیشکده همچنین یکی از مخالفان سرسخت توافق

هسته‌ای برجام بوده و همواره تلاش کرده است مسیر مذاکرات و تعاملات دیپلماتیک میان کشورمان و جامعه جهانی را مختل کند.

رویکرد خطرناک بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها می‌تواند پیامدهای جدی برای امنیت ملی ایران و ثبات منطقه به همراه داشته باشد. افزایش تنش‌های منطقه‌ای، تشدید بحران‌های اقتصادی، تهدید امنیت ملی و گسترش بی‌ثباتی در منطقه از جمله خطرهایی است که از ناحیه سیاست‌های پیشنهادی این اندیشکده متوجه کشور است. در این وضعیت، ضروری است نهادهای امنیتی و سیاسی کشور با هوشیاری کامل، طرح‌های این اندیشکده را رصد کرده و راهکارهای مقابله با آن را تدوین کنند. افزایش هوشیاری نسبت به طرح‌های این اندیشکده، تقویت دیپلماسی عمومی برای خنثی‌سازی تبلیغات منفی، تقویت همبستگی ملی و انسجام داخلی، گسترش روابط با کشورهای همسو و افشای ماهیت واقعی

داده‌ها به آنها امکان می‌دهد پیام‌ها و محتوای خود را به صورت کاملاً شخصی‌سازی شده و متناسب با ویژگی‌های روانشناختی هر فرد طراحی و ارائه کنند. این تکنیک که به «میکرو-تارگتینگ» معروف است، یکی از مؤثرترین روش‌های اعمال سوق دادن در فضای مجازی است. افزون بر این، با استفاده از تکنیک‌هایی، مانند حباب‌های اطلاعاتی، اتاق‌های پژواک و الگوریتم‌های توصیه‌گر، محیط اطلاعاتی کاربران را به گونه‌ای شکل می‌دهند که به تدریج به سمت دیدگاه‌ها و رفتارهای مورد نظر آنها سوق داده شوند.

در حوزه امنیت ملی، کاربرد نظریه سوق دادن ابعاد پیچیده‌تری به خود می‌گیرد. سازمان‌های اطلاعاتی دشمن با استفاده از این تکنیک‌ها، تلاش می‌کنند بر تصمیمات راهبردی در حوزه‌های امنیتی، نظامی و دفاعی تأثیر بگذارند. این تأثیرگذاری می‌تواند شامل ایجاد تردید درباره توانمندی‌های دفاعی کشور، القای ضرورت عقب‌نشینی از مواضع راهبردی، ایجاد شکاف میان نیروهای نظامی و امنیتی و تضعیف اراده مقاومت در برابر فشارهای خارجی باشد. همچنین، با استفاده از تکنیک‌های سوق دادن، سعی در ایجاد اختلاف میان دستگاه‌های مختلف دولت و نهادهای دفاعی و تضعیف هماهنگی و همکاری میان آنها دارند. یکی از مهم‌ترین حوزه‌های کاربرد نظریه سوق دادن، تأثیرگذاری بر افکار عمومی و شکل‌دهی به ادراک اجتماعی است. سازمان‌های اطلاعاتی دشمن با استفاده از تکنیک‌های سوق دادن، تلاش می‌کنند تصویر ذهنی جامعه از مسائل گوناگون را در راستای اهداف خود شکل دهند. این تأثیرگذاری از طریق برجسته‌سازی برخی اخبار و رویدادها، کمرنگ کردن دستاوردها و موفقیت‌ها، ایجاد موج‌های خبری هدفمند و استفاده از تکنیک‌های روایت‌سازی صورت می‌گیرد. هدف نهایی این اقدامات، ایجاد شکاف میان مردم و حاکمیت، تضعیف اعتماد عمومی به نهادهای رسمی و ایجاد نارضایتی اجتماعی است.

برای مقابله با این تهدید پیچیده و چندوجهی، لازم است نهادهای مسئول راهکارهای جامع و هوشمندانه‌ای طراحی و اجرا کنند. این راهکارها باید شامل افزایش آگاهی عمومی نسبت به تکنیک‌های سوق دادن، تقویت سواد رسانه‌ای در جامعه، آموزش مسئولان و تصمیم‌گیران درباره نحوه‌شناسایی و مقابله با این تکنیک‌ها و ایجاد سازکارهای دفاعی مؤثر در برابر عملیات روانی دشمن باشد. همچنین، لازم است از ظرفیت‌های داخلی برای طراحی و اجرای عملیات متقابل و خنثی‌سازی تأثیرات منفی این تکنیک‌ها استفاده شود.

به طور کلی باید توجه داشت، مقابله با تهدیدهای ناشی از کاربرد نظریه سوق دادن، نیازمند همکاری و هماهنگی میان همه دستگاه‌های ذی‌ربط است. این مقابله باید به صورت هوشمندانه، پیش‌دستانه و مستمر صورت گیرد و از همه ظرفیت‌های موجود برای خنثی‌سازی این تهدید استفاده شود. همچنین، لازم است با شناخت دقیق تکنیک‌های مورد استفاده دشمن و درک عمیق سازکارهای تأثیرگذاری آنها، راهکارهای مؤثر و کارآمدی برای مقابله با این تهدید طراحی و اجرا شود.

دیگران

امکان بازگشت فشار حداکثری وجود دارد؟

ریچارد گلدبرگ

مشاور ارشد FDD

در پایان سال ۲۰۲۰، جمهوری اسلامی ایران با محدودیت‌های اقتصادی قابل توجهی مواجه بود. ذخایر ارزی قابل دسترس به ۴ میلیارد دلار کاهش یافته و با از دست دادن «سردار سلیمانی» و «دکتر فخری‌زاده»، کشور در وضعیت دشواری قرار داشت. در آن مقطع زمانی، روند غنی‌سازی اورانیوم متوقف شده و منابع مالی برای حمایت از متحندان منطقه‌ای، مانند حزب‌الله و حماس محدود شده بود. در همین دوره، هماهنگی گسترده‌ای میان آمریکا، اسرائیل و کشورهای حاشیه خلیج فارس شکل گرفت که به توافق ابراهیم منجر شد و روابط دیپلماتیک در منطقه را دستخوش تغییرات اساسی کرد.

با آغاز دولت بایدن، تغییر مسیر سیاست‌های آمریکا آغاز شد. تحریم‌های اقتصادی کاهش یافت و دسترسی به منابع مالی بلوکه شده فراهم شد. فشارهای دیپلماتیک در موضوع هسته‌ای کاهش یافت، تحریم‌های موشکی سازمان ملل منقضی شد و انصارالله یمن از فهرست تحریم‌ها خارج شد. واشنگتن از ریاض فاصله گرفت و درباره برنامه هسته‌ای، پیشنهاد توافقی متفاوت از برجام ۲۰۱۵ را مطرح کرد که شامل کاهش بیشتر تحریم‌ها در قبال محدودیت‌های کمتر بود. این تغییر رویکرد، تأثیرات قابل توجهی بر معادلات منطقه‌ای گذاشت.

در دوره سیاست جدید دولت بایدن، توان اقتصادی ایران افزایش یافت و روابط تجاری با چین گسترش پیدا کرد. انصارالله یمن به قدرت منطقه‌ای تبدیل شد که بر ترافیک دریایی در دریای سرخ تأثیرگذار است. عربستان سعودی به چین نزدیک‌تر شد و با ایران به توافق رسید که موجب تغییر تمرکز منطقه از مسائل ژئوپلیتیک به سمت موضوع فلسطین شد. این تحولات، چشم‌انداز عادی‌سازی روابط میان عربستان و اسرائیل را با پیچیدگی‌های جدیدی مواجه کرد.

برای بازگشت سیاست فشار حداکثری، دولت جدید ترامپ باید اقدامات متعددی را در دستور کار قرار دهد. نخستین گام، لغو معافیت‌های تحریمی و دسترسی به منابع مالی در عراق و عمان است. همچنین تشدید نظارت بر صادرات نفت ایران که در دوره بایدن از ۳۰۰-۵۰۰ هزار بشکه به ۱/۵-۲ میلیون بشکه در روز افزایش یافته، از اولویت‌های اصلی به شمار می‌آید.

این راهبرد همچنین شامل گسترش محدودیت‌ها در حوزه صنایع فلزات و خودروسازی، بازگرداندن انصارالله به فهرست تحریم‌ها و افزایش فشار بر شبکه‌های مالی حماس در آمریکا و اروپا می‌شود. در کنار این موارد، پیشنهاد شده است فشارهای دیپلماتیک در شورای امنیت و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی افزایش یابد و اقدامات هماهنگی با متحندان اروپایی برای اعمال محدودیت‌های بیشتر صورت گیرد.

در این راستا، تلاش برای همراه کردن کشورهای حاشیه خلیج فارس در اجرای این سیاست‌ها و کاهش روابط آنها با چین از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. پیشنهاد شده است گفت‌وگوهای راهبردی دوجانبه با عربستان سعودی در سطح وزرا برای حمایت از برنامه چشم‌انداز ۲۰۳۰ این کشور برقرار شود. هدف نهایی این راهبرد، شکل‌دهی به نظم جدید منطقه‌ای با محوریت توافق‌های صلح میان اسرائیل و کشورهای عربی و ایجاد ائتلافی گسترده برای پیشبرد سیاست‌های مورد نظر آمریکا در منطقه عنوان شده است.

شام روی گسل توطئه

اتفاقات و حوادث این روزهای سوریه در عین ناباوری، وقایع پیش‌بینی‌ناپذیری را رقم زد؛ برکناری «بشار اسد» رئیس‌جمهور وقت سوریه پس از بیست و چند سال تسلط بر این کشور با تهاجم اعضای گروه تروریستی تحریرالشام واکتش‌های بسیاری را در بین جوامع بین‌المللی به دنبال داشت. آینده مردم و کشور سوریه با روی کار آمدن «محمد الجولانی» با وجود وعده‌های فرهنگی و سیاسی گوناگون همچنان در هاله‌ای از ابهام است و بسیاری از کارشناسان معتقدند، آنچه در انتظار سوریه و شامات است، چند دستگی است. در این میان مرور مواضع چهره‌های سیاسی و کارشناسان مسائل منطقه می‌تواند برای فهم بهتر حوادث کمک‌کننده باشد.

«محمد باقر قالیباف» رئیس مجلس شورای اسلامی:

«ما به دولت آن کشور هم هشدار داده بودیم و از نقشه و طراحی مداخله‌گران ارزیابی داشتیم و اگر به موقع به این هشدارها توجه می‌شد و از خطر دشمن غفلت نمی‌شد و مسیر گفت‌وگو با مردم و رسیدن به یک انسجام ملی در پیش گرفته می‌شد، امروز ملت سوریه در آستانه هرج و مرج داخلی و تسویه حساب‌های فرقه‌ای و آسیب رسیدن به دارایی‌های ملی قرار نمی‌گرفت و شاهد تجاوزهای مکرر رژیم صهیونی و از بین رفتن زیرساخت‌های خود نبود.»

«حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای» رئیس دستگاه قضا:

«آنچه امروز در سوریه رقم می‌خورد، نکات فوق‌العاده عبرت‌آموزی دارد که باید از جهات و ابعاد گوناگون به آن پرداخت؛ امروز جنایتکاران و نسل‌کش‌ها و کودک‌کشان به‌واسطه وقایع سوریه و با اتکا به بنگاه‌های عریض و طویل تبلیغاتی و دروغ‌پراکنی خود، سعی دارند دل مردم جغرافیای مقاومت را خالی کنند و به دروغ چنین القا کنند که جریان مقاومت متوقف شده یا متوقف خواهد شد! حال آنکه به فضل الهی، جریان مقاومت یک جریان ایستا نیست و با انگیزه بیشتر به مسیر نورانی خود ادامه می‌دهد و طومار جنایتکاران را در هم خواهد پیچید.»

«عباس عراقچی» وزیر خارجه ایران درباره تحولات اخیر سوریه و برکناری بشار اسد از قدرت در این کشور اظهار داشت:

«بر خلاف فضای رسانه من شخصاً تحولات سوریه را غیر مترقبه ندیدم. اینکه چرا سقوط به سرعت روی داد، نیازمند مطالعه هر سه عنصر زمین، زمان و زمینه است. تحولاتی که در نگاه ظاهری خیلی سریع و غافلگیرانه حادث شد، به هر حال دارای زمینه‌های واقعی بود که تاریخچه طولانی حداقل ۱۲-۱۰ ساله داشت. طی ۱۴ ماه اخیر هم حملات مستمر رژیم صهیونیستی به زیرساخت‌های دفاعی سوریه با هدف تضعیف دولت سوریه صورت گرفت. تعدد بازیگران خارجی با اهداف هم‌پوشان و گاه متضاد-که نقطه مشترک آنها براندازی نظام حاکم بود-نهایتاً منجر به اتفاقات سریعی شد که شاهد آن بودیم.»

«نادر قاضی‌پور» نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی:

«مردمی که در سوریه از رفتن اسد شادمانی کردند، فکر می‌کنند آیا عربستان، قطر، امارات یا ترکیه به آنها کمک خواهند کرد یا صرفاً به دنبال غارت منابع آنان هستند؟ رهبر معظم انقلاب آینده را به وضوح ترسیم کردند. چند مدت دیگر سوریه درگیر جنگ داخلی خواهد شد. تا به امروز نیز گروه حاکم در سوریه در واکنش به پیشروی رژیم صهیونیستی در خاک سوریه و حملات گسترده‌ای که داشته، صرفاً یک نامه به سازمان ملل داده است. هیچ اقدام دیگری انجام نداده است. اسرائیل امروز به ۲۱ کیلومتری دمشق رسیده است،»

«حسین اکبری» سفیر ایران در سوریه:

«شرایط جغرافیایی و اختلافات منطقه‌ای لیبی با سوریه متفاوت است. در لیبی، به دلیل وجود مناطقی مانند شرق، جنوب و شمال که تفاوت‌های آشکاری دارند، مشکلات بیشتر بر پایه این اختلافات منطقه‌ای شکل گرفته است؛ اما در سوریه، چنین اختلافات گسترده‌ای به آن شکل وجود ندارد. در سوریه نیز مشکلاتی مشابه وجود خواهد داشت؛ چرا که هر گروه یا منطقه‌ای به دنبال کسب حقوق خود در حکومت آینده است. یکی از مشکلاتی که می‌تواند سوریه را به شرایطی مشابه لیبی نزدیک کند، ارتباطات خارجی هر گروه است. به این معنا که هر یک از این گروه‌ها از حمایت طرف‌های خارجی برخوردارند؛ برخی از یک مجموعه و برخی از مجموعه‌ای دیگر حمایت می‌شوند.»

«سیدرضا صدرالحسینی» کارشناس مسائل غرب آسیا:

«اوضاع این کشور به گونه‌ای است که نمی‌توان تشخیص داد وضعیت نظام سیاسی و اجتماعی این کشور به کجا ختم خواهد شد. درباره سناریوهای محتمل برای آینده سوریه و با اشاره به تحرکات ترکیه و رژیم صهیونیستی در این کشور، باید گفت سناریوهای محتمل درباره آینده سوریه چند مورد است که یکی از آنها تجزیه سوریه از سوی کشورهای غاصب در این کشور است.»

تروریست‌ها دیپلمات می‌شوند!

آرزو نوروز جم

خبرنگار

حضور و بقای ۵۰ ساله خاندان اسد در جغرافیای شامات، در میان بهت و تعجب دنیای سیاست از هم پاشید و رئیس‌جمهور سوریه پس از حدود ۲۴ سال ریاست بر این کشور راهی کشور تزارها شد. اعتراض‌های گاه و بیگاه مردمی با تحریک هیئت «تحریرالشام» که پیشتر اسم و عنوانش در میان گروه‌های تروریستی آورده می‌شد، به نتیجه رسید و «محمد الجولانی» توانست با حمایت برخی از کشورهای غربی، رژیم صهیونی و یکی از همسایگان سوریه بر امور این کشور آشفته مسلط شد.

جولانی که طی چند سال اخیر هر بار با یک شکل و شمایل در میدان جنگ‌های سوریه خوش رقصی کرده، سال ۱۹۸۲ پس از آنکه پدرش به عربستان سعودی رفت، در این کشور به دنیا آمد. پس از سقوط صدام در سال ۲۰۰۳ به شاخه عراق «القاعده» پیوست که به افراط‌گرایی و اقدامات تروریستی اش معروف بود. در یکی از درگیری‌ها در عراق نیروهای آمریکایی وی را بازداشت و به زندان بوکا منتقل کردند که به افرادی، مانند «ابوبکر بغدادی» رهبر داعش نیز در آن زندانی بودند. سال ۲۰۱۱ برای تأسیس جبهه «النصره» به سوریه فرستاد؛ اما پس از مدتی این دو بر سر شیوه‌های افراط‌گرایانه بغدادی، مانند قتل عام و سر بریدن دچار اختلاف شدند.

ابومحمد جولانی، پس از جدایی از «داعش» راه مخالفست جدید را انتخاب کرد و برای داعیه حکومت داشتن در حد و مرز سوریه هیئت تحریر الشسام را به راه انداخت؛ حالا او جانشین جدید بشار اسد شده و ادعا کرده قرار است سوریه را براساس قوانین شریعت اداره خواهد کرد.

♦ **سوریه در هاله‌ای از ابهام**

طرح ادعایی که البته برای آن هیچ سازکار و قاعده و قانونی تعریف نکرده‌اند و همچنان با افراد باقی مانده از ریاست‌جمهوری بشار اسد اداره امور این کشور انجام می‌شود و هنوز مشخص نیست برای تغییراتی که قرار است در روزهای آتی برای سوریه و مردم آن رقم بخورد، انتخاباتی آزاد و عادلانه برگزار خواهد شد یا خیر.

پرسشی که بسیاری از کارشناسان هم برای آن پاسخ روشن و درستی ندارند و معلوم نیست برنامه‌ریزی تحریرالشام برای کشوری که چندین سال با یاغی‌گری داعش جنگیده و تا پیش از این سفت و سخت برای حمایت از رئیس‌جمهور سابق این کشور ایستاده بود، چه خواهد بود!

با وجود تضمین‌های جولانی برای حفظ موقعیت و شرایط زندگی اقلیت‌های سوریه، همچنان روزهای رو به بهبودی برای آن قابل تصور نیست؛ اما آینده و روند در پیش گرفته برخی سران و مردان سیاست دنیا نشان می‌دهد، غرب قرار است رویکردی متفاوت از آنچه با اسد داشت، در این کشور پیاده کند و سردسته این گروه تروریستی را

به عنوان یک چهره رسمی و البته دیپلماتیک به دنیا معرفی‌کند.

حدس و گمان‌هایی که برای بسیاری از کارشناسان و رسانه‌های مطرح دنیا نیز وجود دارد که جولانی برای سوریه بهتر از اسد خواهد بود یا خیر؟ حتی نشریه آمریکایی «فارین پالیسی» که سعی می‌کند حکومت بشار را دیکتاتوری جلوه دهد! اما نمی‌تواند از افق سیاه سوریه چشم‌پوشی کند و در یادداشتی با طرح این پرسش که آیا «ابومحمد الجولانی» رهبر گروه تحریر الشسام از «بشار اسد» رئیس‌جمهور پیشین سوریه بهتر خواهد بود یا خیر، نوشت: «بسیاری از سسوری‌هایی که از رفتن اسد خوشحال هستند، می‌گویند هنوز زود است که بگویم جولانی ویرانش چگونه عمل خواهند کرد. هنگامی که سرخوشی ناشی از شادی فروکش کرد و گردوغبار فرو نشست، آيا سوری‌ها با طلع جدیدی از خواب بیدار خواهند شد و یک کشور دموکراتیک را آن گونه که می‌خواهند بازسازی می‌کنند، یا خود را تحت فرمانروایی ظالم دیگری خواهند دید که به حکمرانی از طریق اداره اتاق‌های شکنجه متهم خواهد شد؟»

♦ **نقاب جدید بلای جدید شام**

البته خیلی‌ها همچنان معتقدند، این مرد ۴۲ ساله، صلاحیت لازم برای اداره سوریه با آن همه سیاست پرفراز و نشیب را ندارد، مردی که شاید هنوز هم خودش نمی‌داند، کدام چهره‌اش برای تسلط او بر امور این کشور مناسب است و کدام تفکر را باید سرمشق وزیر و وکیل‌های این کشور کند. او انتخاب کرد دستار و جامه عربی سنتی داعشی را کنار بگذارد و با چهره‌ای شبیه به یک سیاستمدار با یک لباس نظامی سبز ساده، به سبک و سیاق اعراب بالای منبر مسجد امویان شهر دمشق پرود و در جمع کوچکی از مردم، برای ملت سوریه، منطقه و جهان سخنرانی کند. چند رنگی که در قاموس سیاست نکویده است و موجی از نگرانی را در بین مردم این کشور بالا خواهد برد.

تغییری که به تعبیر خیلی از اهالی فن، دیکته‌شده است و سیاست‌فرمایشی تا شاید راه حلی عبری-غربی باشد، برای از دور خارج کردن سوریه به منزله یکی از شریان‌های اصلی مقاومت آن هم در بحبوحه جنگ نابرابر رژیم صهیونی علیه مردم غزه و لبنان و یک دسیسه برای فرار رژیم صهیونی از فشاری است که از سوی جامعه جهانی به دلیل نسل‌کشی به راه انداخته است.

شاید قرار است محمد الجولانی یکی از چندین عروسک دست‌آویزی باشد که غرب از آنها برای نیل به اهداف خود استفاده کرده و همان ترفندی را به کار برده است و همان مدل را در اوکراین و ویتنام پیاده کرده است.

♦ **لقمه چند تکه برای گرگ‌ها**

کودتایی که شاید به ظاهر به ثمر نشست و خاندان اسد را از اریکه قدرت در این کشور پایین کشید؛ اما معلوم نیست آینده‌ای که در حال ترسیم شدن در این کشور است، شبیه کدام یک از دست‌نشانده‌های

آمریکایی-صهیونیستی است که قرار است با نگرفته کله پا شود و حتی نامشخص است که حمایت‌های مضحک کشورهای غربی در سازمان ملل و تلاش برای خارج کردن این گروه تروریستی از فهرست سیاه راه به جایی خواهد برد یا نه.

حمایت‌های راه و بیراه صهیونیست‌ها از جولانی و اعضای گروه تحریر الشام در راستای تسلط بر امور سوریه شاید این امر را متصور کند که در پشت پرده این اتفاق کابینه نتانیاهو ایستاده، تا جایی که برای حاکمان تازه وارد خط مشی مشخص می‌کنند و از باید‌ها و نباید‌های ضد مقاومت حرف می‌زنند، حالا هم در جدیدترین پیغام خود توصیه کرده‌اند باید از «کردهای» سوریه حمایت کنند تا دست اردوغان و به اصطلاح خودشان، اسلام‌گراهای تندرو بسته شود.

هرچند جولانی تاکنون تلاش کرده است در راستای مشروعیت بخشیدن به حضور هیئت تحریر الشام به جای «بشار اسد» گام‌های زیادی را بردارد و از اصلاحات بی‌شماری دم بزند، غفو سربازان رژیم گذشته و حمایت از کردها و مسیحیان و اقلیت‌های این کشور و وجود برخی آزادی‌های اجتماعی، از جمله حجاب اختیاری تنها چند نمونه از حربه‌هایی است که غرب و عامل مورد حمایت آنها در سوریه به آن چنگ زده‌اند تا چهره تروریستی تحریر الشام را نظهر کنند.

♦ **غاصب ۱۰ میلیون دلاری**

حالا مردی که عضوی از یک سازمان تروریستی ممنوعه است و برای سرش جایزه ۱۰ میلیون دلاری اعلام کرده‌اند، برای سران دنیا پیام فرستاده که خواهان برقراری روابط فی ما بین با سایر کشورهاست و می‌خواهد سوریه تحت حکومت او در مناسبات جهانی نقش داشته باشد.

دیدار او با چند چهره سیاسی دنیا و سازمان ملل هم در همین راستا اتفاق افتاد و حمایت رئیس‌جمهور فعلی و منتخب ایالات متحده نیز گویای این امر است که به‌زودی جولانی نه تنها تحت تعقیب نخواهد بود؛ بلکه غرب می‌خواهد از او چهره‌ای جدید بسازد که رو در روی مقاومت و حزب‌الله قد علم کند.

هیئتی در قدرت که کمترین تعارض را با رژیم صهیونیستی داشته باشد و سران عرب را برای یکی شدن علیه مقاومت تحریک کند، جولانی با وجود وعده‌های اجتماعی، سیاسی و مذهبی که به مردم سوریه داده؛ اما تاکنون هیچ گونه اعتراضی درباره وضعیت بحرانی در غزه نکرده و حتی اعلام کرده است پای مقاومت لبنان و حتی ایران را از سوریه خواهد برد.

هشداري که اگر چه باب میل سران غرب و صهیونیست است؛ اما در باطن نشان می‌دهد چندپاره شدن، سهم‌خواهی و انشقاق در انتظار این گروه شبه‌نظامی است که اگر تا همین جای دودو تا چهار تای سیاست هم جلو آمده با پشت‌گرمی آمریکا و رژیم صهیونیستی بوده و حمایت‌ها و آموزش‌هایی که از اوکراین برای دار و دسته جولانی گسیل شده بود.

اشغال ۳۷۸ کیلومتر مربعی!

رژیم صهیونی در سوریه به دنبال چیست؟

فائز هسادات یوسفی

خبرنگار

همزمان با ورود تروریست‌های «تحریر الشام» به دمشق در ۸ دسامبر، رژیم صهیونی با حملات زمینی و هوایی تجاوز به خاک سوریه را آغاز کرد و در همان لحظات اولیه سقوط دولت «بشار اسد» بخش‌هایی از آن را تصاحب کرد که تا همین لحظه تداوم دارد. در ابتدا واحدهای زرهی نیروهای زمینی اشغالگر به سمت منطقه حائل نیروهای پاسدار صلح‌سازمان ملل متحد در بین سوریه و بلندی‌های جولان اشغالی پیشروی کرده و منطقه «قنطره» را گلوله‌باران کردند. گفته شده است این نخستین حضور نیروهای صهیونی در این مناطق پس از توافق آتش‌بس ۳۱ مه ۱۹۷۴ در جنگ «یوم کیپور» است. همزمان نیز جنگنده‌های صهیونی و حتی ناوهای نظامی به طور گسترده مناطق گوناگون سوریه، از جمله مناطق مهمی، چون «البوکمال» در استان دیرالزور را بمباران کردند. شدت حملات در مقاطعی به حدی شدید بوده که موجب زمین لرزه‌های محسوسی شده است، چنانکه حمله ناوچه‌های رژیم صهیونی به «طرطوس» سوریه در ساحل مدیترانه به «هیروشیمای طرطوس» شهرت یافته است.

تسریع این پیشروی‌های یکجانبه و بدون مانع سبب شده است در حال حاضر مناطقی از سوریه تحت سیطره رژیم صهیونی قرار گیرد. در استان قنطره، شهرهای «مدینه البعث» و «خان ارنه» به

تصرف درآمده‌اند. منطقه «جبل الشیخ» نیز که پیشتر تحت اختیار سوریه بود، اکنون در اختیار نیروهای صهیونی است. همچنین، در استان «درعا» نیروهای صهیونی با عبور از مناطق صعب‌العبور، شهرک‌های جمله و معربه را اشغال کرده‌اند. رژیم برای نخستین بار حتی تا حومه دمشق پیشروی کرده و وارد شهرک «مغر المیر»، از توابع منطقه «قطنا» در جنوب غرب دمشق شده است. در مجموع، رژیم صهیونی حدود ۳۷۸ کیلومتر مربع از خاک سوریه را در استان‌های دمشق، قنطره و درعا به تصرف درآورده است.

قراین بسیاری نشان می‌دهد، رژیم صهیونیستی در اقدامی هماهنگ با تروریست‌ها حملات خود را آغاز کرده است. فارغ از اهداف راهبردی مشترک تروریست‌ها و رژیم صهیونی در سوریه، منشأ آمریکایی تروریست‌ها و حمایت‌ها و همکاری پیدا و پنهان این کشور از آنها، سقوط دولت سوریه را عملیاتی مشترک ازسوی ائتاق فکر آمریکایی- صهیونی توصیف می‌کند.

مهم‌تر از آن «جولانی» سرکرده تروریست‌های معارض سوری، با واکنش نشان ندادن به تجاوزات و بمباران فزاینده، حملات رژیم صهیونیستی را تلویحاً تأیید کرده و در آخرین اظهاراتش مبنی بر عدم حمله به سرزمین‌های اشغالی از خاک سوریه، امنیت این رژیم را تضمین کرده است.

مقاصد بعدی!

به طور کلی، مجموعه اقداماتی که تاکنون رژیم صهیونی علیه سوریه انجام داده، نیت توسعه‌طلبانه

رژیم صهیونیستی و ایده سنتی و ایدئولوژیک صهیونیست‌ها برای تداوم اشغالگری را اثبات می‌کند. منطبق بر این هدف، پیش‌بینی می‌شود رژیم صهیونی طی چندین مرحله بر عملیات‌های خود در خاک سوریه ادامه داده و مناطق وسیع‌تری را ضمیمه سرزمین‌های اشغالی کند. به گفته منابع میدانی، آنها در مرحله نخست تجاوز به خاک سوریه به بهانه تأمین امنیت جولان اشغالی و ایجاد کمربند امنیتی، قصد دارند استان قنطره، بخش‌هایی از جنوب غرب استان درعا و جنوب غرب استان دمشق را اشغال و در ادامه راه را برای شروع مرحله دوم حملات و پیشروی باز کنند.

همچنین رژیم اشغالگر قصد دارد به سمت مناطق غربی استان درعا که با اردن مرزهای مشترک دارد، پیشروی کند و غرب شهر درعا را به همراه شهرک‌های «طفس»، «مزریب»، «جلین»، «تلشهاب»، «نوی»، «تسلیل»، «سهم جولان»، «الشجره»، «نافعه»، «الحاره»، «جاسم»، «انخل» و «الحاره» به اشغال دریاورد.

در مرحله سوم و نهایی نیز تلاش می‌کند مناطق باقی‌مانده استان درعا، از جمله شهر درعا، «ارنعه»، «بصرالحریس»، «الحراک» و «الضمین» را تصرف کند تا به مرزهای استان «السوداء» برسد و در مجموع با اشغال جنوب غرب و بخش‌هایی از جنوب سوریه (تصرف جنوب و جنوب غرب پایتخت، سیطره کامل بر استان‌های قنطره و درعا) حاشیه امنی را ایجاد کند و ابتکار عمل را برای ماجراجویی بیشتر در دست گیرد.

تغییر نقشه امنیتی

مضاف بر اشغالگری عیان، ارتش صهیونی مأموریت‌های مشکوکی را در خاک سوریه تعقیب می‌کند. چنانکه روز دوشنبه یک بالگرد رژیم صهیونی با فرود ۲۰ دقیقه‌ای در نزدیکی یک پایگاه نظامی در نزدیکی دمشق، مسیر خود را به سمت جنوب سوریه پیش گرفت.

به نظر می‌آید رژیم صهیونی با تجاوزات آشکار و ماجراجویی‌های مرموز تلاش دارد نقشه امنیتی مد نظر خود را در سوریه مستقر کرده و با دسترسی به عمق مراکز تصمیم‌گیری در سوریه، سهمی در حاکمیت آن پیدا کند. به گمان رژیم صهیونیستی تغییرات ژئوپلیتیکی که اکنون وی متصدی آن است، می‌تواند تأثیرات عمیقی بر توازن قدرت در غرب آسیا داشته باشد. مقامات صهیونی، در بلوفی آشکار مدعی شده‌اند تضعیف مقاومت در غرب آسیا و سقوط بشار اسد در سوریه، فرصتی برای توسعه درگیری‌ها در منطقه و حتی حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران به‌وجود آمده است.

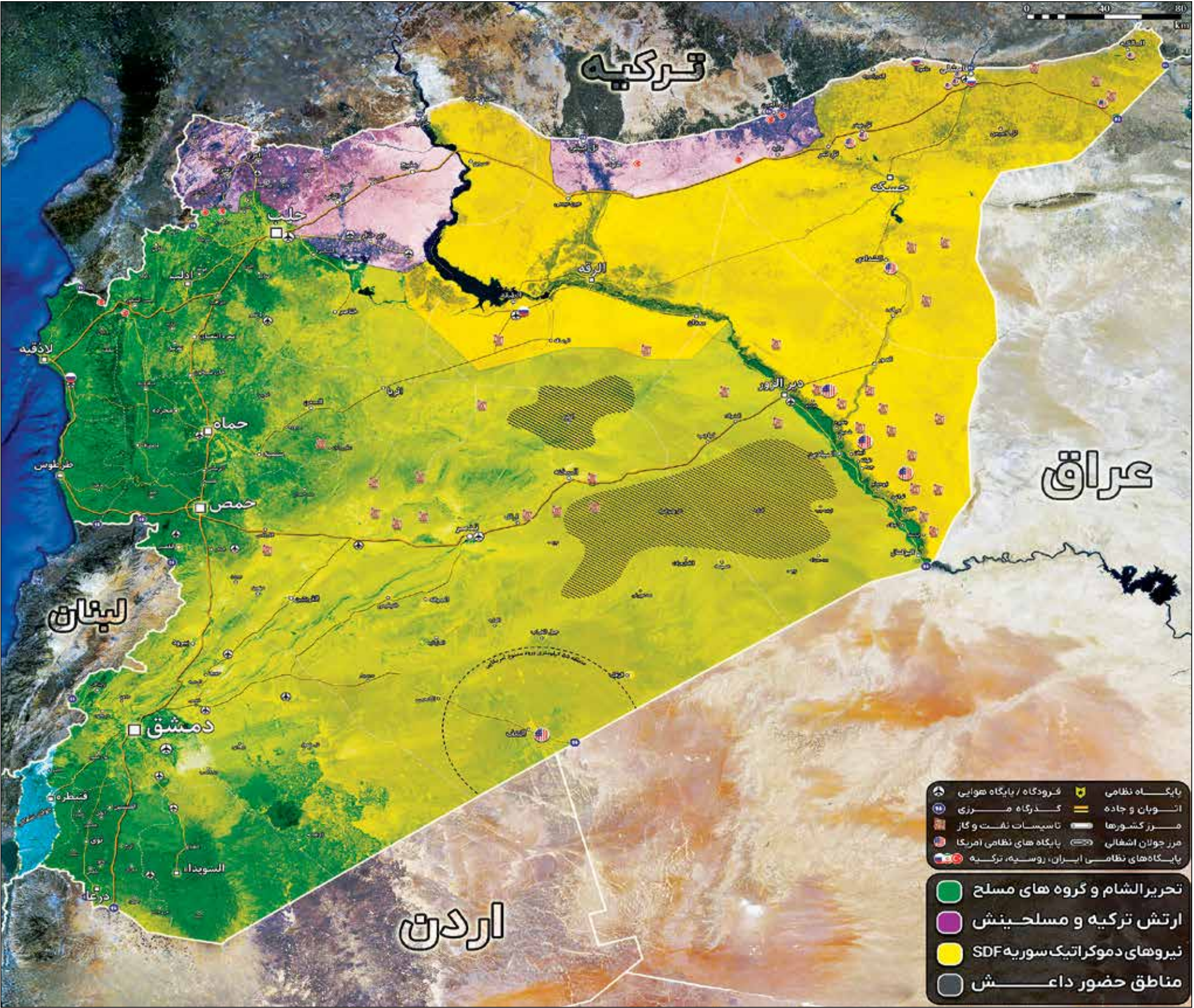
تخریب زیرساخت‌ها

فارغ از عملیات‌های زمینی، جنگنده‌های رژیم صهیونی تاکنون با هدف قرار دادن بیش از ۵۰۰ نقطه راهبردی و تأسیسات حیاتی نظامی در سوریه بخش بزرگی از نیروی هوایی، دریایی، پایگاه‌های پدافندی، فرودگاه‌ها، انبارهای موشکی و غیره متعلق به ارتش سوریه را نابود کرده است. این حملات به منزله شدیدترین حملات در تاریخ سوریه توصیف

شده‌اند. ارتش رژیم صهیونیستی نیز اذعان کرده است، ۷۰ تا ۸۰ درصد توانایی‌های نظامی ارتش سوریه را از بین برده است. تردیدی وجود ندارد، تخریب زیرساخت‌های سوریه به بخش‌های نظامی محدود نخواهد شد و این کشور در برابر بحرانی عمیق‌تر از آنچه اکنون ساکنان آن لمس می‌کنند، مواجه خواهد شد.

شهرک صهیونیستی در خاک سوریه

رژیم صهیونیستی پس از پیشروی در خاک سوریه، اقداماتی را برای پیوستن این خاک به سرزمین خود آغاز کرد. در همین زمینه، کابینه رژیم صهیونی طرح نتانیا‌هو برای افزایش رشد جمعیتی در بلندی‌های جولان و شهر «اکتسرین» را با هزینه بالغ بر ۱۱ میلیون دلار تصویب کرد. پس از آن نیز به سرعت ساخت‌وساز در بلندی‌های جولان آغاز شد و در نخستین گام خاک‌ام‌های صهیونیست در این مناطق حضور یافتند و دعا خواندند و جشن گرفتند. همچنین، نتانیا‌هو به همراه رئیس شایاک، وزیر جنگ و فرمانده منطقه شمالی این رژیم از منطقه جبل‌الشیخ سوریه که به تازگی به اشغال این رژیم درآمده است، بازدید کرد. با وجود آنکه رژیم صهیونی به صراحت اعلام کرد، تصمیم به شهرک‌سازی با هدف دو برابر کردن جمعیت صهیونیست‌ها در بلندی‌های جولان اتخاذ شده، اما روند تداوم تجاوزات آشکار رژیم صهیونی از برنامه بلندمدت آن برای اتصال خاک سوریه به سرزمین‌های اشغالی خبر می‌دهد.

تقویم انقلاب

عزم راسخ رزمندگان

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

تقویم تاریخی انقلاب اسلامی شاهد است که سازمان رزم سپاه در زمستان سال ۱۳۶۱ بار دیگر پیشرفت روبه جلویی را تجربه کرد. این سرعت تحول در یگان‌های رزم دفاع مقدس در بحبوحه جنگ و زمستان سرد و با حجم بالای نیروهای رزمنده فی نفسه خودش از تحول عظیمی حکایت داشت. این تحول در حالی بود که تا چند روز قبل از آن عملیات «مسلم‌بن عقیل» و «زین‌العابدین» با مشکلات عدیده‌ای مواجه شده بود و با وجود آن مشکلات تأثیر چندان منفی روی روحیه مردم و رزمندگان نگذاشته بود و همه با جدیت و عزم راسخ آماده شده بودند تا وارد صحنه نبرد شوند؛ به گونه‌ای که حضور رزمندگان با این حجم و نشاط خودش دستاورد بزرگی برای انقلاب اسلامی و ملت سلحشور ایران بود. روند توسعه یگان رزمی سپاه در این مقطع تاریخی به استاد نویسنده کتاب «گردان نهم» چنین است: «به دستور فرماندهی کل سپاه تیپ‌های مانوری این نهاد رزمی انقلابی به سطح لشکر ارتقا یافتند و برای اولین بار در تاریخ جنگ سه گروه‌بندی نظامی با نام‌های سپاه ۳ امام زمان، سپاه ۷ فجر و سپاه ۱۱ قدر تشکیل شد و لشکرهای قدرتمند مانوری سپاه پاسداران در این سه سپاه‌سازماندهی شدند.»

سپاه ۳ صاحب‌الزمان لشکرهای ۱۴ امام حسین(ع)، ۲۵ کربلا و ۱۷ علی‌بن‌ابی‌طالب(ع) و تیپ مستقل قمربنی‌هاشم(ع) را شامل می‌شد. سپاه ۷ فجر لشکرهای ۷ ولی‌عصر(ع)، ۸ نجف، ۴۱ ثارالله و ۱۹ فجر و تیپ مستقل ۱۵ امام حسن(ع) را در بر می‌گرفت. سپاه ۱۱ قدر هم لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله و ۳۱ عاشورا و تیپ مستقل ۱۰ سیدالشهدا(ع) را شامل می‌شد. هر کدام طی حکمی از سوی فرمانده کل سپاه فعال شدند.

این ساختار قبل از اجرای عملیات بود و با شروع عملیات در بعضی از یگان‌ها جابه‌جایی صورت گرفت و در حین عملیات نیز برای برطرف کردن ضعف یا تقویت یگان تغییراتی صورت پذیرفت. فرماندهان سپاه‌های سه‌گانه هر کدام زیرمجموعه خودشان را سازماندهی و تکمیل می‌کردند. برای نمونه، فرمانده سپاه ۱۱ قدر «شهید محمدابراهیم همت» بود. او پس از این انتصاب «شهید رضا چراغی» را به عنوان جانشین خود معرفی کرد. لشکر ۳۱ عاشورا به فرماندهی «شهید مهدی باکری»، لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله(ص) به فرماندهی جانباز «سردار علی فضلی»، تیپ ۱۰ شهید سیدالشهدا(ع) به فرماندهی «شهید حاج کاظم رستگزار» یگان‌های تحت امر این سپاه رزمی بودند. هر کدام در رده پایین‌تر سازمان رزم محدودتری داشتند؛ برای نمونه، در این برهه حساس لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله(ص) که فرماندهی آن را علی فضلی برعهده داشت، یکی از یگان‌های تابعه سپاه ۱۱ قدر بود. این لشکر با ۱۸ گردان که در قالب سه تیپ رزمی و یک تیپ ادوات سازماندهی شده بودند، عبارت بودند از:

تیپ ۱ عمار به فرماندهی «شهید اکبر حاجی‌پور» و با معاونت «شهید بهمن نجفی»؛ تیپ ۲ سلمان فارسی به فرماندهی «شهید مهدی شرع‌بند» با معاونت «شهید حمید گلکار»؛ تیپ ۳ ابوذ به فرماندهی «شهید سیدمحمدرضا دستواره» با معاونت «شهید حسن زمانی»؛ تیپ ادواتی ذوالفقار به فرماندهی «شهید علیرضا ناهیدی» و با معاونت «شهید محسن نورانی». با چنین سازماندهی با فراخوان نیروهای بسیجی از سراسر کشور، نیروهای زیادی راهی جبهه‌های نبرد شدند.

غلط می‌کنی قانون را قبول نداری!

گروه، تطبیق بدهد با یک جمعیت، تطبیق بدهد با یک شخص، این قانون نیست. قانون در رأس واقع شده است و همه افراد هر کشوری باید خودشان را با آن تطبیق بدهند. اگر قانون بر خلاف خودشان هم حکمی کرد، باید خودشان را در مقابل قانون تسلیم کنند، آن وقت است که کشور کشور قانون می‌شود.» این اظهارات در حالی صورت می‌گرفت که بنی‌صدر دیگر در مسیر عداوت و دشمنی کامل با خط امام(ره) افتاده بود و در حال ریزنی و انتلاف تمام عیار با سازمان مجاهدین خلق بود تا به زعم خود کار را تمام کرده و هواداران را به خیابان بریزد و جریان انقلابی را سرکوب کند؛ اما فرصت تحقق چنین توهماتی را نیافت و خیلی زود مجبور به مخفی شدن و فرار از کشور شد.

توصیه‌های حضرت امام(ره) نیز در دشمنان قانون و ملت اثرگذار نبود و آنان در نهایت در پایان سه ماهه اول سالی که به سال «قانون» نامگذاری شده بود، به خروج از قانون و حاکمیت دست زدند و به روی ملت اسلحه کشیدند! نتیجه نهایی آن بود که پس از چندین ماه ناامنی و کشتار بخشی از مردم مظلوم این سرزمین، دشمنان قانون سرکوب و کشته و فراری شدند و نظام سیاسی از یکپارچگی لازم برای پیشبرد و گسترش قانون برخوردار شد و با سرعت بیشتری در مسیر فراگیری قانون در عرصه‌های گوناگون پیش رفت.

بپذیرید، برای اینکه میزان اکثریت است.» حضرت امام(ره) در فرصتی دیگر بار دیگر بر مسئله قانون تأکید کردند و یادآور شدند: «اگر همه اشخاصی که در کشورمان هستند و همه گروه‌هایی که در کشور هستند و همه نهادهایی که در سرتاسر کشور هستند به قانون خاضع بشویم و قانون را محترم بشمریم، هیچ اختلافی پیش نخواهد آمد. اختلافات از راه قانون‌شکنی‌ها پیش می‌آید. اگر قانون حکومت کند در یک کشوری [اختلافی دیگر نخواهد بود]. قانون برای نفع ملت است، برای نفع جامعه است، برای نفع بعضی اشخاص و بعضی گروه‌ها نیست. قانون توجه به تمام جامعه کرده است. قانون برای تهذیب تمام جامعه است. البته دزدها از قانون بدشان می‌آید و دیکتاتورها هم از قانون بدشان می‌آید و کسانی که مخالفت‌ها می‌خواهند بکنند از قانون بدشان می‌آید، لکن قانونی که مال همه ملت است و برای تهذیب همه ملت است و برای آرامش خاطر همه ملت است و برای مصالح همه ملت است، باید محترم شمرده بشود. نباید چنانچه یک قانونی بر خلاف نظر من بود، من بیایم بیسرو و هیاهو کنم که من این قانون را قبول ندارم، این قانون خوب قانونی نیست. قانون خوب است، شماها باید خودتان را تطبیق بدهید با قانون، نه قانون [خودش را] با شما تطبیق بدهد. اگر قانون بنا باشد که خودش را تطبیق بدهد با یک

می‌آورد و حدّش می‌زد. این طور است مسئله.» در سال ۱۳۶۰، دیگر طاقت امام(ره) نیز طاق شده بود و در حالی که بیش از ۱۵ ماه از تصویب قانون اساسی می‌گذشت و کشور درگیر جنگی همه‌جانبه با متجاوز یعنی بود، تحمل بی‌قانونی و قانون‌شکنی امکان‌پذیر نبود. به ویژه آنکه چنین رفتاری از سوی مقامات عالی درون حاکمیت صورت بگیرد. در این وضعیت، حضرت امام(ره) حجت را تمام کردند و در خردادماه آن سال در مراسم سالگرد تأسیس مجلس شورای اسلامی سخنرانی کردند و فرمودند: «من اول سال به آقایان عرض کردم که این سال خوب است سال اجرای قانون باشد. باید حدود معلوم بشود. آقای رئیس‌جمهور حدودش در قانون اساسی چه هست، یک قدم آن‌ور بگذارد من با او مخالفت می‌کنم. اگر همه مردم هم موافق باشند، من مخالفت می‌کنم. آقای نخست‌وزیر حدودش چه قدر است، از آن حدود نباید خارج بشود. یک قدم کنار برود با او هم مخالفت می‌کنم. مجلس حدودش چه قدر است، روی حدود خودش عمل کند. شورای نگهبان حدودش چه قدر است؛ قوه قضائیه حدودش چی است؛ قوه اجراییه. قانون معین شده است. نمی‌شود از شما پذیرفت که ما قانون را قبول نداریم. غلط می‌کنی قانون را قبول نداری! قانون تو را قبول ندارد... همه باید مقید به این باشید که قانون را بپذیرید، ولو بر خلاف رأی شما باشد. باید

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، حضرت امام(ره) با همه توان تلاش داشتند در مسیر استقرار نظام جمهوری اسلامی قدم بردارند و در این مسیر بر اجرایی شدن قانون تأکید می‌ورزیدند. به ویژه پس از آنکه قانون اساسی در آذرماه ۱۳۵۸ در فرماندومی باشکوه به تأیید ملت رسید و جایگزین قانون اساسی دوران پهلوی شد.

حضرت امام(ره) نه تنها شخصاً از هرگونه اقدام غیرقانونی پرهیز داشتند و مایل بودند که امور در مسیر قانونی خود حرکت کنند، بلکه به شدت نسبت به بی‌قانونی حساس بودند و در برابر آنان واکنش نشان می‌دادند. طبیعی است که این حساسیت در مواجهه با کسانی باشد که در حاکمیت صاحبان قدرت بوده و از جایگاه مسئولیت قانون را زیر پا گذاشته و اقدامات خلاف یا فراقانونی را دنبال می‌کردند. در همان سال ۱۳۵۸، در روزگاری که قانون‌شکنان جولان می‌دادند و هنوز قانون اساسی و ساختار قانونی قدرت شکل نگرفته بود، حضرت امام(ره) خطاب به آنان فرمودند: «در هیچ حکومتی؛ در حکومت علی‌بن ابی‌طالب هم این جور نبوده که هرج و مرج باشد، هر کس هر کاری دلش بخواهد بکند، اگر یک کار خلاف می‌کرد، حضرت امیر

دهلیز

شکست برابر علما

مروری بر آخرین نگرانی‌های دیکتاتور پهلوی

حضرت امام(ره) می‌پردازد که شاه در جواب او می‌گوید: «بین سلسله ما و علمای شیعه سابقه مبارزه طولانی وجود دارد. او (آیت‌الله خمینی) نماد این مبارزه و کشمکش است. بدین ترتیب هر اقدامی در این زمینه باید حساب شده باشد؛ چراکه در غیر این صورت درگیر خطرات بزرگی خواهیم شد. به همین دلیل بود که در اوایل اکتبر به وسیله سفیرمان در فرانسه درخواست کردم به آیت‌الله خمینی بدون هیچگونه محدودیتی اجازه اقامت در فرانسه داده شود. این بدان دلیل نبود که میل نداشتم به کشور دیگری بروم که ارتباطات و ارسال کاست‌ها به سهولت تأمین نگردد. او در هر کجا که باشد این ارتباطات را برقرار می‌کند. من در این اندیشه بودم که پیشنهاد کنم به الجزایر فرستاده شود. زیرا در آن کشور وسایل ارتباطی چندان مناسب نبود ولی در عوض مخاطرات سیاسی را بیشتر می‌کرد. سرانجام این مسئله را در اختیار و تدبیر دولت فرانسه گذاشتم.»

«در شهر حکومت نظامی برقرار بود. عبور و مرور از ساعت ۹ شب الی ۶ صبح ممنوع بود. وسایط نقلیه در خیابان‌ها کمتر مشاهده می‌شدند. تظاهرکنندگان اتومبیل‌ها را متوقف می‌کردند و اغلب آنها را بازدید می‌نمودند. در فرودگاه نیز اتومبیل‌ها در چند محل به وسیله کارکنان در حال اعتصاب، پلیس و تظاهرکنندگان بازرسی شد. صدای تیراندازی و انفجار دائماً شنیده می‌شد. به برخی از اتومبیل‌ها سنگ پرتاب می‌کردند و سر نشینان آنها را مضروب می‌ساختند. تنها فرانسوی‌ها بودند که بدون ترس از خطر در سطح شهر رفت و آمد می‌کردند. هنگامی که سفیر فرانسه در خیابان‌ها دیده می‌شد، مردم با سر دادن شعارهای «زنده باد خمینی» و «زنده باد ژنرال‌دست» از او استقبال می‌کردند.»

حضور استعمارگران انگلیسی در

هند جز فلاکت و بدبختی ثمری به

همراه نداشت و این کشور ثروتمند بارها دچار قحطی شده که محصول سیاست‌های استعماری بود. «مایک دیویس» در کتاب خود به نام «هولوکاست ویکتوریای متاخر» که در سال ۲۰۰۱ منتشر شد، ماجرای قحطی‌هایی را روایت می‌کند که در اثر سیاست دولت بریتانیا، بین ۱۲ تا ۲۹ میلیون هندی را کشت. در زمانی که خشک‌سالی دهقان‌های فلات «دکن» در هند را در سال ۱۸۷۶ از هستی ساقط کرد، هندوستان دارای مازاد خالص برنج و گندم بود؛ ولی نایب‌السلطنه انگلستان «لرد لیتون»، اصرار و تأکید کرد که هیچ چیز نباید مانع صادرات این محصول مازاد به انگلیس شود. درست زمانی که میلیون‌ها نفر در هند از قحطی می‌مردند، دولت پادشاهی انگلستان، به یک عملیات نظامی برای «جمع‌آوری مالیات‌های عقب‌افتاده سال‌های خشکسالی» دست زد و باقی مانده پولی هم که می‌توانست دهقان‌های هندی نجات یافته از مرگ را از قحطی نجات دهد، به دستور لرد لیتون صرف هزینه جنگ در افغانستان شد.

سال ۱۹۴۲، قحطی دیگری به دلیل تصمیم استعماری دولت بریتانیا و شخص چرچیل در هندوستان به وقوع پیوست که حدود ۵ میلیون هندی دیگر را به کام مرگ کشاند. طی سال‌های ۱۹۴۲ تا ۱۹۴۴ بین ۵/۳ تا ۵ میلیون

حافظه

مرگ به علت گرسنگی!

مروری بر حضور استعمارگران در شبه قاره هند

هندی بر اثر قحطی جان باختند. به دستور چرچیل در این سال‌ها، همه کشتی‌هایی که برای انتقال مواد غذایی به هند استفاده می‌شد، برای انتقال تجهیزات و آذوقه برای نیروهای نظامی انگلستان در شمال آفریقا به کار رفت و به این ترتیب، دوباره قحطی بزرگی در ایالت بنگال هند، جان میلیون‌ها هندی را گرفت.

«أبو الحسن الندوی» در کتاب «ماذا خسر العالم بانحطاط المسلمين» می‌نویسد: «انگلیس درباره بنگال هند، کار را به جایی رسانید که آنها را در گرسنگی و قحطی غیر طبیعی قرار داد. فقط گناه اهالی بنگال این بود که زیر بار سربازی انگلیس نمی‌رفتند. انگلیسی‌ها برای فشار به ملت هند از تردد کشتی‌های کوچکی که مورد استفاده مزایع برنج بود جلوگیری کردند. و به دنبال آن چون خوراک مردم بنگال برنج بود و به دلیل ممنوعیت استفاده از کشتی‌های کوچک نتوانستند آن را جمع‌آوری کنند در قحطی عظیمی قرار گرفتند و آنچه ممکن بود جمع شود و جمع‌آوری شد، برای سربازان انگلیسی احتکار گردید و با اینکه حیوانات فراوان و راه‌ها باز بود و قطارها صبح و شام حرکت می‌کردند و سرتاسر هند آباد بود و می‌توانست شهرهایی خارج از هند را نیز سیر کند، بنگال و بسیاری از شهرهای هند را مبتلا به گرسنگی عمدی کردند و صدها هزار ملت از گرسنگی تلف گردیدند تا نشان دهند که هند نمی‌تواند خود را اداره کند.»

تأملی در تحولات سوریه و عبرت‌آموزی آن برای مردم منطقه غرب آسیا و ایران

هراس ابر قدرت‌ها از قدرت ملت‌ها

مصطفی قربانی
دکترای علوم سیاسی

تحولات کنونی سوریه از ابعاد و زوایای گوناگون تحلیل شده است. با این حال، در نوشتار حاضر تلاش می‌شود یک عبرت مهم این تحولات و شاید مهم‌ترین عبرت آن برای جامعه ایران و نیروهای سیاسی و اجتماعی در این جامعه، به‌ویژه برای کسانی که تصور می‌کنند وقوع تحولاتی در ایران با هماهنگی و دخالت قدرت‌های خارجی، اوضاع ایران را رو به بهبودی می‌برد و آنچه آنها تصور می‌کنند، در ایران محقق می‌شود، بازگویی و واکاوی شود. به بیان دیگر، تحولات و صحنه سوریه امروزه حاوی این عبرت است که اولاً، دشمنی قدرت‌های سلطه‌گر و نظام سلطه با مؤلفه‌های قدرت در سطح منطقه غرب آسیا و به تبع این، با کشورهای قدرتمند است وثانیاً، هرگونه امید بستن به ایجاد تحولاتی در سطح منطقه در همراهی یا مشارکت با قدرت‌های خارجی، سرنوشتی جز اضمحلال برای کشورهای منطقه و از جمله جمهوری اسلامی ایران ندارد.

♦ **هراس بنیادین قدرت‌های سلطه‌گر**
صحنه‌های گوناگون سوریه به‌ویژه هدف قرار دادن بیش از ۵۰۰ نقطه مهم در این کشور از سوی رژیم صهیونی گویای آن است که این رژیم و حامیان آن، فقط با حکومت‌های مستقل، ضداستکباری و حامی مقاومت دشمنی ندارند، بلکه فراتر از این، با هر سویه‌ای از قدرت و قوی بودن مخالف هستند؛ زیرا با سقوط حکومت بشار اسد و به قدرت رسیدن گروه‌هایی که بارها اعلام کرده‌اند سوریه را به مکانی برای حمله به رژیم صهیونی تبدیل نمی‌کنند، طبیعی است که هیچ سویه تهدیدی از داخل سوریه متوجه رژیم صهیونی نخواهد بود. از این‌رو، حمله رژیم صهیونی به اهداف حیاتی در داخل سوریه مانند ظرفیت‌های پدافندی، قدرت هوایی، آزمایشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی مهم، بنادر، نیروی دریایی و... اگرچه در ظاهر توجیه منطقی ندارد، اما گویای آن است که این رژیم سفاک، دشمنی عمیقی با ملت‌های منطقه دارد و از هرگونه ابزار قدرتی در دست ملت‌های منطقه هراس دارد. در واقع، این رژیم و حامیان آن

به‌ویژه ایالات متحده آمریکا، فراتر از دولت‌های اهل مقاومت و ضداستکباری منطقه، از مردم کشورهای منطقه نیز هراس دارند و بنابراین، به زعم خود، با رویکردی آینده‌نگرانه درصدد هستند تا هرگونه امکان قوی شدن در آینده را از ملت‌های منطقه سلب کنند. به بیان دیگر، آنها درصدد هستند با زین بردن عوامل قدرت در سوریه، زمینه را برای روی کار آمدن دولتی در سوریه فراهم کنند که در همه ابعاد و زمینه‌ها، ضعیف و وابسته بماند و قدرتی برای مقابله احتمالی با سلطه آنها نداشته باشد.

♦ **دو تجربه درس‌آموز در ایران معاصر**
بر این اساس، آنچه امروز در سوریه در حال رخ دادن است، آینه تمام‌نمایی است از فردایی که اپوزیسیون در همکاری و همراهی با قدرت‌های سلطه‌گر برای ایران دنبال می‌کند. آنچه این مهم را به باوری تخطی‌ناپذیر تبدیل می‌کند، سابقه عملکرد قدرت‌های سلطه‌گر در قبال ملت ایران است. در این زمینه حداقل می‌توان به دو تجربه درس‌آموز مهم اشاره کرد:

تجربه اول؛ مربوط به سرنوشت امیرکبیر است که شخصیتی مستقل و کاردان بود و با آنکه هیچ شعاری علیه قدرت‌های سلطه‌گر در آن زمان سر نمی‌داد، اما چون به ایران قوی می‌اندیشید و درصدد اعاده استقلال کشور بود، در نهایت با توطئه روس‌ها و

انگلیس‌ها و به دست عمال داخلی آنها در حمام فین کاشان، رگ حیات افتخارآمیزش را زدند. تجربه دوم؛ به سرنوشت حکومت دکتر مصدق برمی‌گردد که وی نیز اگرچه به صورت جامع به ایران قوی نمی‌اندیشید و فقط در مسئله نفت با استعمار انگلیس درگیر شده بود، اما همین میزان از استقلال‌طلبی و تلاش برای اعاده حاکمیت ملی هم از سوی آمریکا و انگلیس تحمل نشد و سرانجام آنها با کودتای آمریکایی- انگلیسی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، او را از کار برکنار کردند و با روی کار آوردن دولتی دست‌نشانده، به طور کامل بر مقدورات ایران مسلط شدند.

♦ **دشمنی استکبار با ایران قوی**
با توجه به آنچه گفته شد، فارغ از اینکه چه حکومتی و چه افرادی در ایران روی کار باشند، قدرت‌های سلطه‌گر با «ایران قوی» و هرگونه تلاش برای استحکام پایه‌های قدرت ایران مخالف هستند. از این‌رو، هر حکومتی در ایران روی کار باشد، اگر بخواهد با وابستگی مقابله کند، متکی به خود باشد، برای استحکام قدرت خود تلاش کند و دست بیگانه را از دخالت در تعیین مقدرات ملت ایران قطع کند، قطعاً با دشمنی سلطه‌گران مواجه خواهد شد و این‌گونه نیست که با رفتن جمهوری اسلامی، دشمنی نظام سلطه به پایان برسد؛ چرا که دشمنی نظام سلطه

با ملت ایران، در سال‌ها و دهه‌های پیش از تشکیل جمهوری اسلامی ایران ریشه دارد. بنابراین، کسانی که توهم براندازی دارند و رؤیای تعبیرناپذیر آن را در سر می‌پرورانند، باید بدانند که هرگونه همراهی و مشارکت آنها با دشمنان ایران، نه خدمت به ایران، بلکه خیانت به ایران و آینده وطن است و نه تنها توسعه، آزادی، رفاه و امنیت را به بار نمی‌آورد، بلکه وضع موجود را به مراتب بدتر و پیچیده‌تر از وضعیت موجود کرده و بر درجه ابهام آن می‌افزاید.

♦ **سخن پایانی**
جمهوری اسلامی ایران با وجود همه فشارها و موانع خارجی و داخلی، امروزه داعیه‌دار تأمین استقلال و عزت ملی بوده و درصدد تحقق ایران قوی به منزله یک آرمان ملی است. بنابراین، ضمن اینکه باید قلدردان این نعمت بزرگ باشیم، باید بدانیم که اولاً؛ جمهوری اسلامی ایران تجلی بیش از یک‌قرن مبارزه ملت ایران برای تحقق استقلال و آزادی و تلاش برای تحقق ایران قوی است وثانیاً، آنچه این نظام برای تحقق آن می‌کوشد، نه تنها قدرت و اقتدار ملی را تحکیم می‌بخشد، بلکه آینده کشور را نیز تضمین می‌کند. بنابراین، امروز یک شاخص مهم برای ایران‌دوستی و تعهد به آینده کشور، حمایت از نظامی است که این‌گونه داعیه‌ها و باورهایی دارد و اینگونه مسیری را برای خود تعریف کرده است.

آفاق

نسبت مصلحت با تفکر انقلابی-۳۹

مصلحت و محافظه‌کاری

اشاره کرد که مرعوب تهدیدهای آمریکاست؛ به گونه‌ای که با کوچک ترین تهدید، حاضر است تمام برگ‌های برنده خود را بدهد تا آمریکا به او حمله نکند. چنین تفکری در دو راهی‌هایی که مجبور به انتخاب می‌شود، بر اساس ترس‌های خیالی خود یا حتی دنیاطلبی انتخاب می‌کند و این همان محافظه‌کاری در قالب مصلحت‌اندیشی دینی است. انتخاب‌های این تفکر، چون ناشی از توهم ترس است و ریشه در واقعیت ندارد، در نهایت سبب متضرر شدن نظام و مردم می‌شود. البته اگر این ترس واقعی باشد انتخاب برآمده از این ترس واقعی، همان احتیاط‌عقلانه‌ای است که تفکر و روحیه انقلابی از آن استقبال کرده و ندیدن واقعیت‌ها را تقبیح می‌کند.

در مقابل رویکرد فوق، تفکری قرار دارد که معتقد است؛ «آمریکا هیچ غلطی نمی‌تواند بکند». این تفکر وقتی در دو راهی‌ها مجبور به انتخاب می‌شود، متفاوت از تفکر نخست، عمل کرده و با توجه به تحلیلی که از قدرت رو به‌زوال آمریکا دارد، انتخابی شجاعانه که ناشی از عقلانیت انقلابی است، خواهد داشت.

برای مثال می‌توان به پرونده هسته‌ای ایران اشاره کرد که از سوی صاحبان تفکر نخست، بر اساس غنی‌سازی- کمتر از ۳/۵ درصدی با آمریکا مذاکره می‌شد، ولی همین پرونده ازسوی صاحبان تفکر دوم، باغنی‌سازی ۶۰ درصدی پای میز مذاکره حاضر شد. مقایسه دستاوردهای این دو تفکر بهخوبی، تفاوت رویکرد محافظه‌کارانه غلط و رویکرد انقلابی‌عقلانه را به نمایش می‌گذارد.

محمد ضا ملایی
پژوهشگر اندیشه سیاسی

رهبر معظم انقلاب، محافظه‌کاری را «ملاحظه موقعیت و مصلحت خیالی» می‌داند و با تأکید بر اینکه محاسبه محافظه‌کارانه غیر از محاسبه عقلانی است، تصریح می‌کند که محافظه‌کاری عبارت است از: «اکتفای به داشته‌ها و نداشتن همت و بلندپروازی در همه زمینه‌های فکر و فرهنگ» و لذا این محافظه‌کاری را «فتلگاه انقلاب» می‌داند.

محافظه‌کاری در دو سطح قابل طرح است. در یک سطح، تا حدی می‌تواند همان عملکردایی باشد؛ زیرا در رویکرد محافظه‌کارانه همچون رویکرد عملگرایانه، منتظر وقوع تراحم میان دو حکم یا دو تصمیم ی‌ا دو قانون نمی‌مانیم؛ بلکه همیشه جانب سود یا احتیاط را می‌گیریم هر چند موقعیت پیش رو، مصداق تراحم نباشد. اما تفاوت این دو رویکرد، در معیار انتخاب است. در رویکرد عملگرایانه بر اساس سود و منفعت حرکت می‌شود، اما در رویکرد محافظه‌کارانه بر اساس احتیاط عمل می‌شود.

اما سطح دیگری هم برای محافظه‌کاری می‌توان در نظر گرفت که مرز آن با مصلحت‌اندیشی در حکمرانی دینی بسیار ظریف است. به عبارت دیگر، حتی در همان مصلحت مبتنی بر تراحم و تقدیم اهم بر مهم، ممکن است انسان گرفتار محافظه‌کاری شود؛ برای مثال می‌توان به تفکری

سیاست نامه

سیدمحمدباقر صدر-۲۶
نابنغه حوزه

مسعود پور فرد

کارشناس سیاسی

سید صدر از بیست سالگی با تدریس کتاب «کفایه‌الاصول»، تعلیم و تربیت طلاب جوان را آغاز کرد. از بیست‌وپنج سالگی به تدریس خارج اصول و از بیست‌وهشت سالگی به تدریس دوره خارج فقه براساس کتاب «العروة الوثقی» همت گماشت و بعدها به تدریس فلسفه و تفسیر قرآن نیز اهتمام کرد. او در طول نزدیک به سی سال تدریس و تعلیم، شاگردانی جوان، محقق، پرشور، متقی، متفکر، آگاه، مجاهد و سیاستمدار تربیت کرد که هر یک از آنها بعدها پرچمدار نشر علم و فرهنگ و آیین جهاد در راه خدا شدند و بعد از استادشان، راه علمی، فکری و سیاسی – اجتماعی او را ادامه دادند.

سیدمحمدباقر صدر، نهضت امام خمینی(ره) در ایران را روزنه‌امیدی برای نجات امت اسلامی می‌دانست. بنابراین، از آغاز نهضت اسلامی امام(ره) در سال ۱۳۴۲ شمسی آن را تحت نظر داشت و از اسام و حرکتش حمایت می‌کرد. در تاریخ ۹ جمادی‌الثانی ۱۳۸۵، حضرت امام خمینی(ره) از تبعیدگاه ترکیه به نجف اشرف منتقل شدند. ورود امام(ره) به حوزه علمیه نجف، جنب و جوشی در آن ایجاد کرد. علما و روحانیون نجف درباره استقبال از امام(ره)، نظرهای گوناگونی داشتند.

آیت‌الله صدر با اشتیاق تمام به همراه عده‌ای از علمای دیگر، در مراسم استقبال و پیشواز از امام(ره) شرکت و شاگردان و همفکرانش را نیز به آن دعوت کرد و در تمام چهارده سال اقامت امام(ره) در نجف، سیدمحمدباقر با ایشان ارتباط نزدیکی داشت و به امام(ره) عشق می‌ورزید؛ عشقی که تا آخر عمر در بین او و امام(ره) بود.

دوران مرجعیت آیت‌الله سید محمدباقر صدر، پس از وفات آیت‌الله حکیم (۱۳۹۰ ق) آغاز شد و بسیاری از مردم عراق از او تقلید کردند. در سال ۱۳۹۲ ق، رژیم بعث عراق بیش از پیش از تحرک‌های ضد استبدادی حزب دعوت اسلامی و دیگر گروه‌های مبارز و مسلمان عراق به وحشت افتاد. بنابراین، با پورش به خانه‌های مبارزان و مجاهدان، عده زیادی را دستگیر و زندانی کردند. آیت‌الله صدر نیز با اینکه بیمار بود و در بیمارستان نجف بستری شده بود، تحت نظر مأموران سازمان امنیت رژیم بعث قرار گرفت. تا اینکه با اعتراض مردم و علما، سازمان امنیت دست از او برداشت.

از حوادث مهم دیگر در دوران مرجعیت آیت‌الله صدر، حرکت اربعین سال ۱۳۹۷ بود. مردم نجف از قدیم هر سال در روز اربعین حسینی، مویه‌کنان و عزادار، با پای پیاده از نجف تا کربلا راهپیمایی می‌کنند. در آن سال، آیت‌الله صدر هر چه در توان داشت به هیئت‌های عزادار مساعدت کرد تا مراسم شورا نگیز اربعین را هر چه با شکوه‌تر برگزار کنند. آن روز ده‌ها هزار نفر در قالب عزاداران حسینی، اعتراض خود را علیه سلطه ضد انسانی رژیم بعث عراق اعلام کردند. به دنبال آن قیام تاریخی، آیت‌الله صدر را دستگیر و به سازمان امنیت بغداد منتقل کردند. در آنجا پس از بازجویی، هشت ساعت تحت شکنجه جسمی و روحی قرار دادند. آثار آن شکنجه‌ها، تا آخر عمر در بدنش هویدا بود و به سختی می‌توانست از پله‌ها بالا برود.

یادداشت

رساله عملیه زنان مجتهد برای بانوان

مهدی عامری

کارشناس علوم اسلامی

یکی از پدیده‌های پربرکت انقلاب اسلامی ایران، تأسیس حوزه‌های علمیه خواهران است. این اقدام در تاریخ تشیع بی‌نظیر و در دوران معاصر قابل توجه بوده و تأثیرات عمیقی بر زندگی زنان و دختران جوان مؤمن گذاشته است. با ورود به این حوزه‌ها، هزاران زن و دختر جوان به عالمان دینی تبدیل می‌شوند که از علوم دینی آگاهی عمیق پیدا کرده و برخی از آنها به درجه اجتهاد نیز می‌رسند. این حجم و کیفیت از آموزش دینی برای زنان به صورت ساختاری و نظام‌مند، در تاریخ تشیع کم‌سابقه است.

در گذشته، زنان برای دستیابی به علوم دینی و حوزوی به مردان وابسته بودند، اما امروز شاهد تغییرات اساسی در این زمینه هستیم. اکنون اداره این حوزه‌ها به دست خود طلاب بانو انجام می‌شود. این تغییر نه تنها یک الگوی کامل و موفق زنانه را به نمایش می‌گذارد؛ بلکه نشان می‌دهد می‌توان با رعایت چارچوب‌های شرعی و عقلانی آموزش مؤثر و فعال و مفید برای جامعه داشت. خروجی‌های این حوزه‌ها بانوان فرهیخته و فاضلی هستند که به حل مسائل متعدد اجتماعی و فردی زنان کمک می‌کنند.

در دیدار اخیر رهبری با زنان، امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی) به مسئله‌ای مهم اشاره کردند که وظیفه جدیدی بر دوش حوزه‌های علمیه خواهران می‌گذارد. ایشان فرمودند، در مسائل خاصی که مردان نمی‌توانند به خوبی موضوع را تشخیص دهند، زنان باید از زنان تقلید کنند. این بیان به معنای آن است که زن مجتهد می‌تواند مرجع تقلید برای زنان باشد. این نکته به وضوح نشان می‌دهد، حوزه‌های علمیه خواهران باید از این پس مجتهدان زن خود را به جامعه معرفی کنند.

مجتهدان زن باید فتوا دهند و رساله عملیه بنویسند و این امر می‌تواند تحولی بزرگ در مسائل زنان، چه در حوزه فردی و چه در مسائل اجتماعی ایجاد کند. هرچند در فقه ما تا حدی به این موضوع پرداخته شده که در برخی از مسائل و موضوعات زنان باید به خود زنان رجوع کنند، اما مسئله تقلید از زنان، فراتر از مسائل فردی و شخصی است. این موضوع نیازمند تأمل و بررسی بیشتر است و باید برای تدوین رساله‌های مخصوص زنان که زنان مجتهد آن‌را می‌نویسند، برنامه‌ریزی دقیقی صورت گیرد. در این حالت، یک عرصه جدید برای زنان باز می‌شود که می‌تواند برکات بسیاری به همراه داشته باشد. چه بسا نیاز باشد در ساختار و نظام حوزه علمیه خواهران تحولات و تغییراتی صورت پذیرد.

تأسیس حوزه‌های علمیه خواهران نه تنها به ارتقای سطح علمی و دینی زنان کمک کرده است، بلکه با ایجاد فرصت‌های جدید، به آنها این امکان را می‌دهد که در مسائل دینی و اجتماعی خود پیشگام باشند. با توجه به تأکید رهبری بر نقش زنان در حوزه‌های علمیه در این دیدار و در دیدار با مسئولان جامعه‌الزهر(اس)، می‌توان امیدوار بود که این روند به تحولی عمیق در ساختارهای دینی و اجتماعی زنان بینجامد و برکات آن در آینده نمایان شود.

انمه ما با اینکه خودشان امام هستند و عجیب هم هست، وقتی می‌خواهیم برای امامت اهل بیت(ع) به آیه قرآن کریم استدلال کنیم، می‌فرماید که باید امام به کسی پشت‌گرم نباشد، امام معلم لازم ندارد. «أَقْمَنُ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ»؛ خودش نیاز به معلم نداشته باشد. «أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْذَى»؛ در استدلال امامت انمه ما این است که این بزرگواران شاگرد نیستند. با وجود این استدلال، امامان ما به این موضوع تصریح کرده‌اند که ما دنباله‌رو مادرمان هستیم. این حرف خیلی بزرگ است... انمه(ع) روی عبارات خیلی حساس بودند که شائبه‌ای پیش نیاید؛ ولی اینطور فرموده‌اند. از امام زمان(عج) شروع می‌کنم، حضرت می‌فرمایند: «فِي إِيَّاتِ رَسُولِ اللَّهِ(صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ»؛ مادر ما اسوه ماست. این تعبیر خیلی عجیب است، اگر بروید و روایت را ملاحظه بفرمایید، امام زمان(عج) در موضوع «بیعت نکردن با ظالمان» فرمود که ما مردم اسوه من است، یعنی همان‌طور که ما مردم زهرای اطهر(س) در ماجرای سقیفه قیام کرد، الگوی من

است. امامی که همه بزرگان و اولیای طول تاریخ گریه کردند تا دست‌شان به دامان او برسد؛ یعنی فقط در دوره اسلام این‌طور نبوده است. حضرت حجت(ع) موعود امم هستند، بعد می‌فرمایند: «ما درم اسوه من است.» این یعنی اینکه این مادر چنان در کمال است که بتواند اسوه باشد، وگرنه معنا ندارد که امامی که در اوج کمال است بازگشت به عقب کند، انقلاب علی‌الاقاب قبیح است، «مَنْ اسْتَوَى يَوْمَآ فَهُوَ مُغْبُوثٌ» کسی که دو روز او مانند هم باشد مغبون است، امام زمان(عج) که جلورفته است، برمی‌گردد؟ زمانی کسی به من گفت باید زیارت جامعه کبیره را برای انمه(ع) خواند و نمی‌شود این زیارت را برای حضرت فاطمه زهرا(اس) خواند، چون ایشان امام نیست. گفتیم: بله! امام نیست، ولی امّ انمه است، اسوه انمه است، بلکه پناهگاه انمه است، بلکه مشکات ولایت است، یعنی آن طرفی که اینها را دور هم جمع کرده است، بلکه مُهِمَن است؛ همه اینها روایت است. یکی از روایات این روایت است که شیخ طوسی(ره) برای ما نقل کرده است،

«فِي إِيَّاتِ رَسُولِ اللَّهِ(صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ.... در عبارت امام رضا(ع) حکمت وجود دارد، حضرت(ع) فرمودند: «كَانَتْ لَنَا أُمٌّ صَالِحَةٌ» مادر صالحه‌ای داشتیم، «مَاتَتْ وَهِيَ عَلَيَّهَا سَاطِطَةٌ» وقتی شهید شد خیلی از دست آنها خشمگین بود. این حرف یعنی چه؟ اگر من فرزند خلف آن مادر باشم، من هم باید همین‌طور باشم. جایگاه امامت جایگاهی نیست که کسی بگوید من دنباله‌رو مادر خود هستم. قرآن کریم چقدر نهی کرده و به بت‌پرست‌ها فرموده است که نگویید «چون پدر و مادر من می‌پرستیدند، من هم بت می‌پرستم»؛ اگر من کار خطایی کنم که فرزندم نباید به من استناد کند. راوی از امام در چه جایگاهی سؤال کرد؟ عرض کرد: شما حجت خدا هستید. امام رضا(ع) فرمودند: ما دنباله‌رو مادرمان هستیم، «كَانَتْ لَنَا أُمٌّ صَالِحَةٌ مَاتَتْ وَ هِيَ عَلَيَّهَا سَاطِطَةٌ».

مکتب

پیروزی بزرگ

برخی افراد پیروزی را به هر وسیله‌ای می‌خواهند، نگاه‌شان نگاه کوتاه‌مدت و دنیایی است و به تبعات این نوع پیروزی برای خودشان هم فکر نمی‌کنند. در طول تاریخ چقدر بودند قدرت‌مندانی که با جنایات بی‌شمار به قدرت رسیدند و در مدت کوتاهی به همان شیوه‌ای که به قدرت رسیدند، از قدرت کنار رفتند و به بدترین وضع دچار شدند.

در قرآن، شکست از دو زاویه بررسی می‌شود؛ شکست در دنیا و شکست در آخرت. در قرآن کسانی که به نفس و دنیا بیشتر از خداوند اعتماد می‌کنند، به شکست دچار می‌شوند. خداوند می‌فرماید: «وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ»(طلاق/۳) شکست از نگاه قرآن ناشی از دوری از تقوا و توکل بر خداوند است. آن کسانی که به خدا توکل دارند، از کمک ویژه خداوند بر خوردار هستند. در قرآن شکست‌خوردگان اصلی به آن دسته از افرادی تعلق دارد که در دنیا از خداوند غافل شده‌اند که به سر نوشت بدی در آخرت دچار می‌شوند. این افراد به دلیل اعمال سوء و دوری از ایمان در روز قیامت شکست می‌خورند. پیروزی واقعی، آن است که انسان در قیامت از عذاب الهی نجات یابد و به بهشت و قرب الهی برسد. پیروزی اخروی با ایمان به خداوند، انجام اعمال صالح و رستگاری در روز قیامت همراه است. «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرَّةِ»(عصر/۳)

شکست مفاهیمی معنوی و اخروی دارند که در تعامل با ایمان، تقوا و ارتباط با خداوند قرار می‌گیرند. به عبارتی، قرآن کریم مفهوم پیروزی و شکست را بر اساس ارزش‌های معنوی و آخرتی تعریف می‌کند و این ارزش‌ها ملاک سنجش قرار می‌گیرد. وقتی خداوند می‌فرماید: «...إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ، وَإِنْ جَبَدْنَا لَهُمُ الْعَالِيُونَ» و مسلماً سپاه ما پیروزند.(صافات/۱۷۲و۱۷۳) یعنی مهم در لشکر خدا بودن است. حال این در لشکر خدا بودن با چه آدابی همراه است؟ در سوره مؤمنون، خداوند برای مؤمنان، فلاح(رستگاری) را نوعی پیروزی معرفی می‌کند و می‌فرماید: «قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ»(مؤمنون/۱) در این نگرش، ایمان، اخلاق، معنویت، رها شدن از قیدهای نفسانی و رسیدن به مقام قرب الهی، پیروزی به شمار می‌آید. در قرآن، پیروزی در دنیای مادی و ظاهری نیز در کنار پیروزی‌های معنوی مورد توجه است. در آیات مختلف دیگر قرآن، تأکید بر فلاح(رستگاری) و کامیابی در دنیا و آخرت این‌طور آمده است. «فلاح» به‌معنای رستگاری و پیروزی است که از تزکیه نفس و دوری از فساد حاصل می‌شود. «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا»(شمس/۱۰) پیروزی واقعی از آن کسی است که بر نفس خود چیره شده باشد. کسی که بر نفس خود پیروز شود، برای موفقیتش در امور دنیایی به هر وسیله‌ای متوسل نمی‌شود. اینکه

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

آنچه انسان در هر لحظه، خصوصاً در لحظه آخر زندگی با آن مواجه می‌شود، کمال یا نقصان، فضیلت و رذالت و... است که با پیروزی یا شکست به دست می‌آید؛ یعنی پیروزی در مبارزه با شیطان و شکست از شیطان که اسباب فضایل و کمالات را فراهم می‌کند. منتها از نظر مادی‌گراها پیروزی و شکست طور دیگری تعبیر شده است و با نظر قرآن و اهل بیت(ع) تفاوت‌های بسیاری دارد. برخی انسان‌ها پیروزی را فقط در موفقیت کارشان می‌بینند و توجهی به مقدمات و مخرجات آن ندارند. برخی دیگر پیروزی را مهم می‌دانند و فائند هر کاری باید انجام دهیم تا به هدف مورد نظر خود برسیم. آنها می‌گویند مهم رسیدن به هدف است، با هر وسیله‌ای ولو انجام رفتارهای غیر انسانی که همین استدلال‌ها ملاک کمال، فضیلت، نقص، رذالت و... آنها قرار می‌گیرد. در حالی که مفهوم پیروزی یا شکست در اسلام تعریف دیگری دارد. در قرآن کریم، این مفاهیم تنها به پیروزی‌های ظاهری و مادی یا شکست‌های فیزیکی و دنیوی محدود نمی‌شوند؛ بلکه در نگرش قرآنی، پیروزی و

احکام

آداب میهمانی!

پرسش: آیا اگر میهمانی یکی از اثاثیه‌های میزبان‌ش رانجس کند، مطلع کردن میزبان واجب است؟

پاسخ: اگر از وسایلی است که در خوردن و آشامیدن استفاده می‌شود، باید اطلاع دهد و اگر از وسایلی است که عدم اطلاع باعث اخلال در مثل وضو و غسل شود، بنا بر احتیاط واجب اطلاع لازم است؛ در غیر این موارد اطلاع دادن لازم نیست.

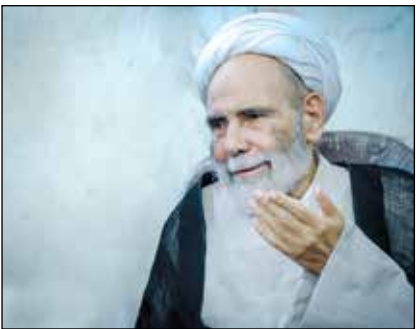
آیت‌الله‌العمی خامنه‌ای،
اجوبه‌الاستفتائات، سؤال ۲۸۲

سلوک

آدم بخیل آلوده است

آیت‌الله حاج آقا مجتبی تهرانی: اتفاق و کمک‌رسانی به دیگران، برکات فراوان فردی و اجتماعی همراه خود دارد. یکی از برکات فردی‌اش انفاق کردن، درمان بخل است. بخل یک مرض است. امام جواد(ع) از سر شب تا صبح طواف می‌کرد و فقط یک دعا می‌کرد. می‌گفت: «سُحَّ نَفْسِی»(بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۱) خدایا مرا از بخل حفظ کن. بخل، یک هنری دارد، نمی‌گذارد دیگران یاد بگیرند. به امام جواد(ع) عرض کردند: دعای دیگر نیست. ایشان فرمودند: «دعای دیگر هم هست، اما این خیلی مهم است. آدمی که بخیل است، آلوده است.»

مکتب

پیروزی بزرگ

خداوند در این آیه می‌فرماید که رستگاری در آخرت از آن کسانی است که ایمان دارند و عمل صالح انجام می‌دهند. در مقابل، شکست از نظر قرآن، دور ماندن از رحمت خداوند و اسیر هواهای نفسانی بودن است. آنچه در سوره نصر آمده هم تأکید بر این دارد که مؤمنان که پیروز می‌شوند، حتماً شرایطی دارند که پس از پیروزی مشغول تسبیح و تقدیس خداوند می‌شوند. خداوند در این سوره می‌فرماید: «چون یاری خدا و پیروزی فرا رسد و ببینی که مردم دسته دسته در دین خدا درآیند. پس به ستایش پروردگارت نیاشگر باش و از او آمرزش خواه که وی همواره توبه‌پذیر است.»(نصر/۱-۳) چنانکه خداوند می‌فرماید: «وَمَا التَّصَرُّ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ»(آل‌عمران/۱۲۶) در مقابل، نفس پرستی، سستی و زیر پا گذاشتن حدود الهی عوامل شکست است. شکست در قرآن صرفاً به ناکامی‌های ظاهری و دنیوی محدود نمی‌شود، بلکه شکست اصلی در قرآن به‌معنای فاصله انسان از خداوند و سقوط معنوی اوست. «إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كَافَرًا قَٰلَٰوَلَيْكَ عَلَيْهِمْ وَغَتَّةُ اللَّهِ وَالْمَلَٰئِكَةُ وَالنَّاسُ أَجْمَعِينَ»؛ این آیه به وضوح نشان می‌دهد، شکست واقعی در آخرت به دلیل کفر و عدم ایمان به خداوند است. از منظر اسلام ناب آنچه ملاک پیروزی و شکست است، در جبهه حق بودن است. ما باید تلاش کنیم سمت حق باشیم و برای اهتزاز پرچم حق تلاش کنیم.

تاریخ نگار

دخت حیدر کرار

حضرت ام کلثوم(س) در ۲۱ جمادی‌الثانی سال ۶۱ هجری در مدینه از دنیا رفتند. پدرشان امیرالمؤمنین(ع) و مادرشان حضرت زهرا(س) است. در «اعیان الشیعه» آمده است: «امیرالمؤمنین(ع) آن مخدره را به عون‌بن جعفر طیار تزویج نمودند و آنچه در مورد ازدواج ام کلثوم(س) با غیر از بافته‌های مخالفین است.» آن حضرت در واقعه جانسوز کربلا حضور داشتند و بعد از شهادت امام حسین(ع) در کنار خواهرشان حضرت زینب(س) از بانوان و یتیمان محافظت می‌کردند. خطبه آن حضرت در شهر کوفه کلمات آن جناب با شمر هنگام ورود به دروازه شام و... بر عظمت و شجاعت و صبر آن مخدره دلالت دارد.

یادداشت

چرا از بانوی ایرانی می‌ترسند؟

آرش فهیم

دبیر گروه فرهنگ

یکی از محورهای اصلی جنگ شناختی و رسانه‌ای غرب علیه ایران طی دو دهه اخیر «زنان» هستند. از اواخر دهه ۸۰، عمده شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان به سمت بازتولید نوعی مطالبه‌گری و در عین حال تغییر ذائقه بانوان در کشورمان حرکت کردند.

می‌توان به صراحت گفت، هیچ کشوری همچون ایران طی چهار دهه گذشته در حوزه شکوفایی استعدادها و زمینه‌سازی برای حضور علمی و اجتماعی زنان، پویا و حامی نبوده است و در عین حال هیچ کشوری هم مانند ایران، آماج حملات و فضاسازی‌های سیاسی و رسانه‌ای در حوزه زنان نبوده است. شاید دلیل اصلی این مسئله به جایگاه و نقش زنان در تاریخ مبارزات نیم قرن اخیر در کشورمان برگردد. در هر پیروزی ملی، زنان طلایه‌دار بودند. بدون تردید، اگر شجاعت و حمایت بانوان نبود، انقلاب اسلامی به پیروزی نمی‌رسید. این زنان بودند که با تعهد به ایران و متکی بر اسلام توانستند بسیاری از پروژه‌های استعماری رژیم پهلوی را به باد دهند و زمینه را برای موفقیت نهضت اسلامی فراهم کنند.

در دوران جنگ تحمیلی نیز زنان ایرانی تاریخ‌ساز شدند؛ هم در پشت جبهه و هم حتی گاه در میدان‌های پرخطر جنگی، زنان حضوری درخشان داشتند. امروز نام ده‌ها زن به عنوان قهرمان دوران انقلاب و دفاع مقدس ثبت شده است. کتاب‌هایی هم درباره برخی از این زنان نوشته شده است که اغلب نیز پر فروش شده‌اند.

این موجب شد تا استیلاجویان و دشمنان، «زن ایرانی» را به چشم یک مزاحم بزرگ سر راه خودشان ببینند و نقشه‌هایی برای محو این هویت قدرتمند و تاریخ‌ساز بکشند. طی دو دهه اخیر، بخش اعظم شبکه‌های ماهواره‌ای و تولیدات ضدایرانی در حوزه‌های فرهنگی، هنری و رسانه‌ای، «زن ایرانی» را هدف قرار داده‌اند.

از یک سو، شبکه‌های خبری و تحلیلی، مانند بی‌بی‌سی فارسی و صدای آمریکا، در برنامه‌ها و قالب‌های گوناگون مباحثی در حوزه حقوق زنان و حجاب را مطابق با تفسیرها و مطامع خاص خودشان تولید و پخش کردند؛ از سوی دیگر، شبکه‌هایی چون «من و تو» بیشتر در قالب برنامه‌های زرد و سرگرم‌کننده، تخریب سبک زندگی و نزول شأن و جایگاه دخترها و زنان را در ایران پیگیری کردند. هدف هر دو جریان، تغییر هویت و ماهیت بانوی پیشرو و صاحب منزلت ایرانی به زن ولنگار، بی‌هویت و فاقد شأن و اعتبار بوده است.

وقتی چنین نقشه‌هایی از سوی جبهه استکبار در جریان است، دستگاه فرهنگی ایران نمی‌تواند ساکن و ساکت بماند. در این وضعیت، باید برنامه‌ای منظم و سازمان یافته برای جلا دادن به مفهوم و معنای بانوی ایرانی به عنوان یک حقیقت مهم و بزرگ فرهنگی و هویتی تدارک دیده شود. حیات یک جامعه به قدرت و هویت زنان آن جامعه بستگی دارد. تاریخ را بنگریم که دشمنان تمدن‌ها و کشورها چگونه از طریق سرکوب هویت و منزلت زنان یک کشور، توانستند آن کشور و تمدن را به راه نابودی و سقوط بکشانند!

نگاهی به تصویرسازی از زن ایرانی در سینما و سریال‌های شبکه نمایش خانگی

گزارش اقلیت!

اما شاید چه هستیم؟ مخاطرات همان الگوها در رنگ و لعابی دیگر و همان سطحی‌نگری به ساحت مقدس زن. چه بسا در برخی موارد شاهد یک عقب‌گرد عظیم به داستان‌ها و روایت‌ها و تصویرسازی‌های سینمای قبل از انقلاب و فیلم‌های فارسی هستیم. پای سخن بسیاری از زنان و مادران دهه ۱۴۰۰ که می‌نشینیم، می‌گویند ای کاش داستانی روایت می‌شد که در سبک زندگی امروز برای مان راهگشا بود. یک مادر دغدغه‌مند تحصیل کرده با انواع و اقسام نقش‌ها و کنش‌های اجتماعی و وقت کم و محدود در عین حال خواهان سرزندگی، شادابی و جوانی و ملجأ و پناهن امن خانواده و همسر. مضامین روانشناسانه همراه با آسیب‌شناسی دوران عصر حاضر یک زن همراه با دغدغه‌های کاملاً معمولی و عادی یک مادر یا یک همسر. تصویری که یک زن گویی در یک آئینه به خودش می‌نگرد و در عین حال که ساعتی را به آرامش و استراحت اختصاص می‌دهد، راهگشایی امور و گرفتاری‌هایش را نیز بازپایسد. اما جریان غیرطبیعی سینمای ایران در نمایش خانگی نیز به چشم می‌خورد. فیلمسازی اجتماعی ما مبتنی بر پژوهش و تحقیق و انطباق با واقعیت جامعه نیست؛ بلکه با فوکوس روی برخی ایده‌های حاشیه‌ای شهرها، مناطق فرودست و طبقه مرفه باعث شده تا هیچ حضوری از زنان و مادران ایرانی با توضیحاتی که داده شد، نداشته باشیم. گویا جای این طیف وسیع در سینما و نمایش خانگی ما نیست

می‌کردیم؛ اما امروز عادت کرده، می‌شویم و راحت گذر می‌کنیم. شگفت این است که سازندگان سریال‌ها هدف از ساخت را فقط گیشه و فروش و میزان بازدید می‌دانند. سازندگانی که شاید روزگاری دل‌مان به میزان عقاید و باورهای‌شان خوش بود، می‌بینیم امروز گوی سبقت بزک دوزک زنان را از دست سایر رقبا رپوده‌اند. وقتی درآمد و گیشه آمیخته با بازار مصرف فرهنگی می‌شود و سبد مصرف فرهنگی و رسانه‌ای خانواده‌ها تحت تأثیر بازار و مناسبت اقتصادی باشد، پر می‌شود از کلمات آلوده و سسمی که بتواند با هنجارشکنی مخاطبان را جلب خود کند. با این حساب، دیگر امیدی به تربیت فرهنگی شدن اعضای کوچک‌تر خانواده نمی‌رود. کار «خانواده» و «مدرسه» به عنوان دو عنصر کلیدی اصلی در تربیت هر روز سخت‌تر و سخت‌تر می‌شود و این وسط کسی نیست یقه بازوان فرهنگی و رسانه‌ای جامعه را به دلیل ارائه الگوهای غلط بگیرد. الگوهایی که در این رسانه‌های شبکه نمایش خانگی مطرح می‌شود، حتی دغدغه یک درصد از زنان جامعه ایران را هم در بر نمی‌گیرد؛ اما متأسفانه جامعه مصرفی و سرمایه‌داری، زنان را ابژه‌ای در نظر می‌گیرد و موارد و کالاهای مصرفی و دغدغه‌های مصرفی و افکاری را برای‌شان تعیین می‌کند که مثلاً سرافش نزنند، جا مانده‌اند. شبکه نمایش خانگی امید و روزنه‌ای بود برای رهایی از ارائه الگوهای غلط شبکه‌های ماهواره‌ای که با داستان خودمان و به امیدی داخل ساحت امن منزل آوردیم؛

می‌نشیند. تصویری که یک زن در آیننده از خودش متصور خواهد شد، با توجه به الگوهایی که در این سریال‌ها در اختیارش گذاشته می‌شود، چیست؟ یک زن در اوج زیبایی، جذابیت، پوشش نامتعارف، سبک زندگی لاکچری و همزمان خیانت. یک زن در اوج بدبختی، فلاکت، قربانی شده به دلیل سبک زندگی خانوده و در نهایت قصور جامعه، آماده هرگونه بزهکاری. یک زن در اوج انفعال، باری به هر جهت، ناامید و مأیوس، دل نگران، بی اعتماد به همسر و خانواده، غیر مستقل و وابسته و افسرده و... .

اینها به طور خلاصه بیشترین الگوهایی هستند که سریال‌های شبکه نمایش خانگی امروز عرضه می‌کنند و در معرض دید عموم قرار می‌گیرد و در نهایت خوش‌بینی می‌توان گفت، سازندگان آن دل‌شان را به این خوش کرده‌اند که محدودیت سنی را هم تعریف کرده‌اند. جای تأسف است که چرا ما در سکوهای نمایش خانگی حتی یک سریال با آسودگی خاطر برای یک خانواده متعادل معمولی امروزی نداریم که همه اعضای آن در طیف‌های سنی گوناگون با آسودگی خاطر پای تماشای آن بنشینند؟ حتی یک سریال! عجیب اینجاست که مرزهای اخلاقی به سرعت در حال درنوردیدن هستند. امروز جملات و کلماتی از زنان قصه‌ها می‌شویم که اگر در فیلمی، آن‌هم ۱۰ سال پیش از زبان یک مرد خارج می‌شد، همگی تعجب

فاطمه خانی‌پور

کارشناس رسانه

سینما و شبکه نمایش خانگی در تحقیقات امروزی دو مورد مطالعاتی جدید و گسترده به شمار می‌آید که از منظرهای گوناگونی مورد توجه و بررسی قرار گرفته است. یکی از این مناظر بحث تصویر زنان و جنسیت در حوزه‌های نمایشی و تصویری است.

از اِسن رو، توجه به این رویکردها در فهم و معناسازی از محصولات رسانه‌ای با مضامین اجتماعی باید به خوبی رصد شود. از مسائل مورد مناقشه در مطالعات فمینیستی و زنان که در سال‌های اخیر، ردپای آن را در بسیاری از نقدها، نوشته‌ها و مقالات تولید شده در جامعه ایرانی می‌توان دید و از سوی دیگر به نظر نمی‌رسد هنوز به تبیین یکپارچه‌ای از چگونگی شکل‌گیری تحولات نگرشی دست یافته باشیم، چالش نقش انفعالی و ابژه‌گی زنان و مردان در خانواده و جامعه است.

همه کسانی که امروز با رسانه‌ها و انواع و اقسام آن سر و کار دارند، کم و زیاد شاهد تأثیرات آن بر مخاطب‌ها هستند. قطعاً میزان الگوپذیری در افراد متفاوت است؛ اما چیزی که در اینجا مطرح می‌شود، تغییر نوع اراده و خواست مخاطبان و سطح فکری از منظر ذائقه نمایشی و در وهله بعد آرا و افکار آنان است. دختر نوجوانی را متصور شوید که امروزه حداقل پای تماشای دوسه سریال از شبکه نمایش خانگی

حسن اوصالی

کارشناس فرهنگی

یکی از مشکلات سینمای به اصطلاح اجتماعی ما این است که در آن «مسئله‌محوری» جای خود را بر «سلیقه‌محوری» می‌دهد، آن وقت فیلمساز زحمتی به‌خود نمی‌دهد که «آسیب‌شناسی» جدی انجام داده و رویکرد مبنایی خود را نسبت به مسئله در اثرش مشخص بکند و با همان رویکرد نیز قصه‌اش نقد بشود، اما با در هم آمیختن فقه، اخلاق، قانون و سلیقه در هم، می‌خواهد تصویر بر ساخته خود را به جامعه اقل کند.

برای نمونه، در فیلم «ابلق» که آخرین ساخته «ترگس آبیار» است، مردی متأهل نظری بر زن متأهلی می‌کند و زن برای دفاع از حیثیت خود در دام حرف‌ها و حدیث‌های زنانه و جامعه متحجر می‌افتد و زن دوباره قربانی یک هوس می‌شود.

سؤال اینجاست که فیلم‌ساز دلیل قربانی شدن زن را چه قلمداد می‌کند؟ تاریخ؟ یا دین؟ آیا صحبتی از موقعیت و جایگاهش در آن لوکیشن میندل و ساختگی تصنعی می‌شود؟ مادر کدام مینا بر کرسی قضاوت بنشینیم و کلاه خود را قاضی بکنیم؟ این است که تفکیک نکردن مسائل مرتبط با زن ما را در دام مغالطه فیلم‌سازان می‌اندازد.

یا نمونه‌ای دیگر؛ در فیلم «ابدویک‌روز» اولین ساخته «سعیدروستایی» مشاهده می‌کنید که در یک خانواده پایین‌نشین باز این زن‌ها هستند که قربانی جامعه مردسالار (به‌زعم فیلمساز) شده‌اند. دختری دارد از دیه و مهریه شوهر مرحومش ۲۰۶ می‌گیرد و ازدواج نمی‌کند به‌این دلیل که حسابش را قطع می‌کنند و سسمیه را می‌بینید که به‌اجبار قرار است عروس یک خانوادۀ پولدار «افغانستانی» بشود که برادرش بتواند مغازه فلافل‌ی بزند و ازدواج بکند! فیلمساز در این فیلم به‌تهایی در کرسی قضاوت

نشسته است و با روشن‌کردن چراغ خانه به دست سسمیه در پلان آخر ادای امید را درمی‌آورد، غافل از اینکه مخاطب به‌خوبی نگاه فیلم‌ساز را فهمیده است. در پلانی در داخل حیاط بحثی شکل می‌گیرد و مرتضی که پسر بزرگ خانواده است، می‌گوید: «کسی که بتونه از اینجا بره ولی نره از سگ کمتر!» و کسی که می‌تونه بره و بره و برگرده از اونی که از سگ کمتر، کمتر!» در این پلان فیلم‌ساز تیر خلاص را بر سسمیه که فرشته نجات این خانه است، نشان می‌دهد که او می‌تواند برود و می‌رود؛ اما باز برمی‌گردد و به‌همان زندگی نکت‌وار و میندل ادامه بدهد و بشود همانی که از سگ کمتر، کمتر!

باید توجه داشت چه پیش‌فرض‌هایی سبب می‌شود این نگاه در سینمای ما نسبت به زنان ایرانی به تصویر کشیده بشود؟ آیا ما هنوز نتوانسته‌ایم تفکیکی بین مسائل مرتبط ایجاد کنیم یا مسئله چیز

سلیقه‌محوری به جای مسئله‌محوری

دیگری است؟

از تمامی اینها که بگذریم، شما یک هجمه سنگین در آثار هنری دهه اخیر علیه زنان چادری و مؤمنه مشاهده می‌کنید. زنان چادری در فیلم‌های ایرانی با طلاق گرفته‌اند یا در حال طلاق گرفتن هستند و یا فقیرند یا در حال فقیر شدنند، یا دروغگو هستند و کتمان‌گر.

برای نمونه، در فیلم «جدایی نادر از سیمین» می‌بینید که زن چادری قصه ما دروغگو و کتمان‌گر است و زن ششیک‌پوش در پی مهاجرت به غرب، انسانی اخلاق‌مدار است که حتی جایی که می‌تواند با دروغ ضرر احتمالی را نیز دفع بکند، باز می‌خواهد راستش گفته بشود.

همه این‌ها نشان می‌دهد فیلم‌های ساخته شده درباب زن در سینمای ایران خلاف واقعیت‌ها است و یک الگوی درست نمی‌سازد!

کتاب

ترجمه‌های آسیب‌زا

انتقاد در محضر رهبر معظم انقلاب

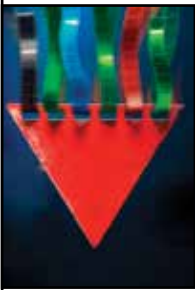
«لیلی عجاج» کارگردان سینما و تئاتر در دیدار زنان و دختران با رهبر فرزانه انقلاب گفت: «امروزه شاهد ترجمه آثار بسیار ضعیفی، تأکید می‌کنم ضعیف از نویسندگان خارجی گمنام هستیم که این آثار نه تناسبی با فرهنگ ما دارد و نه حرف جدیدی برای گفتن دارد.»وی افزود: «از همه بدتر این ترجمه‌ها از باب اسلوب

درام‌نویسی آثار عقب افتاده و ضعیفی هستند؛ اما متأسفانه منتخب کارگردان‌های ما برای اجرا هستند. چون کارگردان ما می‌خواهد در مسیر به صحنه بردن اثر نمایشی، کمترین چالشی با شورای نظارت و ارزشیابی داشته باشد و کم‌کم صدای آن سلیقه شنیده می‌شود.»

سینما

فیلمسازان مقاومت

هجدهمین جشنواره بین‌المللی مقاومت

مدیر دبیر خانه هجدهمین جشنواره فیلم مقاومت گفت: «با توجه به استقبال هنرمندان داخلی و به‌ویژه بین‌المللی از جشنواره، احتمال تمدید مهلت ارسال آثار تا پایان دی‌ماه وجود دارد.»زهرا بابائزاد» بیان کرد: «فعال کردن دبیرخانه در استان‌ها و کشورهای گوناگون انجام می‌شود که یک شبکه ارتباطی شکل بگیرد و بعد از

اختتامیه هم تولید آثار هنری و رسانه‌ای با موضوع مقاومت در جریان باشد.» وی یادآور شد: «مهلت ارسال آثار تا ۴ دی بود، اما با توجه به میزهایی که در کشورهای گوناگون و بخش بین‌المللی ایجاد شده و استقبال فیلمسازان بین‌الملل، احتمالاً تا پایان دی‌ماه تمدید شود.»

فجر ۴۳

شکلات ششم

روایت پرونده سری منافقین

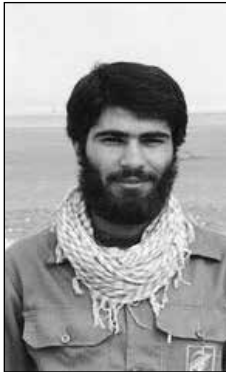

فیلم «شکلات ششم» با افشاگری درباره یکی از پرونده‌های سری سازمان مجاهدین(منافقین) در مسیر تدوین قرار گرفته تا در جشنواره چهل و سوم فیلم فجر رونمایی شود.«شکلات ششم» را «مهدی میرغاثی» به تهیه‌کنندگی «روح‌الله حسینی» با شخصیت‌هایی ساخته که بعضی از آنها قربانی‌های تاریخی یا تیپ‌های سیاسی آشنا در فعالیت‌های چریکی قبل از انقلاب اسلامی دارند.

«علیرام نورایی» و «محرم‌رضا داونژاد» از جمله بازیگران «شکلات ششم» هستند که چهارپدازی آنها برای مخاطبان یادآور برخی شخصیت‌های پر مناقشه تاریخ فعالیت‌های سیاسی است. گفتنی است خوشبختانه در سال‌های اخیر شاهد آن هستیم که موضوع منافقین مورد توجه ویژه سینماگران قرار گرفته است.

قبیله عشق

جهاد خانوادگی!

«اسماعیل فرجوانی» روز ۶ آبان ۱۳۴۱ متولد شد و دوران کودکی را در فضای روحانی خانواده‌اش که در همسایگی برخی خانواده‌های عالم و روحانی زندگی می‌کردند، گذراند و همین امر در پرورش روحی و معنوی او تأثیر بسزایی داشت. وی در کنار تحصیل، در یک کارگاه نجاری مشغول به کار شد که روح استقلال و اتکا به خداوند را در او پرورش می‌داد.

عشق و علاقه زیادش به امام خمینی(ره) و شناخت هدف‌های مقدس ایشان در دوران تحصیله در دبیرستان که همزمان بود با ماه‌های پایانی دوران ستم و خفقان پهلوی، او را به صحنه مبارزه با رژیم شاه کشاند. از روزی که اسماعیل فرجوانی در راه تحقق هدف‌های امام(ره) وارد مبارزه شد تا روزی که به شهادت رسید، همواره از پیشگامان این مبارزه مقدس بود.

شهادت «شهید صالح شوشتری» یکی از همزمانانش در دوران پیش از پیروزی انقلاب باعث شد تا پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به جبهه‌های دفاع از انقلاب برود و از نخستین کسانی باشد که در کردستان، دوشادوش پاسداران و بسیجیان با اشرار و نیروهای ضد انقلاب مبارزه کرده تا امنیت و آسایش هموطنان کرد را تأمین کند.

با آغاز جنگ تحمیلی رژیم بعثی عراق علیه کشورمان، همه اعضای خانواده فرجوانی وارد صحنه جنگ شدند و در حالی که او و برادرش در جبهه‌ها بودند، مادر، پدر و خواهرش نیز در پشت جبهه به فعالیت در امور پشتیبانی از رزمندگان اسلام مشغول بودند. «مجید شاه‌حسینی» یکی از همزمان شهید فرجوانی می‌گوید این شهید در مدیریت کارها فکرش به جاهایی می‌رسید که به عقل دیگران نمی‌رسید. او روایت می‌کند: «عرف بود در هر مأموریت جدید تغییراتی در فرماندهی گردان‌ها می‌دادیم. سال ۱۳۶۴ دنبال یک فرمانده گروهان می‌گشتم. همان موقع محمود گله‌دار، که هم قدرت فرماندهی خوب و هم توان بدنی بالایی داشت، از گردان زرهی به گردان ما برگشته بود. یکی از بچه‌ها گفت: محمود اومده. قبلاً هم امتحان پس داده. اون رو بذاریم فرمانده گروهان. حاج اسماعیل مکث نکرد. فوری گفت: محمود دو سال با تانک و فولاد سر و کار داشته. بلافاصله نمی‌تونه بیاد نیروی انسانی رو فرماندهی کنه. مو لای درز حرفش نمی‌رفت. توی دلم گفتم دمت گرم! تا کجاها را می‌بینی.»

مادری

همچون

ام‌البینین(س)

مروری بر صبر و رشادت فاطمه عباسی ورده

مادر شهیدان احمد، علی، یونس و محمد جوادنیا

جواد محرابی رستمی

پژوهشگر

زن مقابل امام امت نشسته بود، آرام و صبور، اما با استقامت و مقاوم. بهانه این دیدار چهار فرزندی بود که در راه اسلام و سربلندی وطن در جبهه‌های دفاع مقدس تقدیم کرده بود. «فاطمه عباسی ورده» مادر شهیدان احمد، علی، یونس و محمد، عکس فرزندانش را هم با خود آورده بود. عکس اول را درآورد و گفت: «این پسر اولم است.» عکس دوم را گذاشت روی عکس اول و گفت: «این پسر دومم محمد است، دو سال با پسر اولم تفاوت سنی داشت.» عکس سوم را آورد و گذاشت روی عکس محمد؛ رفت بگوید این پسر سومم... سرش را بالا آورد، دید شانه‌های امام (ره) دارد می‌لرزد. امام(ره) گریه‌اش گرفته بود. فوری عکس‌ها را جمع کرد زیر چادرش و خیلی جدی گفت: «چهار تا پسرمر رو دادم که اشکت را بنبینم.»

این مادر شهید که جلوه مجسم ام‌البینین‌های زمانه بود، مادر شهیدان جوادنیاست که چند روز پیش درست در سالروز وفات حضرت ام‌البینین که در تقویم رسمی کشور به روز تکریم مادران و همسران شهید نام‌گذاری شده است، در ۹۶ سالگی به فرزندان شهیدش پیوست. در نظام خلقت خداوند از آنجا که افتادن یک برگ درخت هم بی حکمت نیست، رحلت این مادر شهید در چنین روزی حکمت خودش را دارد؛ مادری که می‌گفتند هیچ وقت گریه او را جز برای روضه ابا‌عبداللّه(ع) ندیدند و این داستان چقدر به روایتی از ام‌البینین که در تاریخ نقل شده، نزدیک است. گفته‌اند حضرت ام‌البینین خبر دار شد که بشیر، نماینده امام سجاد(ع) به مدینه آمده است. جلورفت و از امام حسین(ع) پرسید. بشیر گفت: فرزندت عباس شهید شده است. ایشان بیان کردند: بشیر از امام حسین(ع) چه خبر؟ بشیر گفت: دیگر فرزندان نیز شهید شده‌اند. ایشان بار دیگر تکرار کردند: بشیر از حسین بگو. وقتی بشیر خبر شهادت حضرت را داد، بانو فریادی سر داد و ناله کرد.

جالب است بدانید که در کشور ما ۱۰۶

خانواده چهار شهیدی وجود دارد و نزدیک به ۷ هزار خانواده دو شهیدی. شهدای این خانواده‌ها در دامن مادرانی رشد کرده‌اند که در گوش‌شان مقاومت و ایثار زمزمه شده تاد در جایی همچون جبهه‌های دفاع مقدس و دیگر جبهه‌های جهاد آن را به عمل برسانند.

مسئولیت سنگین مادرها پس از شهادت

ولایت‌مداری و بصیرت ام‌البینین(س) پس از واقعه عاشورا، مثال‌زدنی بود؛ این‌ مادر چهار شهید کربلا، با استفاده از مرثیه‌خوانی و نوحه‌سرایی، ندای مظلومیت امام حسین(ع) و یاران باوفایش را به گوش نسل‌های آینده رساند تا در اجر شهدای کربلا شریک باشد. درست راهی که مادران و همسران شهدا رفتند و بعد از شهادت عزیزان خود با روشنگری‌ها و حضور خود در جامعه مسیری از تاریخ را پیمودند که در آن قدم‌های حضرت زینب کبری(س) و حضرت ام‌البینین(س) نمایان است. نمونه‌اش مادر شهیدان فرجوانی که به «مادر ایران» معروف است، علاوه بر تقدیم دو فرزندش در راه اسلام و جانبازی ۷۰ درصدی دخترش و جانبازی خودش مصداق شیرینی است که جز افتخار در کارنامه زندگی خود چیزی ندارد. عصمت احمدیان که در دوران دفاع مقدس شبانه‌روز در پشت جبهه مشغول خدمت بود، بعد از جنگ در جبهه اقتصادی به کارآفرینی برای بیش از ۳۰۰ خانم بد و بی‌سرپرست مشغول شد و به‌خاطر دغدغه‌هایش برای نوجوان و جوانان شهرش با سرپرستی ۳۰ تیم فوتبال، برای احداث یک یتیم‌خانه به الگویی برای همه زنان ایران تبدیل شد.

درس ولایت‌مداری از دامن مادر

حضرت عباس(ع) اگر در میدان کربلا چنان غیرت و وفاداری و مردانگی‌ای از خود به نمایش گذاشت که به مرد بی‌بدیل تاریخ تبدیل شد، نتیجه تربیت در دامن مادری بود که در مکتب او الفبای ولایت‌مداری را آموخته و پرورش یافته بود. او زمانی که به منزل امیرالمؤمنین پا گذاشت، به آن حضرت پیشنهاد کرد او را به جای فاطمه که اسم

قبلی و اصلی وی بود با کنیه‌اش «ام‌البینین» صدا زند تا حسین(علیهما السلام) با شنیدن نام فاطمه، به یاد مادر خویش، فاطمه زهرا(علیها السلام) نیفتند و در نتیجه، خاطرات تلخ گذشته در ذهن‌شان تداعی نشود و رنج بی‌مادری آنها را نیازارد. او نه تنها در مقابل حضرت علی(ع)؛ بلکه در برابر فرزندان حضرت زهرا(س) نیز ادب می‌کرد و همواره خود را کنیز فرزندان حضرت زهرا(س) می‌دانست. همان کاری که مادران شهدای ما نیز بعد از شهادت فرزندان خود بارها و بارها در مقابل دوربین رسانه‌ها و در برابر دیدگان مردم در سخت‌ترین روزها و در لحظه تدفین و تشییع فرزندان‌شان بیان کرده و گفته‌اند برای اسلام و انقلاب نه فقط یک فرزند و دو فرزند، بلکه همه فرزندان و جان و مال خودمان را تقدیم انقلاب می‌کنیم. بارها و بارها این کلام از زبان مادران شهدا خارج شد و همگان تصویر پر صلابت مادران شهدا را در قاب تلویزیون‌ها دیدند و شنیدند. مادر شهیدان خالقی پور که سه فرزندش در دفاع مقدس به شهادت رسیدند، تعریف کرده است: «به یاد دارم زمان اعزام آخرین پسر من یعنی (علیرضا)، خبرنگاری با من مصاحبه کرد و از من پرسید شما همسران در جبهه است؟ گفتم: بله. دوباره سؤال کرد: پسر بزرگ‌تان شهید شده و دومین پسر‌تان در جبهه است؟ پاسخ دادم: بله. سؤال کرد: الان برای چه به اینجا آمده‌اید؟ گفتم آمده‌ام سومین پسرمر را راهی کنم. سؤال کرد، باز هم پسر دارید؟ پسر کوچکم را که در آن زمان دو سال داشت، نشانش دادم و گفتم یک دختر هم دارم. پرسید، الان ناراحت نیستید؟ گفتم خیلی ناراحتم، گفت: اگر ناراحت هستید، چرا رضایت دادید که پسر سوم‌تان هم به جبهه برود، گفتم از این ناراحتم که چرا پسر کم دارم وای کاش به تعداد موهای سرم پسر داشتم و در این راه فدا می‌کردم. خبرنگار بدون اینکه پاسخی بدهد، اشک در چشمانش جمع شد و حرفی نزد، گفت: مادر حرف‌تان را دوباره تکرار کنید، دوباره گفتم: بعدها فهمیدم آن خبرنگار شهید «آوینی» بود.

زنان پر افتخار ایرانی، مادران و همسران و خواهران و دختران شهدا، در تاریخ پر افتخار

انقلاب اسلامی مثل یک فرمانده مقتدر توانایی‌ها و انگیزه‌های مقدس خود را در میدان عمل نشان دادند. آنها با حفظ امنیت و آسایش خانه و زندگی شرایط حضور عزیزان خود در جبهه را فراهم کردند و در عین حال دوشادوش رزمندگان خدمت‌رسان جبهه‌های نبرد شدند.

معراجی به نام زن

چه زیبا امام امت فرمودند: «از دامن زن، مرد به معراج می‌رود» و اینگونه رشد و ارزش‌گذاری مردان را وابسته به تربیت و حمایت زنان زندگی آنان برشمرد. این زنان با بهره‌گیری از آموزه‌های اسلامی و روح سلحشوری فرزندان تربیت کردند که در جبهه‌های حق علیه باطل مقابل دشمنان ایستادند. برخی از آنان با تقدیم چند فرزند خود در این راه تعریف جدیدی از مادری ارائه کردند و ارزش‌ها و مقدسات را مقدم بر جان شیرین فرزند برشمردند.

نمونه این مادران اشراف‌السادات منتظری، مادر شهید معماریان است که خاطرات او در کتاب «تنها گریه کن» آمده است. او که خود از مبارزان رژیم شاه بود، فرزندش در ۱۳ سالگی در جبهه‌های دفاع مقدس به شهادت رسید و رهبر معظم انقلاب اسلامی چندی پیش بر کتاب این مادر شهید تقریظی نوشتند، در جوانی بارها از سوی مأموران رژیم شاه تهدید و مورد تعقیب قرار گرفته است. زمانی که فرزندش در جنگ با نیروهای بعثی به شهادت رسید، خود پیکر فرزندش را کفن کرد و داخل قبر گذاشت. او در این باره گفته است: «گفتم: خودم می‌خواهم محمد را داخل قبر بگذارم. دو سه نفر مخالفت کردند، اما تا شنیدند خواسته خود محمد بوده، تسلیم شدند. جوانم را کفن پیچیده گذاشتند روی دستم. پلاستیک روی صورتش را باز کردم. دست زدم به صورت محمد و کشیدم به سر و صورتم. این آخرین دیدارم با محمد بود. دست‌هایش را گرفتم توی دستم. بی اختیار لبخند زدم. زیر لب گفتم: عزیز دلم، سربلندم کردی. پیش خدا مقام داری، دعایم کن. دلم نمی‌خواست از محمد دل بردارم، ولی چاره‌ای نبود.»

کوله بار خاطره

منتظرم نباش

مادر شهید «اسماعیل و ابراهیم فرجوانی» تعریف کرد: «اسماعیل بکهو گفت مامان، شاید این آخرین دیدار ما باشد. بند دلم پاره شد و بیکو شروع کردم به اشک ریختن. به او گفتم داغ برادرت ابراهیم برای من بس است. سریع با دست‌هایش، اشک‌هایم را پاک کرد و گفت که جان اسماعیل گریه نکن. گفت مادر یک خواهشی هم ازت دارم. اگر توفیق شهادت داشتم، دنبال من نگردا گفتم یعنی چی؟ گفت یعنی من را حالا حالا‌ها بر نمی‌گردانند. آن موقع نمی‌فهمیدم که چه می‌گوید. او سوم دی ماه رفت و بعد از نزدیک ۲۰ سال آمدند و گفتند که اسماعیل بازگشته است.»

سنگر کتاب

همه آرزوهایم

کتاب «تو جای همه آرزوهایم»، نوشته «سمیه گنجی» است که در انتشارات روایت فتح به چاپ رسیده و شامل خاطرات و زندگینامه شهید مدافع حرم لشکر فاطمیین «نعمت‌الله نجفی» است. در بخشی از این کتاب آمده است: «پیش خودم گفتم تموم شد. داشتم فکر می‌کردم که باید از همه چی دل بکنم. به همه فکر کردم، دیدم می‌تونم از همه دل بکنم، حتی بچه‌ها، ولی از تو نه؛ دیدم چقدر محاله بتونم از تو دل ببرم...» اشک گوشه چشم ثریا جمع شد؛ زبانش از شوق آنچه می‌شنید بند آمده بود، فقط با چشم‌هایش به نعمت‌الله فهماند که او هم،

تکریم مادران شهدا

آیین ملی تکریم مادران و همسران شهدا با عنوان «شکوه ایثار» به مناسبت سالروز وفات حضرت ام‌البینین(س) در حوزه هنری برگزار شد. «سعید اوحدی» رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران در این همایش که جمعی از مادران و همسران شهدا در آن حضور داشتند، با اشاره به نقش زنان در کربلا و رشادت‌های حضرت زینب(س) در تبیین وقایع کربلا، گفت: «صدای شهدا در طول تاریخ متوقف نخواهد شد. ما امسال شاهد حضور بیش از ۲۲ میلیون نفر در پیاده‌روی اربعین بودیم. شک نکنید محور مقاومت به دعای مادران و همسران شهدا پیروز است و این توفیق‌ها ادامه دارد.»

سردار محمدرضا نقدی، معاون هماهنگ کننده سپاه در هفدهمین جشنواره حضرت علی اکبر(ع)

سربازی زیر بیرق ولایت افتخار است

حسن نوروزی
دبیر گروه پاسدار

هفدهمین جشنواره حضرت علی اکبر(ع)، جوان سرباز سپاه با حضور سردار نقدی معاون هماهنگ کننده سپاه، سردار جوزی فرمانده دژبان کل و چند نفر از مسئولان سپاه پاسداران، سربازان وظیفه و خانواده شهید ابراهیم هادی، شهید هادی ذوالفقاری و شهید حمیدرضا اسداللهی برگزار شد. در برپایی این جشنواره اداره نیروی سرباز، دژبان کل سپاه و فرماندهی قرارگاه پشتیبانی ستاد فرماندهی کل سپاه مشارکت داشتند.

سردار محمدرضا نقدی، معاون هماهنگ کننده سپاه در هفدهمین جشنواره حضرت علی اکبر(ع)، آیین تجلیل از جوان سرباز سپاه با اشاره به تفاوت سربازی در ایران با سایر کشورها، اظهار داشت: «سربازی از آن مردانی است که به دنبال آزادی خواهی و دارای هویت هستند و این در زیر پرچم کشوری انجام می شود که تمام هویتش گره خورده بر ولایت و اسلام و این موضوع موجب افتخار است.»

وی تأکید کرد: «دفاع از حکومت اسلامی یک وظیفه همگانی است تا دشمنان نتوانند بر جامعه مسلمین حمله کنند.»

معاون هماهنگ کننده سپاه افزود: «اینکه می گویند سربازی اهمیت ندارد جزء جوسازی دشمن نیست؛ دشمن وقتی زمین را خالی ببیند،

حتماً به آن خاک حمله می کند؛ در ضمن آنها توجه ندارند که مسئله سربازی یک وظیفه همگانی و یک قاعده دفاعی اسلام است که اگر رعایت شود، از خیلی از هزینه های سنگینی که دیگران می کنند، ما می توانیم مستثنی شویم.»

معاون هماهنگ کننده سپاه خاطر نشان کرد: «سربازی شرایطی را برای جوانان فراهم می کند که خود را در موقعیتی به دور از محیط گرم و راحت خانواده محک بزنند و خود را وارد اجتماعی کنند که تا پیش از این چندان با آن ارتباط نداشتند.»

سردار نقدی در این همایش با اشاره به اینکه باید جلوی قوه غضبیه انسان گرفته شود، گفت: «انسان ها بدون قانون و بدون برنامه های دینی به مرحله ای از غضبیت و کشتار می رسند که به کشتار تمام انسان ها هم پسند نمی کنند؛ مسئله ای که امروزه در صهیونی ها و حکومت های استکباری می بینیم.»

وی با بیان این نکته که تجردگرایی خطری بسیار جدی برای جامعه است، بیان کرد: «جمعیت جوان و پویا از مؤلفه های قدرت ملی و شاخصه های مهم توسعه کشور است.»

سردار نقدی اظهار کرد: «امروز موضوع جوانی جمعیت از موضوعات مهم جامعه است که برای رفع چالش آن باید اقدامی اساسی انجام داد. اگر خطر جنگ یا خسارتی کشور را تهدید کند، قابل جبران است؛ اما کوتاهی در حوزه جمعیت، قابل بازگشت نیست.»

معاون هماهنگ کننده سپاه پاسداران عنوان کرد: «باید سن ازدواج در جامعه کاهش یابد و در این راستا باید راه را برای جوانان هموار کرد. ازدواج جوانان و فرزندآوری مهم ترین امر به معروف در کشور است.» سردار نقدی با تأکید بر این مهم که کاهش سن ازدواج، کلید حل چالش جوانی جمعیت در کشور است، گفت: «این موضوع

فوق العاده مهمی است و ضمن اینکه موضوع جوانی جمعیت باید در مساجد، محلات، ادارات و... تبیین شود، همه باید نسبت به این امر احساس تکلیف کنند.» وی در ادامه سخنانش با اشاره به حضور خانواده شهید ابراهیم هادی، شهید هادی ذوالفقاری و شهید حمیدرضا اسداللهی، گفت: «شهید با نثار جان شان برای ما آبرو و افتخار آفریدند و امروز در میسان ما حی و زنده هستند؛ خدا را شاکرم که به ما نعمت سربازی امام زمان(عج) و خدمت در زیر بیرق ولایت را عطا کرد و امنیت امروز مدیون جانفشانی شهداست.»

سردار نقدی افزود: «انقلاب اسلامی توانسته هم در مبارزه و ایستادگی مقابل زورگویان الگوارا نه دهد و هم در پیشرفت شگفت انگیز الگو باشد.»

وی خاطر نشان کرد: «انقلاب اسلامی، ایران را در همه شئون از زیر صفر به مراتب بالا رساند و در رتبه اول رقابت های دنیا قرار داده است، برای اثبات این موضوع می توان به مستندات و آمارهای بین المللی استناد کرد.» وی با بیان اینکه کشور در معدل تمام رفاهیات در یک عددی نیز از رتبه ۱۴۳ به ۷۳ رسیده است، گفت: «ایران توانست در مقایله با سلطه جهانی الگو باشد، ۲۰۰ شبکه علیه ایران اسلامی کار می کنند برای اینکه این الگو را انکار کنند و پیشرفت ها را وارونه نشان دهند، همچنین هزاران کانال مجازی با ساخت هزاران پیام مجازی برای تحت تأثیر قرار دادن افکار عمومی فعال هستند»

در پایان این مراسم از جمعی از کارکنان وظیفه و نیز جمعی از کارکنان رسمی مرتبط با سربازان به جهت موفقیت و کسب امتیاز بالا در میان سربازان و کارکنان دیگر قدردانی شد.

دکتر سیدجلال دهقانی فیروزآبادی، کارشناس ارشد روابط بین الملل عنوان کرد

تمدن نوین اسلامی جایگزین نظام لیبرالیسم

گروه پاسدار

صبح صادق

نشست علمی با موضوع «نسبت میان نظم آینده جهانی و تمدن نوین اسلامی» با سخنرانی «دکتر سیدجلال دهقانی فیروزآبادی» استاد برجسته روابط بین الملل، در تاریخ ۲۵ آذر ماه ۱۴۰۳ برگزار شد. این رویداد که به همت کانون علمی علوم سیاسی دانشگاه شهید محلاتی(ره) و به مناسبت هفته پژوهش ترتیب داده شده بود، محلی برای بررسی تحولات نظم جهانی و نقش تمدن اسلامی در شکل دهی به آینده بین المللی بود.

دهقانی فیروزآبادی سخنرانی خود را با تعریف مفهوم نظم آغاز کرد و معانی گوناگون نظم جهانی از منظر نظریه های روابط بین الملل را شرح داد. وی توضیح داد که نظم جهانی افزون بر ساختارهای قدرت، شامل هنجارها، قواعد و الگوهای رفتاری حاکم بر روابط بین الملل است و تغییر در هر یک از این مؤلفه ها می تواند به تحول در نظم منجر شود.

وی با اشاره به اهمیت روابط بین الملل اسلامی اظهار داشت: «برخی با پیگیری این موضوع مخالف هستند و به نوعی سنگ جلوی پای محققان روابط بین الملل اسلامی می اندازند؛ در حالی که در برخی از کشورها مسائلی را در روابط بین الملل پیگیری می کنند که اگر یک نمونه آن در ایران اجرا شود، تنش های زیادی ایجاد خواهد شد. برای نمونه، محققی در هند روابط بین الملل را از نگاه مولوی تبیین کرده بود؛ در حالی که ما مولوی را فردی گوشه گیر و تارک دنیا به حساب می آوریم.»

تحلیل روندهای جهانی

دهقانی با اشاره به تحولات پس از فروپاشی نظام دوقطبی و ظهور چین به عنوان یک قدرت جهانی، اظهار داشت: «نظم بین المللی در حال گذار از دوران تکب چند قطبی به چندقطبی است.» وی همچنین تأکید کرد: «این تغییرات ساختاری، فرصتی برای کشورها و از جمله کشورهای اسلامی فراهم می آورد تا با ارائه گفتگمانی مبتنی بر عدالت و همزیستی

مسالمت آمیز، جایگاه خود را در نظم جدید تثبیت کنند.»

دهقانی با تشریح نقش گفتمان انقلاب اسلامی در نظم آینده جهانی، به مزیت های نسبی انقلاب اسلامی اشاره کرد و بر لزوم بهره گیری از ارزش های اسلامی برای ایجاد نظمی عادلانه و پایدار تأکید کرد. وی خاطر نشان کرد: «تمدن نوین اسلامی می تواند با ارائه مدلی از حیات طیب، جایگزینی شایسته برای نظم مبتنی بر لیبرالیسم باشد.»

نکات کلیدی سخنرانی

تعریف نظم: وی نظم را الگوی رفتاری قابل پیش بینی تعریف کرد که تابعی از قواعد و هنجارهای حاکم بر روابط بین الملل است.

دوره گذار: به گفته وی، نظم جهانی کنونی در حال گذار است و تغییرات ساختاری و گفتگمانی در حال وقوع است. این تغییرات گاهی به پنجاه سال هم می رسد.

چندقطبی شدن: دکتر دهقانی معتقد است با نظم

آینده احتمالاً به سمت چندقطبی شدن قدرت ها پیش می رود و این ساختار می تواند چالشی برای هژمونی غرب باشد.

نقش تمدن اسلامی: وی تأکید کرد: تمدن اسلامی می تواند با ارائه گفتگمانی مبتنی بر عدالت، به شکل دهی نظم جدید کمک کند و از چالش های پیش رو فرصت بسازد.

تجلیل از خانواده شهید رکن آبادی

در پایان این نشست، از دو اثر علمی جدید رونمایی شد؛ کتاب «تحلیلی بر کارآمدی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران» نوشته «دکتر محسن محمدی المومنی». کتاب «لایبی در آمریکا» نوشته «اشکان گل افشان» و «دکتر حسن نعیم آبادی». همچنین، به مناسبت اختتامیه دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل که مزین به نام «شهید رکن آبادی» بود، از خانواده شهید غضنفر رکن آبادی به پاس خدمات ارزنده ایشان در عرصه دیپلماسی و مقاومت اسلامی تجلیل به عمل آمد.

۵ هزار بسته معیشتی

«سردار قیصر امیدی» فرمانده سپاه شهرستان میروان در گفت وگو با خبرنگار «فارس» از میروان، در حاشیه توزیع بسته های یلدایی در شهرستان گفت: «همزمان با فرا رسیدن شب یلدا، رزمایش یلدای مهدوی با هدف رونق بخشیدن به سفره یلدایی در خانواده ها اجرا شد.» وی افزود: «این اقدام به عنوان هدیه ای از حضرت صاحب الزمان(عج) به اقشار کم بر خوردار شهرستان میروان صورت گرفت. سپاه شهرستان در راستای حمایت از نیازمندان و محرومان، ۵ هزار بسته یلدای مهدوی را بین نیازمندان این شهرستان توزیع کرد. این بسته ها با همت حوزه های مقاومت شهرستان میروان تهیه و به دست نیازمندان رسانده شده است.»

مدرسه استثنایی

در راستای تعهد به مسئولیت های اجتماعی و مأموریت های فرهنگی، همزمان با سالروز تأسیس قرارگاه، تعدادی تجهیزات و امکانات رفاهی در مدرسه استثنایی تلاش شهرستان زاهدان افتتاح و نصب شد. این بخشی از برنامه جامع قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء(ص) برای شناسایی و رفع مشکلات مناطق کمتر برخوردار در شعاع ۷۰ کیلومتری پروژه های عمرانی است. این رویکرد رفع نیازهای عمرانی، بهداشتی و فرهنگی این مناطق را در اولویت قرار داده و با هدف بهبود زیرساخت ها و کیفیت زندگی جوامع محلی اجرا می شود. این اقدام ارزشمند با حضور جمعی از مسئولان کارخانه تولید تراورس بتنی مدیریت مستقل پروژه راه آهن چابهار-زاهدان و دکتر الهی به بهره برداری رسید.

بیمارستان سیار

«سرتیپ حسن شاهوارپور» فرمانده سپاه حضرت ولی عصر(عج) خوزستان در آیین گشایش بیمارستان سیار برکت در «عین دو» اهواز گفت: «این مرکز با همت بنیاد برکت و پشتیبانی بسیج جامعه پزشکی و استانداری و گروه های جهادی یک بیمارستان ۹۲ تختخوابی سیار در محله «عین دو» اهواز راه اندازی شد.» وی افزود: «تجهیزات بیمارستان کامل است و خدمات خوبی می تواند به این محله محروم و روستاهای همجوار آن برساند. کارهای مردم یاری به فرموده رهبر معظم انقلاب همین اقدامات هستند و این منطقه نیز نیازمند این خدمات بود که انتظار می رود مراکز شبیه آن در سایر نقاط محروم استان راه اندازی شود.»

۱۵

پاسدار

شماره ۱۱۷۰ | دوشنبه ۳ دی ۱۴۰۳

صداق

خبر

اراده فلسطین شکست نخورده است

«حجت الاسلام والمسلمین عبدالله حاجی صادقی» نماینده ولی فقیه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در دومین اجلاسیه سراسری نماز سپاه که با حضور جمعی از مقامات لشکری و کشوری در دانشگاه جامع امام حسین(ع) برگزار شد، نماز را کل سرسبد عبادات دانست و اظهار داشت: «در فرهنگ دینی ما علم و ایمان در کنار هم هستند و بُعد نرم افزاری آن، نماز است.»

حجت الاسلام حاجی صادقی ادامه داد: «رهبر معظم انقلاب اسلامی بسیج را فراگیر و هویت آن را بر خداپاوری و خودپاوری تبیین کردند، اما خداپاوری کجا باید تقویت شود تا انسانی شجاع و مقاوم بسازد؟ کلاس این خداپاوری نماز است.»

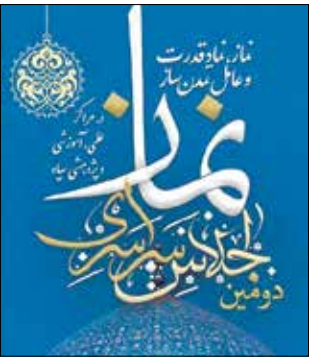
نماینده ولی فقیه در سپاه، تربیت شدن در کلاس نماز را عامل موفقیت در میدان جهاد دانست و افزود: «نماز از انسان یک شخصیت نفوذناپذیر می سازد.»

وی با بیان اینکه گفتمان مقاومت با فرهنگ نماز قدرتمندتر می شود، عنوان کرد: «اگر انسان خداپاور شد و خدا را در نماز به بزرگی درک کرد، دیگر هیچ قدرتی برای او بزرگ نیست و در برابر سختی ها تسلیم نمی شود.»

حجت الاسلام حاجی صادقی در ادامه به جنایات رژیم صهیونیستی در غزه اشاره و بیان کرد: «بیش از ۴۰ هزار نفر در غزه به شهادت رسیدند، اما مقاومت فلسطین بعد از یک سال جنگ در برابر یک ارتش و رژیم تا بن دندان مسلح شکست نخورد؛ چون اراده ملت فلسطین شکسته نشده است؛ اما سوریه با ارتش قدرتمندی که توپ و تانک و هواپیما داشت، در برابر عده معدودی مسلح ظرف ۱۱ روز شکست خورد؛ چون اراده آنها در هم شکسته بود.»

وی با بیان اینکه تمام علم آن چیزی نیست که در دانشگاه و حوزه تدریس می شود، افزود: «معلم امام راحل، خدا بود که راه و مسیر را به ایشان نشان داد. اگر بخواهیم به آن هدف اصلی برسیم، باید به خدا متوسل شده و با نماز شب از خدا نور بگیریم.»

نماینده ولی فقیه در سپاه خاطر نشان کرد: «اقامه نماز، یعنی اقامه مقاومت و ایستادگی در برابر همه طاغوت ها، تعظیم در برابر خداوند و ایستادگی در برابر طاغوتیان.»

سامانه پیامکی هفته نامه صبح صادق

هفته نامه صبح صادق

مصادیق

هفته‌نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول:یدالله‌جوانی
سردبیر:علی حیدری

شورای‌سیاست‌گذاری:

سایمک‌باقری،سعدالله‌زادعی، عزیز‌غضنفری،فرهادمهلوی،مه‌دی‌سعیدی،فتح‌الله‌پرشان،علی‌قاسمی،حسین‌عبداللهی‌فر
دبیرتحریریه:سیدفخرالدین‌موسوی
مدیرفنی:محمد‌صالح‌نادری
نگارش‌و‌ویرایش:محبوبه‌حاجی‌آقایی
صفحه‌آرا:علی‌اکبر‌هدایتی
عکاس:حامد‌گودرزی
ناظرچاپ:سعید‌قاسمی

چاپ:مرکز چاپ‌سپاه:۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶

تلفن:۰۱۱۰و۰۱۰۰۴۶۱۰۷۷۴۶(۰۲۱)

basirat.ir

@ssweekly

نمابر:۷۷۴۸۸۴۶

سامانه پیامک:۰۲۳۳۰۰۹۹۰۰

شماره ۱۱۷۰ | دوشنبه ۳ دی ۱۴۰۳

کتابیه

صبر و بصیرت

عمری‌ست بی‌قرار، به سر می‌بریم ما

بر این قرار تا نفس آخریم ما

همراز روضه‌ها و نواخوان نوحه‌ها

دمساز سوز سینه و چشم تریم ما

ما را به سر هوای شهیدان بی سر است

از سر گذشته‌ایم چو بر این سریم ما

نام حسین محشر عظمای جان ماست

جان دادگان زنده این محشریم ما

محشر به پا کنیم به فریاد یا حسین

امروز لشکر شه بی‌لشکریم ما

ما را به دست، پرچم صبر و بصیرت است

با عشق و شور همدم و همسنگریم ما

ما امت نه دی و اهل حماسه‌ایم

مرد جهاد و مقدم حیدریم ما

حرف ولی ماست که «من انقلابی‌ام»

در راه انقلاب ز جان بگذریم ما

با طلحه و زبیر بگوئیم تا ابد

عَمّار وار همنفس رهبریم ما

«الْفَتْنةُ أَشدُّ مِنَ الْقَتْلِ» خوانده‌ایم

هر گرز جرم فتنه‌گران نگذریم ما

با فاتحان بدر ز سازش سخن مگو

امروز رهسپار دژ خیبریم ما

چشم انتظار منتظّم آل مصطفی

چشم انتظار معرکه آخریم ما

محمد‌مهدی‌سیار

برگ خزان

عمر ما چون مثل برگ خزان می‌گذرد

خوب یا بد همه عمر جهان می‌گذرد

مدعی دل بکن از هر دو جهان یک دله شو

آخرش هر دوجهان چرخ زنان می‌گذرد

لیلی ات منتظر است تا که تو عاشق باشی

عمر، سر مایه عشق است چه سان می‌گذرد؟

هر زمان منزل تو حیدر رسیدی بردی

ور نه گر پیر رسی یا که جوان می‌گذرد

بر سر کوی نگارت بنشین و بنگر

هر که شد عاشق او نعره زنان می‌گذرد

نقش لیلی همه جا در جلوی چشم تو هست

محضرش عین عدم باش که جان می‌گذرد

بهر یک جلوه گیسوی تو ای دلبر من

عارف از لذت لذات جنان می‌گذرد

قل هو الله، اگر میوه دهد می ماند

ور نه این لق لقه روی زبان می‌گذرد

صید شیطان نشدن مرد عمل می خواهد

غفلت ار شد، همه عمر در آن می‌گذرد

پر بکش از قفس تن بپر و بیرون آی

در قفس ثانیه‌ها سخت و گران می‌گذرد

مهدی‌عسگری

صبحانه

فصل‌های زندگی

زندگی شبیه فصل است، هیچ فصلی همیشگی نیست. در زندگی نیز روزهایی برای کاشت، داشت، استراحت و سپس برداشت و تجدید حیات وجود دارد. زمستان تا ابد طول نمی‌کشد، اگر امروز وقت تلاش است، یا اگر آنچه را باید نداری، بدانید که بهار هم در پیش است و امروز فصل تلاش و کاشتن است.

سرد است و سوز اول دی ماه توی خانه می‌ریزد. بخاری را روشن کرده‌ایم. البته مثل هر سال که نه، خیلی سخت بود. با اشک و آه آن را شستم و تمیز کردم. بچه‌ها سرشان بود. مدام می‌گفتند: «مامان یادته پارسال بابا چقدر زود بخاری را روشن کرد؟»

سجاد اورکت سبز تو را پوشیده تا گرم شود. دور اتاق می‌چرخید و ادای لرزیدن را در می‌آورد. می‌گوید: «مامان، یادته زمستان‌ها بابا این را می‌پوشید؟»

نگاهم که بارانی شد، لرزید. دل من همیشه برای تو تنگ می‌شود. درست مثل بچه‌ها. بهانه‌گیر که می‌شوم، گریه می‌کنم. بی‌هیچ ملاحظه‌ای و بچه‌ها هر کدام یک گوشه کز می‌کنند و بی‌صدا اشک می‌ریزند. می‌دانم که دوست نداری اینها را بشنوی، اما دستت خودم نیست محسن. من تو را از دست داده‌ام. تو را که همه کسم بودی، پدرم، مادرم، عزیزم، دلبندم، همسرم، پدر بچه‌هایم...

اینها را که می‌گویم، دلم آتش می‌گیرد و سرم داغ می‌شود، درست مثل روزی که از مسجد محله آمدند و خبر تو را آوردند.

راستی سجاد چقدر شبیه توست. دلم را می‌لرزاند. وقتی از شدت کلافگی خون، خونم را می‌خورد و او با شیطنت‌هایش دیوانه‌ام می‌کند، نمی‌توانم چیزی بگویم. عادت کرده‌ام دستم را جلوی بینی‌ام بگیرم و به خودم بگویم: «هیس!» این کار را روزی چند بار تکرار می‌کنم تا به بچه‌ها

سوده پاکاری

نویسنده

آورده‌اند که در سنه ۱۴۰۳؛ رئیس‌الوزرای طبیب‌پیشه و متبحر در جراحی قلب بر تخت دارالخلافه جلوس کرد. او در همان ابتدا تکلیف را بر همگان مشخص کرده و خواستار عافیت تن رعایا شد.

بدین‌سان او مازوت‌ریزی نیروگاه‌ها را از آن جهت که ریه رعایا در امان بماند، قطع کرد تا شعله‌ها و گرما که نه، کورسوی حیات نیروگاه‌های تولید برق خاموش شود و اکسیژن این اکسیر تلپ و تلوپ قلب به‌طور کافی و وافی به همگان برسد.
بلی! باید میان اکسیژن یا برق یکی انتخاب می‌شد که جمع کردن هر دو به گفته فلاسفه و منطقویں تناقض است. پس هوشمندانه همه جواب سؤال مطرح نشده را دادند که بدون برق می‌شود زندگی کرد اما بدون اکسیژن خیر!

زین خاطر بسیی کف دوستان بر هم خورد از

داستان

به خودت بگو: هیس!

چیزی نگویم. خودت یادم دادی. آخرین بار که آمدی، گفتم: «تو را به جان مبادرت نروا پس است دیگر.» گفتی: «خودم را مدیون کرده‌ام که تا آخر جنگ، در جبهه باشم.» «دینت را ادا کرده‌ای.» گفتی: «نه» گفتم: «مدیون منی» عرق بر پیشانی‌ات نشست. گفتم: «بچه‌هایت را گذاشته‌ای سر من و رفته‌ای که چه؟ هیچ فکر می‌کنی تنهایی، چه بر سر من و بچه‌هایت می‌آورد؟»

اخم‌هایت در هم رفت. هیچ نگفتی. نمی‌دانستی هر چه این گونه رفتار کنی، رفتنت برایم سخت‌تر و دردناک‌تر می‌شود. آنقدر بغض گلویم را گرفته بود که وقتی سجاد، توپ را برداشت و تو را صدازد که فوتبال بازی کنیز، بازویش را گرفتم.

–بس کن... برو بشین! این وقت شب که موقع فوتبال بازی نیست.

نگاه دلخور و معذب تو را دیدم، جدی‌تر شدم.

– اصلاً هر دوتان بخوابید. هم تو، هم محدثه.

هر دو به رختخواب‌شان پناه بردند. دستی به محاسن سیاهت کشیدی. زانویت را بغل کردی و آهی کشیدی.

– معصومه، تو از چه ناراحتی؟ از من یا از بچه‌ها؟

خدا را خوش نمی‌آید که با آنها این طوری تا کنی.

روز آخر، وقتی پیشانی سجاد و محدثه را بوسیدلی، بیدار شدم. خودم را به خواب زدم تا رفتنت را ببینم. انگار فهمیده بودی که بیدارم. گفتی: «خداحافظ، حلالم کن!» نگاهت کردم.

– می‌روی محسن؟

کشکیات

خاموش باش!

آن همه شجاعت و درایت آن طبیب، ایضا صدها باریک‌الله جاری شد.

حاکم همینجا متوقف نشد و از ایده نوی کشف شده‌اش همگان را آگاه ساخت و در اولین اقدام دستور داد پرده‌ها را کنار افکنده و اولین خاموشی را در اتاق جلساتش رقم زد؛ رئیس‌الوزرا با گفتن «شما اون برق رو خاموش کن!» دشمنی خود را با برق این کالای بیخود که ظواهری از مدرنیته است، هویدا کرد تا مفسران بگویند او همچنان به فکر رعیت است و دوست ندارد رعیت زیر بار قبض برق آزرده‌خاطر شود.

پس رئیس‌السوزا طرحی نو در انداخت و از ایده «خاموشی منظم» رونمایی کرد. او که فردی بس منظم بود از هر چه بی‌نظمی دوری می‌گزید و تأکید داشت: خاموشی فقط منظم و غیرمنظمش را برنی‌تایید.

او که از ایده‌های صبح جمعه‌ای در هراس بود، با صدای رسا ابلاغ کرد: تبعیض بین روزهای هفته وجود ندارد؛ پس نه تنها صبح جمعه بلکه هر روز

صادقانه

قرآن ناصح

امام علی(ع) فرمودند: بدانید این قرآن تنها ناصحی است که نصیحت خود را به خیانت نمی‌آلاید، و تنها هدایتگری است که هرگز به گمراهی نمی‌کشاند و تنها سخنگویی است که هیچگاه دروغ نمی‌گوید. کسی با قرآن هم نشین نشد مگر اینکه با فزونی و کاستی بر خاست، فزونی هدایت و کاستی در کور دلی و ناآگاهی. نهج البلاغه،خ ۱۷۴

غیر رسمی

برخورد فراموش نشدنی!

آن زمان چاپ بنر نداشتیم و هنرمندان ما زحمات زیادی کشیدند تا بنرها و آذین‌بندی شهر را خودشان طراحی و کار کنند؛ لذا یکی از زیبایی‌های این سفر نیز به تصویر کشیدن چهره آقا به دست هنرمندان قزوینی بود. معمولاً در سفرهای مسئولان یکسری هزینه‌ها برای آن استان بر جای می‌ماند که در سفر رهبری به قزوین این‌گونه نبود، حتی غذا هم در آشپزخانه‌ای که دایر شده بود، در همان محل طبخ و حتی به تمامی منازل اطراف اسکان حضرت آقا توزیع می‌شد. تیم حفاظتی ما خیلی دل‌شان می‌خواست آقا را زیارت کنند؛ چون در این چندروز بر سر پست‌های خود بودند و نتوانسته بودند آقا را ببینند و این در خواست را مطرح کردیم که در روز آخر همه در حوزه علمیه شیخ‌الاسلام جمع شدیم و آقا آمدند و از تک تک ما قدردانی کرده و طلب حلالیت کردند و فرمودند: «این چند روز زحمت دادیم و مسـا را حلال بفرمایید». این نحوه رفتار رهبر معظم انقلاب اسلامی هیچ گاه از خاطر ما نمی‌رود.

حسین صلح‌جو

عضو دوره چهارم شورای شهر قزوین

حسن ختام

لحظه شیرین زندگی

ابرهـای انتظار باران می‌شوند و برگ‌ها را از روی شاخه‌های دلتنگی به زیر می‌کشند تا فرش زیر پای تو باشم!

تو را دوست دارم به وسعت آیه‌های انتظار؛ به وسعت خیالی که دمی رهایم نمی‌کند. تو را دوست دارم و می‌خوانمت همچون اذان غروب جمعه به وقت دلتنگی!

انتظار تو، تکرار غریبانه روزهایی است که غنچه بغض را می‌شکند و چشمه اشک را جاری می‌کند. انتظار تو اشک دارد و شادی؛ بغض دارد و مهربانی. انتظار تو شیرینی لحظه‌هایی است که بی‌هوامی آیند.

ابرهـای انتظار روزی کنار خواهد رفت و خورشید حیات‌بخش وجود تو دوباره جان خواهد گرفت؛ می‌دانم که روزی می‌رسد که تو می‌آیی و از بقیچه مهربانیت، زندگی را برای جهانیان معنا می‌کنی.

زمان گذشت و قلبم گواهی می‌دهد که به یقین تو می‌آیی. تو می‌آیی و آینه‌های زنگار گرفته قرن‌ها جهالت و سکوت و روزمرگی را دویساره جلا خواهی داد. تو می‌آیی و قلب‌های سیاه شده از تنهایی را دویساره با حضور روشنی‌بخش خود نورانی خواهی کرد. تو می‌آیی و فریادهای فرو خفته ستم‌دیدگان جهان را معنا می‌بخشی.

